

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

DOKTORA TEZİ

Elif ŞAHİN

**ORTA ANADOLU BUĞDAY ALANLARINDA ÖNEMLİ BİTKİ PARAZİTİ
NEMATODLARIN BELİRLENMESİ VE TAHİL KİST NEMATODU
Heterodera filipjevi NİN BİYOLOJİSİ İLE MÜCADELESİ ÜZERİNE
ÇALIŞMALAR**

BİTKİ KORUMA ANABİLİM DALI

ADANA, 2010

ÖZ

DOKTORA TEZİ

**ORTA ANADOLU BUĞDAY ALANLARINDA ÖNEMLİ BİTKİ
PARAZİTİ NEMATODLARIN BELİRLENMESİ VE TAHIL KİST
NEMATODU *Heterodera filipjevi* NİN BİYOLOJİSİ İLE MÜCADELESİ
ÜZERİNE ÇALIŞMALAR**

Elif ŞAHİN

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİTKİ KORUMA ANABİLİM DALI**

Danışman : Prof. Dr. İ. Halil ELEKÇİOĞLU
Yıl: 2010, Sayfa: 160
Jüri : Prof. Dr. İ. Halil ELEKÇİOĞLU
: Prof. Dr. Hakan ÖZKAN
: Doç. Dr. Ekrem ATAKAN
: Doç. Dr. Uğur GÖZEL
: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali SÖĞÜT

Bu çalışmada Orta Anadolu bölgesinde tahıl yetiştirme alanlarında bitki paraziti nematod türleri saptanmış, *Heterodera filipjevi*'nin bazı biyolojik özellikleri ile bazı tahıl çeşitlerinin bu türe karşı dayanıklılıkları araştırılmıştır. Tahıllarda ekonomik öneme sahip nematodlardan, *H. filipjevi*, *Pratylenchus thornei* ve *P. neglectus* yaygın bulunmuştur. Yalnızca Yozgat ilinde bir lokasyonda *H. latipons* türünün bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca *Ditylenchus*, *Geocenamus*, *Pratylenchoides*, *Helicotylenchus*, *Paratylenchus*, *Trophurus*, *Paratrophurus* ve *Tylenchorynchus* cinslerine bağlı türler saptanmıştır. Tahıl kist nematodu *H. filipjevi*'nin kist içinden larva çıkışı en yüksek 15 ve 10°C' de gerçekleşmiştir. Kistlerin 5 ve 10°C' den sonra 20°C'ye maruz bırakılması ani larva çıkışına neden olmuştur. Tarla sıcaklık koşullarında larva çıkışı Ekim ayında başlamış, Nisan ayının sonuna kadar devam etmiştir ve en fazla larva çıkışı sıcaklıklar ortalama 5-15°C arasında iken Ekim ve Şubat aylarında gerçekleşmiştir. Bezostaya kök salgıları ve ZnCl₂ uygulamaları larva çıkışını önemli oranda arttırmıştır. Bu çalışmada 150 adet ulusal ve uluslar arası hat ve çeşit *H. filipjevi*'ye karşı testlenmiş; Yakar 99, Sönmez, KırmızıMısri, Altındane12, Kunduru 1149, IWA8604765, Yelken2000, Üveyik, Katea, IWA8608077, Sorgül, Germir, Hartog, Tosunbey, HN7/OROFEN/BJN8/3/SERİ çeşit ve hatların, bu türün Haymana popülasyonuna karşı dayanıklı ve orta dayanıklı oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürvey, Nematod, *Heterodera filipjevi*, Buğday, Bitki genetik dayanıklılığı

ABSTRACT

PhD THESIS

**DISTRIBUTION OF THE IMPORTANT PLANT PARASITIC
NEMATODES IN WHEAT PRODUCTION AREA IN CENTRAL
ANATOLIAN PLATEAU AND STUDIES ON THE BIOLOGY AND
CONTROL OF CEREAL CYST NEMATODE *Heterodera filipjevi***

Elif ŞAHİN

**ÇUKUROVA UNIVERSITY
INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES
DEPARTMENT OF PLANT PROTECTION**

Supervisor :Prof. Dr. İ. Halil ELEKÇİOĞLU
Yıl: 2010, Sayfa: 160
Juri : Prof. Dr. İ. Halil ELEKÇİOĞLU
: Prof. Dr. Hakan ÖZKAN
: Doç. Dr. Ekrem ATAKAN
: Doç. Dr. Uğur GÖZEL
: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali SÖĞÜT

The most distributed plant parasitic nematode genus is Cereal cyst nematode in wheat growing area in central Anatolian Plateau. Other important plant parasitic nematodes are; *Pratylenchus* sp., *Ditylenchus* sp., *Tylenchida* order, *Geocenamus* sp., *Pratylenchoides* sp., *Helicotylenchus* sp., *Paratylenchus* sp., *Trophurus* sp., *Paratrophurus* sp. and *Tylenchorinchus* sp. species. All cereal cyst nematodes were belong to *Heterodera filipjevi* species. Only in one location in Yozgat, *H. latipons* was identified. Cereal cyst nematode *H. filipjevi* juveniles emergence from cysts best at 15 and 10°C. Exposition of cysts to 20°C after 5 and 10°C applications causes sudden hatching of juveniles. Juvenile emergence started in October under natural field conditions and continued until April. Higher juvenile emergence was observed in October and February at 5-15 °C. Development of *H. filipjevi* in Central Anatolian plateau is synchronized with wheat development. Bezostaya root exudates and ZnCl₂ application significantly increased the juvenile emergence from cysts. Suitable soil mixture for juvenile movement and infection of the roots is 70: 29: 1 sand: field soil and organic matter mixture for greenhouse studies. It is suitable of inoculation of 200 juveniles per plant. Using this methodology, 150 national and international wheat materials were tested. Yakar99, Sönmez, KırmızıMısri, Altındane12, Kunduru 1149, IWA8604765, Yelken2000, Üveyik, Katea, IWA8608077, Sorgül, Germir, Hartog, Tosunbey, HN7/OROFEN/BJN8/3/SERI were most resistant wheat variety and pedigrees found against *H. filipjevi* Haymana population.

Key Words: Survey, Nematode, *Heterodera filipjevi*, Hatching, Wheat, Plant Genetic Resistance

TEŞEKKÜR

Değerli bilgi ve tecrübeleri ile doktora çalışmalarımı yürütmemi sağlayan ve beni yönlendiren danışman hocam Prof. Dr. İ. Halil ELEKÇİOĞLU (Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü) ve bilgi, deneyim ve fikirleri ile yakın ilgi ve desteğini esirgemeyen Dr. Julie M. NICOL' e (CIMMYT, Ankara) emeklerinden dolayı teşekkür ederim. Tez İzleme komitesi hocalarım Prof. Dr. Hakan ÖZKAN (Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü) ve Doç. Dr. Ekrem ATAKAN' a (Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü) değerli katkı ve önerilerinden dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmayı finansal ve teknik olarak destekleyen TÜBİTAK, CIMMYT ve TAGEM kuruluşlarına ve çalışmaların gerçekleştirilmesi için Laboratuvar ve sera olanaklarını sunan Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü' ne ve çalışanları Dr. Necmettin BOLAT, Ziraat mühendisleri A. Faik YILDIRIM, Aysel YORGANCILAR, Adnan TÜLEK, Abdullah Taner KILINÇ, Özcan YORGANCILAR, Dr. Gül ERGİNBAŞ ORAKÇI, Laborant Aydın ÇİFTÇİ' ye destek ve yardımlarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca Ziraat Mühendisi Hakan HEKİMİHAN (Adana Ziraat Mücadele Araştırma Enstitüsü) ile Bayram ERBAŞ' a (CIMMYT, Ankara) yardımlarından dolayı teşekkürü bir borç bilirim. Çukurova Üniversitesi Nematoloji Laboratuvarında bana yardımcı olan Yard. Doç. Dr. Şenol YILDIZ, Yard. Doç. Dr. M. Ali SÖĞÜT, Dr. Adem ÖZARSLANDAN, Dr. Halil TOKTAY, Ziraat Mühendisleri Mustafa İMREN, Mümine ÖZARSLANDAN, Hüseyin ERCAN ve Yasin ÖZTÜRK' e teşekkür ederim.

Beni yetiştiren ve eğiten annem ve babama, anlayış ve desteklerinden dolayı eşime teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ÖZ.....	I
ABSTRACT.....	II
TEŞEKKÜR.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	VIII
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	X
1.GİRİŞ.....	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	5
2. 1. Dünya' da Buğday Üzerinde Bitki Paraziti Nematodların Dağılımı Üzerine Çalışmalar.....	5
2. 2. Türkiye' de Buğday Üzerinde Bitki Paraziti Nematodların Dağılımı Üzerine Çalışmalar.....	8
2. 3. Tahıl Kist Nematodları (<i>Heterodera avenae</i> grup) Üzerine Genel Bilgi.....	8
2. 3. 1. Biyolojisi.....	8
2. 3. 2. Zarar Şekli.....	10
2. 3. 3. Mücadelesi.....	11
2. 4. Kök Lezyon Nematodları (<i>Pratylenchus</i> spp.) Üzerine Genel Bilgi.....	14
2. 4. 1. Biyolojisi.....	14
2. 4. 2. Zarar Şekli.....	15
2. 4. 3. Mücadelesi.....	16
2. 5. Tahıl Kist Nematodu, <i>Heterodera avenae</i> Grubu Türlerin Biyolojisi Üzerindeki Çalışmalar.....	17

2. 5. 1. Laboratuvar çalışmaları.....	17
2. 5. 2. Tarla koşullarında gerçekleştirilen çalışmalar.....	17
2. 6. Tahıllarda Bitki Paraziti Nematodlarla Mucadelede Bitki Genetik Dayanıklılığı Üzerine Çalışmalar.....	19
2. 6. 1. Tahıl üzerinde dayanıklılığın test edilmesine yönelik çalışmalar.....	19
2. 6. 2. Bitkide dayanıklılığın mekanizması üzerine gerçekleştirilen çalışmalar.....	22
3. MATERYAL VE METOD.....	25
3. 1. Orta Anadolu Bölgesi Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Belirlenmesi	25
3. 1. 1. Toprak örneklerinin alınması.....	25
3. 1. 2. Toprak örneklerinden hareketli nematodların elde edilmesi	26
3. 1. 3. Toprak örneklerinden kist nematodlarının elde edilmesi....	26
3. 1. 4. Nematodların daimi preparatlarının yapılması.....	27
3. 1. 5. Kist nematodlarının vulva kesitlerinin daimi preparatlarının yapılması.....	27
3. 1. 6. Önemli Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Teşhisi.....	27
3. 2. Tahıl Kist Nematodu (<i>Heterodera filipjevi</i>)' nun Bazı Biyolojik Özelliklerinin Araştırılması.....	29
3. 2. 1. Tahıl kist nematodu (<i>Heterodera filipjevi</i>)' nun larvalarının çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin belirlenmesi.	29
3.2.1.1. Laboratuvar koşullarında <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin araştırılması.....	29

3.2.1.2. Tarla koşullarında <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin araştırılması.....	31
3. 2. 2. <i>Heterodera filipjevi</i> Yumurtalarından Larvaların Çıkışı Üzerine Buğday Kök Salgıları ve ZnCl ₂ ' ün Etkisinin Laboratuar Koşullarında Araştırılması	32
3. 3. Bazı Buğday Hatlarının <i>Heterodera filipjevi</i> ' ye Karşı Dayanıklılığının Sera Koşullarında Araştırılması.....	32
3. 3. 1. Buğday hatlarının dayanıklılığının sera koşullarında araştırılması çalışmalarında kullanılacak yöntemin optimize edilmesi.....	33
3. 3. 2. Buğday hatlarının test edilmesi.....	34
3. 4. Çalışma Verilerinin İstatistikî Analizi.....	42
4. BULGULAR VE TARTIŞMA.....	43
4. 1. Orta Anadolu Bölgesi Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Belirlenmesi	43
4. 2. Tahıl Kist Nematodu (<i>Heterodera filipjevi</i>)' nin Bazı Biyolojik Özelliklerinin Araştırılması.....	50
4. 2. 1. Tahıl kist nematodu (<i>Heterodera filipjevi</i>)' nin larvalarının çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin belirlenmesi.....	50
4.2.1.1. Laboratuar koşullarında larva çıkışına sıcaklığın etkisinin araştırılması.....	50
4.2.1.2. Tarla koşullarında larva çıkışına sıcaklığın etkisinin araştırılması.....	55
4. 2. 2. <i>Heterodera filipjevi</i> Yumurtalarından Larvaların Çıkışı Üzerine Buğday Kök Salgıları ve ZnCl ₂ ' ün Etkisinin Laboratuar Koşullarında Araştırılması	58

4. 3. Bazı Buğday Hatlarının Hububat Kist Nematodu <i>Heterodera filipjevi</i> ' ye Karşı Dayanıklılığının Sera Koşullarında Test Edilmesi.....	60
4. 3. 1. Buğday hatlarının dayanıklılığının sera koşullarında test edilmesi için kullanılacak yöntemin geliştirilmesi.....	60
4. 3. 2. Buğday hatlarının test edilmesi.....	64
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	75
KAYNAKÇA.....	77
ÖZGEÇMİŞ.....	91
EKLER.....	93
Ek 1. Orta Anadolu ve civarı illerde yürütülen sürvey çalışmalarında örneklerin alındığı lokasyonlar.....	93
Ek 2. Sürvey örneklerinde bulunana bitki paraziti nematod cinsleri ve serbest yaşayan nematodların beslenme gruplarına göre dağılımı.....	117
Ek 3. Sürvey örneklerinde bulunan hareketli ve tahıl kist nematodlarını içeren bitki paraziti ve saprofit ve zayıf bitki paraziti nematodların türleri.....	132
Ek 4. Orta Anadolu ve civarı illerde yürütülen sürvey çalışmalarında toplanan toprak örneklerinin bazı kimyasal ve fiziksel özellikleri..	153

ÇİZELGELER DİZİNİ	SAYFA
Çizelge 1. 1. Türkiye’ de bazı tahıl ürünlerinin 2008 yılında üretimi.....	2
Çizelge 2.1. Buğday üzerinde parazit olan ekonomik olarak önemli kök lezyon nematodlarının (<i>Pratylenchus</i> spp.) dünyadaki yayılışı...	6
Çizelge 2.2. Buğday üzerinde parazit olan ekonomik olarak önemli tahıl kist nematodlarının (<i>Heterodera</i> spp.) dünyadaki yayılışı.....	7
Çizelge 2. 3. Yurdumuzda tahıl yetiştirme alanlarında dağılım gösteren nematodlar.....	9
Çizelge 2.4. <i>Heterodera avenae</i> ’ nın “Uluslararası Konukçu Ayırma Test Sistemine” göre belirlenmiş patotipleri.....	13
Çizelge 2.5. Buğdayda tahıl kist nematodu <i>Heterodera avenae</i> ’ ya dayanıklılık ıslahında kullanılan genlerin başlıca kaynakları, genetik bilgi ve kullanıldığı ülkeler.....	14
Çizelge 3.1. <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından larva çıkışı üzerine laboratuvar koşullarında etkisi araştırılan sıcaklık uygulamaları.....	30
Çizelge 3.2. Dayanıklılık metodunun geliştirilmesi denemesinde kullanılan buğday çeşitleri ve dayanıklılık reaksiyonları.....	34
Çizelge 3.3. Tahıl kist nematodu, <i>Heterodera filipjevi</i> Haymana Ankara popülasyonuna karşı dayanıklılığı test edilen buğday çeşitleri...	35
Çizelge 3.4. Tahıl kist nematodu, <i>Heterodera filipjevi</i> Haymana Ankara popülasyonuna karşı dayanıklılığı test edilen buğday ıslah materyalleri.....	40

Çizelge 3.5.	Tahıl kist nematodu, <i>Heterodera filipjevi</i> Haymana Ankara popülasyonuna karşı dayanıklılığı test edilen yabancı buğday türleri.....	41
Çizelge 3.6.	Tahıl kist nematodu, <i>Heterodera filipjevi</i> Haymana Ankara popülasyonuna karşı dayanıklılık testinde kullanılan karşılaştırma materyalleri.....	41
Çizelge 4.1	Orta Anadolu Bölgesinde kist ve kök lezyon nematodlarının popülasyon yoğunlukları ve diğer bitki paraziti nematod türleri.....	47

ŞEKİLLER DİZİNİ	SAYFA
Şekil 1.1. Türkiye’ de buğday üretim bölgeleri.....	2
Şekil 3.1. Orta Anadolu ve çevresindeki geçit kuşağı bölgelerinde 2005-2007 yılları arasında toprak örneklerinin alındığı alanların Türkiye haritası üzerindeki yerleri	25
Şekil 3.2. Tahıl kist nematodu tür teşhisi için incelenen vulva kesiti ve larva özelliklerinin şematik gösterimi.....	28
Şekil 3.3. <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin laboratuvar koşullarında incelendiği doku kültürü plakları.....	30
Şekil 3.4. 20 cm derinliğindeki toprağa yerleştirilmiş olan kistlerin bulunduğu eppendorf tüpleri.....	31
Şekil 4.1. Orta Anadolu Bölgesinde buğday alanlarında 2005-2007 yıllarında alınan toprak örneklerinde saptanan nematodların besin gruplarına göre dağılımı.....	43
Şekil 4.2. Orta Anadolu Bölgesinden 2005-2007 yıllarında alınan toprak örneklerinde bitki paraziti nematodların dağılımı.....	45
Şekil 4.3. <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından Laboratuvar koşullarında sabit sıcaklıklarda kümülatif % larva çıkış oranları.....	50
Şekil 4.4. <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine ön soğuklamanın ve sıcaklık değişim uygulamalarının etkisi.....	52
Şekil 4.5. <i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine 25 °C ön sıcaklıktan diğer sıcaklıklara geçişin etkileri..	53

Şekil 4.6.	<i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine 20 °C ön sıcaklıktan diğer sıcaklıklara geçişin etkileri..	54
Şekil 4. 7.	<i>Heterodera filipjevi</i> yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine 5 °C ön soğuklamanın ve diğer sıcaklıklara geçiş uygulamasının etkisi.....	55
Şekil 4.8.	Orta Anadolu bölgesinde 2006-2007 yılında 20 cm derinlikte aylık ortalama sıcaklık (°C) ve yağış (mm) değerleri.....	57
Şekil 4.9.	Orta Anadolu Bölgesinde 2006–2007 yılında tarla sıcaklık koşullarının <i>Heterodera filipjevi</i> kistleri yumurtalarından larva çıkışı üzerine etkisi.....	57
Şekil 4.10.	<i>Heterodera filipjevi</i> kistlerinden Larvaların Çıkışı Üzerine Buğday Kök Salgıları ve ZnCl ₂ ' ün etkisi.....	59
Şekil 4.11.	<i>Heterodera filipjevi</i> 'nin gelişmesi üzerine farklı toprak karışımlarının etkisi.....	61
Şekil 4.12.	<i>Heterodera filipjevi</i> 'nin farklı başlangıç inokulum yoğunluklarının kist oluşumuna etkisi	62
Şekil 4.13.	Farklı buğday çeşitleri üzerinde üreyen toplam kist sayıları.....	63
Şekil 4.14.	Denenen çeşit ve inokulasyon yoğunluklarında oluşan toplam kist sayıları.....	63
Şekil 4.15.	<i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 1. set.....	65
Şekil 4.16.	<i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 2. set.....	66

Şekil 4.17. <i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 3. set.....	67
Şekil 4.18. <i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 4. set.....	68
Şekil 4.19. <i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 5. set.....	69
Şekil 4.20. <i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 6. set.....	70
Şekil 4.21. <i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 7. set.....	71
Şekil 4.22. <i>Heterodera filipjevi</i> 'ye karşı dayanıklı ve orta dayanıklı bulunan buğday çeşit ve hatlarının tekrar teyit edilmesi.....	73

1. GİRİŞ

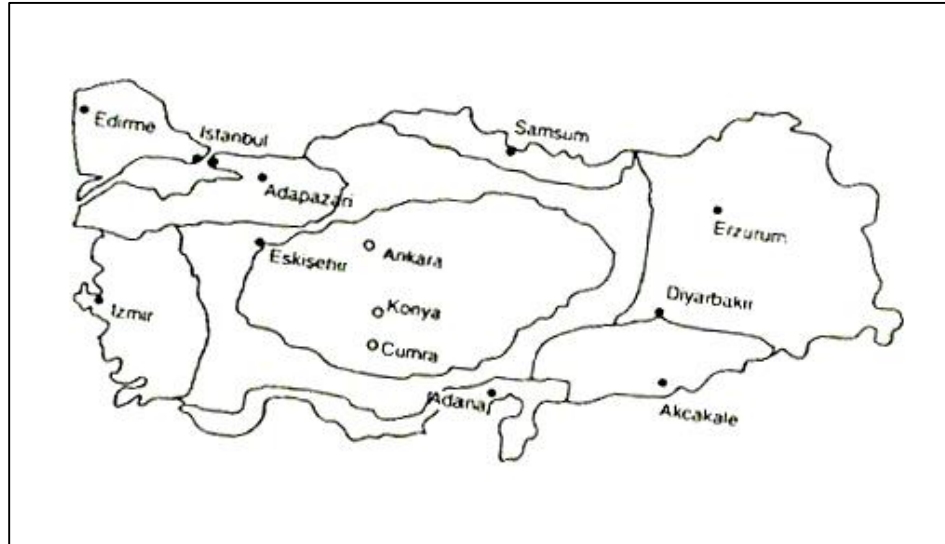
İnsanların temel besin kaynağını oluşturan buğday, kültürü yapılan tarım ürünleri arasında önemli bir yere sahiptir. Dünya nüfus artışına paralel olarak, buğday gereksinimi de artış göstermektedir. İki bin yılında 6,1 milyar olan dünya nüfusunun 2050 yılında 9,3 milyara ulaşması tahmin edilmektedir (Anonymous, 2009a). Buna bağlı olarak dünya buğday ihtiyacında da artış beklenmektedir. Yurdumuzda buğday halkın temel besin kaynağını oluştururken aynı zamanda geniş bir üretici kitlesinin de ana geçim kaynağını oluşturmaktadır. Toplam kültürü yapılan tahıl ürünleri arasında %60,71' lik bir üretim oranıyla birinci sırada yer almaktadır. Ekiliş alanı bakımından da buğday geniş bir alanı kaplamaktadır. Toplam hububat ekiliş alanının 2008 yılı verilerine göre % 67,47' sinin buğdaya ayrılmış olduğu görülmektedir (Çizelge 1.1) (Anonymous, 2009b). Ayrıca, 4 milyon tarım işletmesinin 3 milyonluk kısmında buğday üretimi gerçekleştirilmektedir. Görülmektedir ki başta buğday olmak üzere tahıl üretimi yurdumuzda sosyal ve ekonomik olarak önemli bir yere sahiptir.

Yurdumuzda en fazla buğday üretimi, geçiş bölgeleriyle birlikte Orta Anadolu bölgesinde ve daha sonra kıyı bölgelerimizde yapılmaktadır (Şekil 1.1).

Orta Anadolu bölgesinde yazlar kurak ve sıcak, kışlar ise yağışlı ve soğuk geçmekte; yağışlar, ekim ve mart ayları arasında genel olarak kar şeklinde olmaktadır. Bu bölgede İklim koşullarına bağlı olarak büyük oranda kışlık tahıl üretimi yapılmakta ve ekim ayında tohum ekimi gerçekleştirilmekte, haziran–temmuz aylarında ise hasat yapılmaktadır (Zencirci ve ark., 1998). Orta Anadolu Bölgesinde kuru koşullarda (kıraçta), sulu koşullarda (baraj, gölet, ırmak, kanal ve kuyu gibi su kaynaklarını kullanarak) ve yağışı yeterli koşullarda (mikro klimalar ve geçit alanlarındaki bazı yerlerde) olmak üzere üç şekilde tahıl üretimi gerçekleştirilmektedir. Kuru koşullarda nadas sistemi uygulanarak üretim yapılmakta, nadas süresince ve üretim yılında tarlada biriktirilen su ancak bir ürünün yetişmesi için yeterli olmaktadır (Kınacı, 2000). Dolayısıyla kuru koşullarda buğday üretimi su stresi altında gerçekleşmektedir. Su stresi, diğer kök hastalık ve zararlıların etkisiyle birlikte büyük oranda ürün kaybına neden olmaktadır.

Çizelge 1.1. Türkiye’ de bazı tahıl ürünlerinin 2008 yılında üretim alanları ve verim değerleri (Anonymous, 2009b)

ÜRÜNLER	EKİLEN ALAN (da)	ÜRETİM (ton)	VERİM (kg/da)
Buğday	80 900 000	17 782 000	220
Arpa	29 500 000	5 923 000	201
Mısır	5 950 000	4 274 000	718
Çeltik	995 000	753 325	757
Çavdar	1 259 620	246 521	196
Yulaf	910 355	196 099	215
Tritikale	273 952	93 723	342

Şekil. 1.1. Türkiye’ de buğday üretim bölgeleri (Zencirci ve ark., 1998)

Orta Anadolu bölgesinde buğday gelişimi süresince buğday verimini ve kalitesini olumsuz etkileyecek etmenlerin en önemlilerinin; pas, sürme, rastık ve kök çürüklüğü gibi hastalık etmenleri, süne (*Eurygaster* spp.), kımıl (*Aelia rostrata*), ekin kambur böceği (*Zabrus* spp.) ve ekin bambul böceği (*Anisoplia* spp.) gibi zararlılar, yabancı otlar ve bitki paraziti nematodlar olduğu belirtilmektedir (Yıldırım ve Derin, 1993, Bolat ve ark., 1999).

Dünyada tahıllar üzerinde ekonomik kayıplara neden olduğu belirlenen nematod türleri; Hububat Kist Nematodları (*Heterodera* spp.), Kök Lezyon

Nematodları (*Pratylenchus* spp.), Kök Ur Nematodları (*Meloidogyne* spp.), Buğday gal Nematodu (*Anguina tritici*) ve Soğan sak nematodu (*Ditylencus dipsaci*)' dur (Nicol, 2002).

Hububat Kist nematodları dünyanın çeşitli yerlerinde buğday üzerinde önemli kayıplara neden olmaktadır. Ibrahim ve ark. (1999), Suudi Arabistan' da buğday ve arpa üzerinde *H. avenae*' nin iki büyüme sezonu boyunca sırasıyla % 30-77 ve % 17-77 verim kaybına neden olduğunu belirlemiştir. Güney Avustralya' da *H. avenae* (Wollenweber)' nin % 64 oranında verim kaybına neden olduğu gösterilmiştir (Rovira et al., 1981). Ayrıca *H. avenae*' nin Pakistan' da buğday üzerinde % 15-20 verim düşüşüne neden olduğu kayıt edilmiştir. Ekonomik olarak önemli olan diğer hububat kist nematodlarından *H. latipons*' un ise Kıbrıs' da % 50 verim kaybına neden olduğu belirlenmiştir (McDonald and Nicol, 2005). İran' da kışlık buğday üzerinde *H. filipjevi*' nin bir gram toprakta 2.5-20 yumurta ve larva yoğunluğunda % 11-47 oranında buğday verim kaybına neden olduğu tespit edilmiştir (Hajihassani et al., 2008).

Yurdumuzda Orta Anadolu bölgesinde tahıl yetiştirme alanlarında bitki paraziti nematodların dağılımı üzerinde geniş kapsamlı sistematik bir çalışma gerçekleştirilmemiş olup, var olan çalışmalarda dar kapsamlı sürvey çalışmalarından ibarettir. Yüksel (1973), Doğu Anadolu Bölgesinde *H. avenae* grubunun varlığını tespit etmiştir. Enneli ve arkadaşları (1994), *H. avenae* grubu, *H. mani* (Mathews) ve *H. latipons* (Franklin)' un Orta Anadolu Bölgesinde bulunduğunu bildirmiştir. Rumpenhorst ve ark. (1996), Öztürk ve ark. (1998) ve Abidou ve ark. (2005) gerçekleştirdikleri çalışmalarla Orta Anadolu bölgesinde *Heterodera filipjevi*' nin varlığını belirlemişlerdir. Yurdumuzda da 2002-2005 yılları arasında Orta Anadolu bölgesinde gerçekleştirilen çalışmalarda, bölgede yetiştirilen kışlık buğday çeşitlerinde *H. filipjevi*' nin % 5-50 oranında verim kaybına neden olduğu tespit edilmiştir (Nicol et al., 2004).

Bu çalışmaların belirli buğday yetiştirme alanları ile sınırlı olması nedeniyle, Orta Anadolu Bölgesi ve geçiş kuşağında bulunan bitki paraziti nematodların dağılımlarının belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Dünya üzerinde geniş bir dağılıma sahip olan ve ekonomik kayıplara neden olan önemli bir bitki paraziti nematod grubunu oluşturan ve Orta Anadolu bölgesinde baskın tür olduğu bu çalışma ile ortaya çıkarılan *Heterodera filipjevi*' nin bölge koşullarında biyolojisi üzerinde yürütülmüş çalışma bulunmamaktadır. Bu nematodun mücadelesine yönelik olarak, bir ürün yetiştirme periyodu boyunca toprakta aktif olduğu dönemlerin belirlenmesi önem taşımaktadır. Laboratuvar çalışmaları ile fizyolojik bir dormansi veya diapoz ihtiyacının olup olmadığının belirlenmesi ve larvaların kist içinden çıkışı için en uygun sıcaklık koşullarının belirlenmesi, doğal koşullarda ise kistlerin içinden larva çıkışının izlenmesi nematodun biyolojisi ve hayat devri hakkında bilgi edinilmesi için gerçekleştirilmesi gereken temel çalışmaları oluşturmaktadır. Bu amaçla, larvaların çıkışı üzerine farklı sıcaklık rejimlerinin etkisi laboratuvar ve tarla koşullarında belirlenmiştir. Uygun sıcaklıkta, bitki kök salgılarının ve $ZnCl_2$ ' ün *H. filipjevi*' nin larva çıkışı üzerinde etkisinin bulunup bulunmadığı araştırılmıştır.

Orta Anadolu Bölgesinde buğday yetiştiriciliğinde nadas uygulaması geniş yer tutmaktadır. Konukçu olmayan bitkiler ile ekim nöbeti uygulamaları da sınırlıdır (Kınacı, 2000). Bu bağlamda buğday yetiştiriciliğinde kullanılan tüm hastalık ve zararlı savaş uygulamaları içerisinde kültürel uygulamalara ek olarak dayanıklı bitkilerin yetiştirilmesi önemli yer tutmaktadır. Geleneksel ıslah çalışmalarına nematodlar için de dayanıklılık çalışmalarının dâhil edilmesi önemlidir. Kontrollü koşullarda ıslah materyalinin ön taranması bu çalışmalar için temel oluşturmaktadır.

Özet olarak bu çalışma kapsamında;

- Orta Anadolu Bölgesinde geniş kapsamlı sistematik bir survey yürütülerek önemli bitki paraziti nematodların türlerinin belirlenmesi ve dağılımı çalışmaları,
- Orta Anadolu Bölgesinde ekonomik olarak önemli bitki paraziti nematod türü olan tahıl kist nematodu, *H. filipjevi*' nin bazı biyolojik özelliklerinin belirlenmesine yönelik laboratuvar ve tarla koşullarında araştırmalar,
- Sera koşullarında seçilen bazı buğday çeşitlerinin tahıl kist nematodu *H. filipjevi*' ye karşı dayanıklılığının test edilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

2.1. Dünya' da Buğday Üzerinde Bitki Paraziti Nematodların Dağılımı Üzerine Çalışmalar

Van Gundy ve ark. (1974), *Pratylenchus thornei* (Sher ve Allen, 1953)' nin buğdayın önemli zararlısı olduğunu, Meksika' da doğal koşullarda bitkileri bodurlaştırdığını ve buğday yetiştirilen alanlarda yaygın olarak bulunduğunu bildirmektedir.

Romanico (1975), Rusya' da Ural Altay bölgesinde Saratovska-29 çeşidinin yetiştirme alanlarında 144 nematod türünün bulunduğunu, bunlardan 15 tanesinin bitki paraziti olduğunu, *Pratylenchus uralensis* ve *Aphelenchoides emiliae* (Romaniko)' nin bu bölgede ilk defa bulunduğunu belirlemiştir.

Singh ve ark. (1977) Hindistan' ın Penjab bölgesinde buğday alanlarında *Heterodera avenae* ve *Tylenchorynchus*, *Pratylenchus* ve *Hoplolaimus* cinslerine ait türlerin bulunduğunu tespit etmiştir.

Orion ve ark. (1984) İsrail' de buğday alanlarında bulunan en önemli türün *Pratylenchus thornei* olduğunu ve özellikle kuru koşullarda yetiştirilen buğdayda ekonomik zarar eşiğinin üzerinde populasyon oluşturarak önemli zararlar meydana getirdiğini bildirmektedirler.

Swarup ve Gokte (1986), Hindistan' da buğday alanlarında 26 nematod türü bulunduğunu belirterek bunlardan, *Anguina tritici*, *Ditylenchus dipsaci*, *Heterodera avenae*, *Pratylenchus*, *Meloidogyne* türlerinin yaygınlığını, biyolojilerini, buğday verimine etkilerini ve kontrol yöntemlerini bildirmektedirler.

Rashid ve ark. (1987), Bangladeş' in Mymensingh bölgesindeki buğday alanlarında *Tylenchus*, *Paratylenchus*, *Helicotylenchus* ve *Criconemoides* türlerinin Bangladeş için yeni türler olduklarını ve bu bölgede verimi düşürücü etkide bulduklarını tespit etmiştir.

Nicol ve ark. (2003), *Pratylenchus* türlerinin ılıman iklim kuşağında ve Akdeniz ikliminin hâkim olduğu bölgelerde yaygın olarak bulunduğu bildirilmektedir (Çizelge 2.1).

Çizelge 2.1. Buğday üzerinde ekonomik olarak önemli olan Kök lezyon nematodlarının (*Pratylenchus* spp.) dünyadaki yayılışı

Nematod Türü	Bulunduğu Ülkeler	Kaynak
<i>Pratylenchus thornei</i>	Suriye	Saxena ve ark. (1988)
	Eski Yugoslavya, Meksika ve Avustralya	Nicol (2002)
	Kanada	Yu (1997)
	İsrail	Orion ve ark. (1982)
	Fas	Ammati (1987)
	Pakistan ve Hindistan	Maqbool (1988)
	Cezayir	Troccoli ve ark. (1992)
	İtalya	Lamberti (1981)
	Türkiye	Nicol (2002)
<i>P. neglectus</i>	Avustralya	Taylor ve ark. (2000)
	Kuzey Amerika	Timper ve Brodie (1997)
	Avrupa	Lasserre ve ark. (1994)
	Türkiye	Nicol (2002)
<i>P. penetrans</i>	Kanada	Kimpinski ve ark. (1989)

McDonald ve Nicol (2005), Tahıl Kist Nematodlarından dünya üzerinde en fazla dağılıma sahip olan türün *Heterodera avenae* olduğunu, Avrupa, Asya, Avustralya, Amerika ve Afrika kıtalarını da içine alacak şekilde 37 ülkede dağılım gösterdiğini ve genel olarak, serin-ılıman iklim kuşağında yetiştirilen tahıllarda zarara neden olduklarını bildirmektedirler. Tahıllarda ekonomik olarak önemli olan türlerden *H. latipons* ve *H. filipjevi*'nin daha çok Akdeniz ikliminin hâkim olduğu bölgelerde dağılım gösterdiklerini ve tahıllarda ekonomik zarara neden olan diğer kist nematodu türlerinin ise; *H. hordecalis*, *H. mani*, *H. bifenestrata* ve *H. pakistanensis*, *H. zae* ve *Punctodera punctata* olduğunu bildirmişlerdir.

Ekonomik olarak önemli Tahıl kist nematodlarından bazı türlerin dünyadaki dağılımları Çizelge 2.2' de verilmiştir.

Çizelge 2.2. Buğday üzerinde parazit olan ekonomik olarak önemli Tahıl kist nematodlarının (*Heterodera* spp.) dünyadaki yayılışı (McDonald ve Nicol, 2005)

Nematod Türü	Bulunduğu Ülkeler	Kaynak
<i>Heterodera avenae</i>	Kanada, Güney Afrika, Japonya ve Çoğu Avrupa Ülkeleri	Kort (1972)
	Hindistan	Sharma ve Swarup (1984); Sikora (1998)
	Fas, Tunus, Pakistan ve Libya' yı içeren Batı Asya Ülkeleri	Sikora (1988)
	Kuzey Afrika' nın Yarı Kurak Bölgeleri	Sikora (1988)
	Türkiye İsrail ve Avustralya Suudi Arabistan	Rumpenhorst ve ark. (1996) Kort (1972) Ibrahim ve ark. (1999)
<i>Heterodera latipons</i>	İtalya, Libya ve İsrail	Kort (1972)
	Kıbrıs	Sikora (1988)
	Suriye	Sikora (1988)
	Avrupa	Sabova ve ark. (1988)
	Türkiye	Rumpenhorst ve ark. (1996)
<i>Heterodera hordecalis</i>	İsveç, Almanya ve İngiltere	Andersson, 1974; Sturhan, (1982); Cook ve York, (1982)
<i>Heterodera zaeae</i>	Hindistan ve Pakistan	Sharma ve Swarup, (1984); Maqbool, (1988)
	Irak	Stephan, (1988)
<i>Heterodera filipjevi</i>	Rusya	Balakhnina, (1989)
	Türkiye	Rumpenhorst ve ark. (1996)
	Tacikistan	Subbottin ve ark. (1996)
	İran	Tanha Maafi ve ark. (2003)
	Hindistan İsveç	Bishnoi ve Bajaj (2002) Cook ve Noel (2002)

2.2. Türkiye’ de Buğday Üzerinde Bitki Paraziti Nematodların Dağılımı Üzerine Çalışmalar

Yurdumuzda tahıl yetiştirme alanlarında bulunan nematodlar ve literatür bildirişleri Çizelge 2.3.’ de gösterilmiştir.

Rumpenhorst ve ark. (1996), Orta Anadolu bölgesinde gerçekleştirdikleri çalışmada 15 kist örneğinden ve 12 larva örneğinden nematodların çoğunluğunun *Heterodera filipjevi* tütüne ait olduğunu, iki lokasyonda *H. latipons* ve bir lokasyonda da *H. avenae* türünün bulunduğunu bildirmiştir.

Elekçioğlu ve Gözel (1997), Doğu Akdeniz Bölgesinde buğday üzerinde yüksek populasyonlarda dominant türler olarak belirlenen *Paratrophurus acristylus*, *Pratylenchus thornei* ve *Pratylenchus* sp.’ nin tarla koşullarında dane verimini % 36 oranında düşürdüğünü belirlemişlerdir.

Abidou ve ark. (2005a), Haziran 2000 yılında Orta Anadolu ve Doğu Akdeniz bölgelerinde 27 buğday ve 3 arpa tarlasından aldıkları toprak örneklerinin 21 buğday ve 3 arpa tarlasında tahıl kist nematodununun bulunduğunu tespit etmişlerdir.

2. 3. Tahıl Kist Nematodları (*Heterodera avenae* grup) Üzerine Genel Bilgi

2. 3. 1. Biyolojisi

Heterodera türleri üzerine en fazla çalışma *H. avenae* türü üzerinde yapılmıştır. Diğer türlerin biyolojisi ve ekolojik davranışları hakkındaki bilgiler sınırlıdır. Dolayısıyla kist nematodları hakkında verilen bilgiler *H. avenae* türüne atfen verilmektedir.

Kist nematodları yılda bir generasyon vermektedir ve hayat devri, bulunduğu ekolojik ve coğrafi koşullara da bağlı olarak konukçu bitkinin hayat devriyle sıkı bir ilişki içindedir. Serin ılıman iklim koşullarında uzun kış döneminde, Akdeniz ikliminde ve Hindistan gibi yarı kurak bölgelerde, sıcak ve kurak yaz dönemi ile sonbahar döneminde, yumurtalar kist içinde hareketsiz durgun şekilde kalmaktadır.

Çizelge 2.3. Yurdumuzda tahıl yetiştirme alanlarında dağılım gösteren nematodlar

Bulunduğu Bölge	Tür	Kaynak
Orta Anadolu	<i>Nagelus hexagrammus</i> (Sturhan)	Elekcioğlu (1996)
	<i>Scutylenchus rugosus</i> (Choi and Geraort)	Elekcioğlu (1996)
	<i>Pleciorotylenchus striaticeps</i> (Volvas, Castillo and Lamberti)	Elekcioğlu (1996)
	<i>Heterodera filipjevi</i> (Madzhidov)	Rumpenhorst ve ark. (1996)
	<i>Heterodera latipons</i> (Franklin)	Öztürk ve ark. (1998)
	<i>Anguina tritici</i> (Steinbuch)	Enneli ve ark. (1994)
	<i>Ditylencus dipsaci</i> (Kühn)	Diker (1959)
Doğu Akdeniz	<i>Bitylenchus goffarti</i> (Sturhan)	Erentuğ (Akyol) (1997)
	<i>Paratrophurus acristylus</i> (Siddiqi)	Elekcioğlu (1992)
	<i>Merlinius brevidens</i> (Allen)	Elekcioğlu (1996)
	<i>Merlinius microdorus</i> (Geraert)	Elekcioğlu (1992)
	<i>Amplimerlinius viciae</i> (Saltukoğlu)	Elekcioğlu (1992)
	<i>Pleciorotylenchus striaticeps</i> (Volvas, Castillo and Lamberti)	Elekcioğlu (1992)
	<i>Rotylenchulus macrosoma</i> (Dasgupta, Raski and Sher)	Elekcioğlu (1996)
	<i>Trophurus impar</i> (Ganguly et Khan)	Elekcioğlu (1992)
	<i>Tylenchorynchus dubius</i> (Bütschli)	Elekcioğlu (1996)
	<i>Pratylenchoides laitcauda</i> (Braun and Loof)	Elekcioğlu (1996)
Doğu Anadolu	<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch)	Yüksel (1974)
	<i>Pratylenchus thornei</i> (Sher and Allen)	Yüksel (1974)
	<i>Anguina tritici</i> (Steinbuch)	Yüksel ve ark. (1980)
Güneydoğu Anadolu	<i>Pratylenchus thornei</i> (Sher and Allen)	Yüksel (1974)
	<i>Heterodera avenae</i> (Wollenweber)	Yüksel (1973)
Karadeniz	<i>Anguina tritici</i> (Steinbuch)	Bora (1970)
Marmara	<i>Ditylencus dipsaci</i> (Kühn)	Saltukoğlu (1974)

Sırasıyla güney ve kuzey yarım kürede yer alan; Avustralya ve Kuzey Avrupa' da buğday tarlalarında kist nematodu larvalarının kist içinden çıkışlarının

birbirine zıt mevsimlerde olmasına karşılık aynı ayda gerçekleştiği tespit edilmiştir. Avustralya’ da sonbaharda yağmurlar başladıktan sonra sıcaklıklar 15°C olduğunda, Kuzey Avrupa’ da ise ilkbaharda sıcaklıklar yükseldiğinde larva çıkışı gözlenmiştir (Meagher, 1977). Larvaların kist içinden çıkışında ve bitki köklerini enfeksiyonunda çok sayıda faktör etkilidir. Bunlar, sıcaklık, toprak nemi, kullanılabilir oksijen gibi çevresel, konukçu bitkinin yetiştirme periyodu, bitki kök salgıları ve kistin diapozu gibi biyolojik faktörlerdir (Greco, 1981).

Kist nematodunun ikinci aşamadaki infektif larvaları, uygun koşullarda kist içinden çıkışı takiben, kök ucundan bitki köklerine girmektedir ve korteks bölgesi boyunca hareket ederek üzerinde besleneceği hücre üzerine yerleşmektedir. Kist nematodu bu hücrelerle beslenmesi sırasında, salgıladığı maddelerle, beslenmesi için yeterli miktarda maddeyi depolayarak dev hücreler olan “syncytia hücrelerini” oluşturur. Syncytia hücreleri, hücre duvarının yapısının bozulması ve komşu hücrelerin birleşmesiyle oluşmaktadır (Dropkin, 1969). Kist nematodlarının kök içindeki gelişimleri yerleştikleri kök bölgesinde devam etmektedir. Döllenen sonra dişiler morfolojik olarak değişime uğramaktadır. Vücutları şişerek limon şeklini almakta ve yumurtalar vücut boşluğunda birikmektedir. Erkekler ise solucan şeklini korumaktadır. Olgun dişiler kökler üzerinde çıplak gözle görülebilmektedir. Dişi öldükten sonra vücut duvarı kalınlaşmakta ve kahverengiye dönüşmektedir. Bu şekilde içindeki yumurtaları koruyan dayanıklı bir kist oluşmaktadır (Kort, 1972).

2. 3. 2. Zarar Şekli

Tahıl Kist Nematodu larvalarının köke giriş noktasında aşırı bir dallanma gözlenmektedir ve enfeksiyon noktasından sonra kök uzaması durmaktadır. Bitki köklerinin uzamasının durması nedeniyle topraktan su ve mineral maddelerin alınımı güçleşmektedir. Bunun sonucu olarak yan kök gelişimi ve kardeş oluşumu gerilemektedir. Bitkiler sararmakta ve bodurlaşmaktadır. Tarlada çok ciddi enfeksiyonun bulunduğu bölgeler çıplak toprak parçası olarak gözlenmektedir (Kort, 1972; Lung, 1992). Bitki çimlenmesi ve ilkin buğday gelişmesi için gerekli uygun toprak nemini takiben gelen kuraklık koşullarında, infektif kist nematodu larvalarının

infeksiyonu sonucu kısalmış ve anormal gelişme gösteren köklerin toprak nemini alamaması nedeniyle, kist nematodu zararının ciddi şekilde arttığı gözlenmiştir (Sikora, 1987).

Tahıl Kist Nematodu, *Heterodera avenae*' nin ılıman bölgelerde zarar eşiği düzeylerinin çavdar, buğday ve arpada sırasıyla 0,2; 1,0 ve 5,0 yumurta ve larva/ g toprak olduğu belirlenmiştir. *Heterodera avenae*' nin Avustralya' nın ılıman yarı kurak bölgelerinde, 2 yumurta/ g toprak yoğunluğunda % 20, 16 yumurta/ g toprak yoğunluğunda ise % 40 oranında verim kaybına neden olduğu bildirilmiştir (Sikora, 1987).

2. 3. 3. Mücadelesi

Tahıl kist nematodlarının konukçu dizisinin Gramineae familyasına ait bitkilerle sınırlı olması nedeniyle bu familya dışındaki bitkilerle ekim nöbeti uygulamaları gerçekleştirilmektedir. Ekim nöbetinin buğday verimine etkisi üzerine yapılan çalışmalarda, Nadas-buğday veya nadas-buğday-yulaf ekim sisteminin uygulandığı gruplarda Tahıl kist nematodunun en fazla zarara neden olduğu gözlenmiştir. Buğday-baklagiller ekim nöbetinin uygulandığı bir çalışmada ise buğday veriminde önemli bir artış gözlenmiştir (Griffin, 1984).

Nematodların mücadelesinde yaz aylarında zararlılarla bulaşık olan tarlaların derin bir şekilde işlenerek alt üst edilmesi diğer etkili yöntemlerden birini oluşturmaktadır. Bu yöntemle, toprak yüzeyine çıkan kistlerin yumurtalarının veya hareketli nematodların güneş ve sıcak esen rüzgârların etkisiyle kuruyarak ölmesi sağlanmaktadır. Hindistan' da Tahıl kist nematodu ile bulaşık bir tarlanın, Mayıs ve Haziran aylarında 1-5 defa derin bir şekilde işlenerek karıştırılmasının, kist popülasyonunda % 9,3-42,4 oranında düşüşe neden olduğu belirlenmiştir. Buna bağlı olarak verimde % 4,4-97,5 oranında bir artış kaydedilmiştir (Mathur ve ark. 1987).

Ekim zamanının toprakta nematodların en yoğun bulunduğu döneme göre ayarlanmasıyla, nematodlardan kaynaklanan verim kaybının büyük oranda önlenilebileceği gösterilmiştir. Avustralya' da Temmuz ayında *Heterodera* spp. infektif larvalarının toprakta en yoğun oranda buldukları belirlenmiştir. İlk bahar

yağmurlarıyla toprağın işlenmeye hazır hale gelmesinden sonra Mayıs ayında yapılan erken ekimin, 1 ton/ ha oranında verim artışına neden olduğu belirlenmiştir (Brown,1984).

Dayanıklı çeşitlerin kullanımı, nematodların mücadelesinde diğer yöntemlerle birlikte en ucuz ve en etkili yöntem olarak görülmektedir. Ancak, dayanıklılık kaynaklarının kullanımı, ülkelerin iklimsel koşulları ve o ülkede bulunan nematod türü ve patotipine bağlıdır. Bu nedenle dayanıklılık kaynaklarının, her ülke koşullarında sorun olan nematod türüne karşı reaksiyonları kontrol edilmelidir. Bir lokasyonda bulunan kist nematodu popülasyonu, Cook ve Rivoal (1998) tarafından oluşturulan “Uluslararası Konukçu Ayırma Test Materyaline” karşı reaksiyonlarına göre gruplandırılabilir (Çizelge 2.4).

Dayanıklılık kaynaklarının araştırılması çalışmalarına gen düzeyinde yapılan moleküler çalışmalar önemli katkı sağlamaktadır. Dünyada yapılan çalışmalar sonucu *H. avenae*' nin farklı patotiplerine karşı ekmeclik buğday üzerinde 9 tane dayanıklılık geni tanımlanmıştır. Bu çalışmalar sonucu belirlenen *Cre 1*, *Cre F* ve *Cre 3* genlerini içeren çeşitler, ıslah çalışmalarında kullanılmak üzere avantajlı hatlar olarak sunulmuştur (Ogbonnaya et al., 2001a). Çizelge 2.5' de buğdayda *H. avenae*' ye karşı kullanılan başlıca dayanıklılık kaynakları verilmiştir (Nicol, 2002).

Ekilecek üründe hastalıklara dayanıklılığın yanında, elde edilecek verim de göz önünde bulundurulmaktadır. Bu amaçla ıslah çalışmalarında nematoda dayanıklılık içeren ve yüksek verim veren çeşitlerin geliştirilmesi amaçlanmalıdır.

Ayrıca, devamlı dayanıklı buğday çeşitlerinin kullanımı, dayanıklılığın kırılmasına yani nematodun yeni bir patotipinin baskın duruma gelmesine neden olabilmektedir. Bitkinin yeni oluşan patotipe karşı dayanıklılık geni taşıması durumunda çok fazla verim kaybı gözlenmektedir. Yeni patotipler mutasyonlarla oluşmaktadır veya zaten düşük oranda popülasyonun içinde bulunmaktadır. Yeni patotiplerin popülasyon içinde baskın duruma gelmesinden sakınmak için, dayanıklı ve hassas çeşitlerin sırayla ekimi veya dayanıklı çeşitlerin gerekli olduğu zaman ekimi önerilmektedir (Andersson, 1982).

Çizelge 2.4. *Heterodera avenae*' nın "Uluslararası Konukçu Ayırma Test Sistemine" göre belirlenmiş patotipleri (Nicol, 2002) (^aR-Geni: *Rha1*, *Rha2*, *Rha3*; 3 patotip grubunu belirleyen genler; dom.: dominant gen; +: ek gen özelliği var; +^b: hassas; -: dayanıklı (hassas kontrol üzerindeki dişi nematod sayısının % 5' inden az sayıda dişi içeriyor); (-): orta dayanıklı; ..: gözlem alınmamıştır)

Bitki Çeşidi (R-Geni) ^a	Ha1 Grubu							Ha2	Ha3 Grubu			
	Ha11	Ha21	Ha31	Ha41	Ha51	Ha61	Ha71	Ha12	Ha13	Ha23	Ha33	
Arpa												
Varde	+ ^b	..	..	+	..	+	+	+	+	+	+	
Emir (+ ex Emir)	+	+	..	+	..	-	+	+	+	+	+	
Ortolan (<i>Rha1</i>)	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	
Morocco (<i>Rha3</i> , +)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Siri (<i>Rha2</i> + ex Herta)	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	
KVL191 (<i>Rha2</i> , +)	-	-	-	..	+	+	+	-	..	..	..	
Bajo												
Aragon	-	..	..	-	..	-	-	-	+	+	+	
Herta	+	+	-	..	-	..	-	+	+	..	..	
Martin 403 (2 dom)	-	..	..	-	..	-	-	-	-	+	+	
Dalmatische La	(-)	..	..	+	..	-	(+)	+	+	(-)	+	
Estanzuela	..	..	..	..	..	..	+	..	..	(-)	..	
Harlan 43	-	..	..	..	..	..	-	-	..	-	+	
Çavdar												
Nidar	+	..	..	(+)	..	+	-	+	+	+	+	
Sol II (minor genler)	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	
Pusa Hibrid												
BS1 (1 dom)	-	-	..	-	-	-	-	-	+	-	+	
A. <i>sterilis1376</i> (1 – 3 dom)	-	-	..	-	-	-	-	-	-	-	-	
Silva (> 1 gen)	(-)	..	..	-	..	(-)	-	(-)	(-)	(-)	+	
IGV.H 72- 646	-	..	..	-	..	-	-	-	+	+	+	
Buğday												
Capa	+	+	..	+	..	+	+	+	+	+	+	
AUS 10894 (<i>Ccn1</i> +)	-	..	..	-	..	-	+	-	(-)	+	+	
Loros (<i>Ccn1</i> +)	-	-	..	-	..	(-)	-	-	(-)	+	+	
Psathias	..	..	..	+	..	..	..	+	+	+	-	
Iskamish K- 2-light	+	..	..	-	..	(-)	..	+	+	+	+	

Çizelge. 2.5. Buğdayda tahıl kist nematodu *Heterodera avenae*' ya dayanıklılık ıslahında kullanılan genlerin başlıca kaynakları, genetik bilgi ve kullanıldığı ülkeler (Nicol, 2002)

Buğday türü	Buğday çeşidi veya hattı	Buğdayın menşei	Genetik bilgi	Kullanıldığı ülke
<i>Triticum aestivum</i>	Loros	-	1 dominant gen, 2BL kromozomu üzerinde Cre 1 geni	Avrupa ve Avustralya
	Aus10894	Avustralya	CCN 1	Avustralya
	Katyil	Avustralya	7L? kromozomu üzerinde Cre F geni	Avustralya
	Festiguay	Avustralya		Avustralya ve Fransa
<i>Triticum durum</i>	Aus4930= 'Irak 48'	Irak		
	Psathias	-		-
	7654, 7655, Sansome, Khapli	-		Fransa

2.4. Kök lezyon nematodları (*Pratylenchus* spp.) Üzerine Genel Bilgi

Çoğu zaman Tahıl kist nematoduyla birlikte aynı tarlada bulunan Kök lezyon nematodlarının (*Pratylenchus* spp.), dünyada tahıllar üzerinde önemli kayba neden olan *Pratylenchus thornei*, *P. neglectus*, *P. penetrans* ve *P. crenatus* olmak üzere 4 türü bilinmektedir.

2.4.1. Biyolojisi

Nicol (1996) *P. thornei*' nin yumurtadan yumurtaya bir yaşam dönemini laboratuvar koşullarında 27 °C' de 40-45 günde tamamlandığını belirlemiştir. *P. neglectus*' un erginlerinin ise doğal koşullar altında bitki türü, sıcaklık, nem ve diğer çevresel koşullara bağlı olarak 35-40 günde gelişimini tamamladığı belirtilmiştir (Taylor ve Vanstone, 1996). Elekcioglu ve Gözel (1997) Akdeniz Bölgesinde Adana ilinde tarla koşullarında buğday bitkisi üzerinde *P. thornei*' nin topraktaki popülasyonunun mart ayında düşük olduğunu, sıcaklık artışına paralel olarak popülasyon yoğunluğunun arttığını ve bir buğday gelişim sezonunda 0,45-2,15 kat

üreme oranının elde edildiğini tespit etmişlerdir. Benzer populasyon gelişimi *P. thornei* için Pattison ve Fisher (1993) tarafından yazlık buğday üzerinde Avustralya’ da kayıt edilmiştir.

Bütün larva dönemleri ve erginler köklere girip beslenebilmektedir. Bazı *Pratylenchus* türlerinde erkekler nadir olarak bulunmaktadır ve dişiler mitotik partenogenesis ile üreme yeteneğine sahiptir. Oluşan yumurtalar tek tek veya küçük gruplar halinde kök içine bırakılmaktadır, daha sonra yumurtalar ya kök içinde açılmaktadır veya parçalanmış kök kısımlarından toprağa geçmektedir. Kök lezyon nematodları kış ya enfekte köklerin içinde veya kış koşullarına dayanıklı olmayan yumurta, larva veya ergin olarak toprakta geçirmektedir. Kuraklık döneminde ise bir sonraki bitki gelişim dönemine kadar toprakta durgun olarak kalmaktadır (Agrios, 1969).

2.4.2. Zarar Şekli

Yapılan çalışmalarda sera koşullarında inokule edilen *Pratylenchus* nematodu sayısı ile verim kaybı arasında orantı bulunamamasına rağmen, tarla koşullarında su ve mineral madde eksikliği gibi diğer sınırlayıcı faktörlerin etkisiyle birlikte önemli zararlar kaydedilmektedir (Kort, 1972). *P. thornei*’ nin Avustralya’ da % 38-85 (Thompson ve Clewlett, 1986), Meksika’ da % 32 (Van Gundy ve ark., 1974), İsrail’ de % 70 (Orion ve ark. 1984) ve Türkiye’de Doğu Akdeniz Bölgesinde % 36 oranında (Elekçioğlu ve Gözel, 1997) verim kaybına neden olduğu tespit edilmiştir. Diğer *Pratylenchus* türlerinin ekonomik zarar potansiyelinin *P. thornei* kadar olmamakla birlikte, *P. neglectus*’ un Avustralya’ da % 16-23 (Taylor ve ark., 2000) ve *P. penetrans*’ ın Kanada’ da % 10-19 (Kimpinski ve ark., 1989) oranında verim kaybına neden olduğu belirlenmiştir. *Pratylenchus* türlerinin bir bitki gelişim döneminde birden fazla generasyon vermeleri nedeniyle zarar potansiyelleri daha yüksektir. Kök lezyon nematodlarının dişilerinde, kist nematodlarında olduğu gibi morfolojik bir değişim gerçekleşmemektedir. Erginler, üreme sistemi hariç larvalarla aynı morfolojik yapıya sahiptir. Dolayısıyla bütün gelişim aşamalarında nematodlar, kök hücreleri arasında hareket edebilmekte ve kök korteks hücreleri

üzerinde beslenerek hücrelerin ölümüne neden olmaktadır. Sonuç olarak kökler üzerinde kahverengi lezyonlar oluşmaktadır. Kök lezyon nematodlarının bitkiler üzerinde meydana getirdikleri en belirgin hastalık belirtisi kökler üzerindeki kahverengi lezyonlardır. Bitkinin toprak üstü kısımlarında belirtilerin belirgin olmamasına rağmen, kuraklık ve mineral dengesizliğinin etkisiyle birlikte, köklerde meydana gelen hasarlar bitkide bodurlaşmaya neden olmaktadır.

Avustralya’ da bir gram toprakta 2,5 adet *P. thornei* bireyinin bulunması buğdayda ekonomik olarak verim kaybına neden olan nematod popülasyonu olarak belirlenmiştir (Vanstone ve ark., 1998).

2.4.3. Mücadelesi

Pratylenchus türlerinin konukçu dizilerinin çok geniş olması nedeniyle mücadelesi için ekim nöbeti sistemi başarılı bir şekilde uygulanmamaktadır. *P. thornei*’ nin 18 familyaya ait bitki üzerinde gelişebildiği belirlenmiştir. *Triticum aestivum* ve *Phaseolus lunatus* en iyi konukçular olarak bilinmektedir. Buna karşın nadas uygulamalarıyla *Pratylenchus* popülasyonunda düşüşler kayıt edilmiştir. İsrail’ de iki yıl üst üste uygulanan nadasın *P. mediterraneus* popülasyonunu % 90 oranında düşürdüğü ve buğday veriminde % 40-90 oranında artışa neden olduğu belirlenmiştir (Orion ve ark., 1984).

Organik materyallerin *Pratylenchus* popülasyonuna etkisi üzerinde yapılan çalışmada hasat sonrası saman içeren bir tarlanın pulluk ile işlenmesinin nematodların popülasyon yoğunluklarında önemli oranda düşüşe neden olduğu bulunmuştur (Esmenjaud ve ark., 1990).

Pratylenchus türlerinin yılda birden fazla nesil vermesi ve özellikle ağır topraklarda bulunmaları sebebiyle nematositlerin etkili olabilmesi için çok sayıda ve fazla miktarda uygulanması gerekmektedir. Avustralya’ da *Pratylenchus* türlerinin etkili kontrolü, ekimden önce (10 kg/ ha) veya tohum sıralarına granül olarak (2-5 kg/ ha) uygulanan Aldicarb (Temik®) ile elde edilmiştir (Thompson ve ark., 1982).

2.5. Tahıl Kist Nematodu, *Heterodera avenae* Grubu Türlerin Biyolojisi Üzerindeki Çalışmalar

2.5.1. Laboratuvar Çalışmaları

Fusthey ve Johnson (1966), *H. avenae*' nin Kanada populasyonunda larvaların gelişimi için 7 °C' de 12 haftalık bir sürenin gerekli olduğunu, en uygun larva çıkış sıcaklığının ise 15-20 °C olduğunu bildirmiştir.

Banyer ve Fisher (1971a), *H. avenae*' nin Avustralya populasyonuna ait yumurtaların gelişimini, larva gelişimi ve yumurtaların kist içinden çıkışı olmak üzere iki aşamada tamamladığını belirlemiştir. Larva gelişimi için en uygun sıcaklığın 10 °C, larvaların kist içinden çıkışı için ise 20 °C olduğunu tespit etmişlerdir. Konukçu bitkinin kök salgılarının ise, larvaların çıkışı üzerinde bir etkisinin olmadığını göstermişlerdir.

Mokabli ve ark. (2001), *H. avenae*' nin iki Cezayir populasyonunun larva çıkışlarını Fr1 ve Fr4 populasyonları ile karşılaştırmalı olarak incelemiştir. İncelenen her iki Cezayir populasyonun da Akdeniz tipi ekotipe ait olduğunu ve 3-25 °C arasında larvaların çıkış yaptığını ancak larvaların çıkışa başladığı zamanın sıcaklığa göre değiştiğini bildirmiştir. Doğadaki yazdan kışa veya kıştan yaza geçişlerin taklit edildiği laboratuvar çalışmasında, 20 ve 25 °C gibi yüksek sıcaklıkların diapozu indüklediği, yüksek sıcaklık uygulamasını takiben 3 ve 7 °C gibi düşük sıcaklık uygulamalarının ise diapozu kırdığı gözlenmiştir.

Scholz ve Sikora (2004), *H. latipons*' un Suriye populasyonunun en uygun larva çıkış sıcaklığının 10 °C olduğunu ve çıkışın başlaması için kistlerin 5 °C' de 16 gün beklemesi gerektiğini laboratuvar çalışmaları ile göstermiştir.

2.5.2. Tarla Koşullarında Gerçekleştirilen Çalışmalar

Doğada meydana gelen mevsimsel sıcaklık değişimlerine ve konukçu bitkinin gelişim periyoduna bir uyum mekanizması olarak, kistin içinden yumurtaların

çıkışının gerçekleşmediği diapoz ve dormansi olarak adlandırılan fizyolojik dinlenme periyodları gözlenmektedir.

Banyer ve Fisher (1971b), *H. avenae*' nin Avustralya populasyonu için yaz aylarında 20 °C' nin üzerinde kısa bir dormansi periyodunun bulunduğunu kayıt etmiştir.

Rivoal (1983), *H. avenae*' nin Fr1 populasyonunun temmuz ile kasım ayları arasında, Akdeniz iklimi koşullarına bir uyum olarak zorunlu, Fr4 populasyonunun ise temmuz ile aralık ayları arasında, her mevsim konukçu bitkinin bulunması ve sıcaklığın larva çıkışını sınırlayıcı etken olmaması nedeniyle fakültatif diapoz gösterdiğini belirlemiştir.

Rivoal (1986), Fransa'nın kuzey ve güneyinde dağılım gösteren iki *H. avenae* populasyonu ile gerçekleştirdiği çalışmalarda, güney populasyonu Fr1' in daha kısa bir larval gelişim süresine sahip olduğunu tespit etmiştir. Akdeniz ikliminin bulunduğu güney Fransa'da tarla koşullarında kışın larva çıkışının başladığını, kuzey populasyonu Fr4' ün ise larvalarının ilkbaharda çıkış yapmaya başladığını belirlemiştir. İklimle bağlı olarak biyolojilerindeki farklılıklara göre *H. avenae*' nin güney Fransa populasyonu, Akdeniz iklimine bağlı ekotip ve kuzey Fransa populasyonu, Avrupa iklimine bağlı ekotip olarak ikiye ayrılmıştır.

Romero ve Valdeolivas (1990), *H. avenae*' nin İspanya populasyonunun da diğer Akdeniz ülkelerinde bulunan *H. avenae* populasyonlarıyla benzer biyolojik özelliklere sahip olduğunu belirlemiştir.

Scholz ve Sikora (2004), *H. latipons*' un Suriye populasyonu ile tarla koşullarında gerçekleştirilen çalışmalarda, larva çıkışının en fazla ocak ayında olmakla birlikte aralık ile nisan ayları arasında meydana geldiği ve larva çıkışı üzerinde arpa kök salgılarının bir etkisinin olmadığını saptamışlardır.

Williams ve Beane (1979), çavdar ve arpa kök salgılarının *H. avenae*' nin İngiltere populasyonunun larva çıkışını 10 ve 15 °C' de önemli oranda arttırdığını bulmuştur. Ancak konukçu ve patotip arasında bir ilişki olmadığını gözlemiştir.

Hashmi ve Krusberg (1995), Mısır kist nematodu *Heterodera zae*' nin larva çıkışının ise mısır kök salgıları ve 4mM ZnCl₂ solusyonundan etkilendiğini ve

sırasıyla bu solusyonlar içinde çeşme suyuna göre %22-24 ile % 10 daha fazla larva çıkışı gerçekleştiğini belirlemişlerdir.

2.6. Tahıllarda Bitki Paraziti Nematodlarla Mücadelede Bitki Genetik Dayanıklılığı Üzerine Çalışmalar

2.6.1. Tahıl Üzerinde Dayanıklılığın Test Edilmesine Yönelik Çalışmalar

Andersen (1963), Brown (1974), O'Brien ve Fisher (1978), Andersen and Andersen (1982) ve Cook ve York (1982) tarafından sera ve tarla koşullarında tahıl çeşit ve hatlarının, kist nematodlarına karşı reaksiyonlarının test edilmesi amacıyla kullanılan yöntemlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Brown (1969), *H. avenae*' nin Avrupa populasyonuna dayanıklı olan çeşitlerin *H. avenae* Avustralya-Victoria populasyonuna karşı reaksiyonlarını test ederek bir çeşidin dayanıklı olarak değerlendirilebilmesi için, hassas bitki üzerinde üreyen kist sayısının % 5' i kadar ve daha altında kist üremesini kabul etmiş ve bu ölçüte göre tahıl çeşitlerini sınıflandırmıştır.

Brown ve Meager (1970), tarla çalışmalarında Tahıl kist nematoduna karşı tahıl çeşit ve hatlarının reaksiyonlarının değerlendirilmesi için kökler üzerinde oluşan beyaz olgun dişi nematodların sayısına göre 0-4 arasında değerler alan bir skala sistemi geliştirmiştir. Bu skalaya göre "0" dayanıklı, "1" orta dayanıklı (1-10 kist), "2" (11-50 kist) ve "3" (51-100) hassas, "4" (100'den fazla kist) ise çok hassas olarak değerlendirilmiştir.

O'Brein ve Fisher (1977), 5 arpa çeşidini *H. avenae*' nin Güney Avustralya populasyonuna karşı sera koşullarında test ederek, dayanıklı olduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca dayanıklı buğday çeşidinin ekiminden sonra hassas çeşitler ekildiğinde, nematod yoğunluğunun düşmesine bağlı olarak verim kriterlerinde önemli artış sağlandığı kaydedilmiştir.

O'Brein ve Fisher (1979), iki buğday ve bir arpa çeşidinin Güney Avustralya'dan 20 lokasyondan elde edilen *H. avenae* populasyonuna karşı dayanıklı olduğunu belirlemiş, uluslararası konukçu test hatlarını kullanarak Güney Avustralya'da *H.*

avenae' nin bir biyotipinin bulunduğunu ve bunun Avustralya Victoria biyotipi ile aynı olduğunu tespit etmişlerdir.

Swarup ve ark. (1979), Hindistanda 5 lokasyondan elde edilen Tahıl kist nematodu popülasyonunun patotiplerini araştırdıkları çalışmada iki biyotipin bulunduğunu, birinci biyotipin Netherland patotip 2 ile benzerlik gösterdiğini, diğer biyotipin ise çalışmada belirtilmeyen diğer bir patotipin reaksiyonlarına benzer reaksiyon verdiğini saptamışlardır.

Brown (1982), Avustralya'da Victoria, Batı Australya, Güney Avustralya ve New South Wales eyaletlerinde *H. avenae*' nin bir patotipinin belirlendiğini, bu zararlıya karşı birkaç dayanıklılık kaynağının (AUS 10894, Marocaine 079 (CI 8334) ve *Avena sterilis* (Cc 4658)) bulunduğunu belirtmiştir.

Cook (1982), sera koşullarında tüp test yöntemi ile Tahıl kist nematodu popülasyonlarına karşı farklı tahıl genotiplerinin reaksiyonlarını test ederek farklı tohum setleri için elde edilen sonuçları tartışmıştır.

Handa ve ark. (1985), tarla koşullarında Hindistan' da yetiştirilen uzun ve kısa boylu buğday ve arpa çeşitlerinin Tahıl kist nematodu için konukçuluk durumlarını ve nematoddan zarar görme durumlarını araştırmıştır. Uzun boylu çeşitlerin daha fazla zarar gördüğünü ancak nematod üremesinin kısa boylu çeşitlerde daha fazla olduğunu tespit edilmiştir.

Rivoal ve ark. (1990), Fransa' da *H. avenae*' nin kışlık buğdayın büyümesi ve verimi üzerindeki etkisini araştırmıştır. Buğday ve çavdar genomuna sokulan dayanıklılık genlerinin tarla koşullarında etkinliği ve kalıcılığı gözlenmiştir. 4 yıl üst üste çavdar ekiminden sonra hiç dayanıklılık kırılması gözlenmemiştir.

Ireholm (1994), İsveç' de 97 lokasyondan *Heterodera* türlerinin uluslararası differensiyal test sistemine göre reaksiyonlarını belirlemiş ve H11, H12, G (Batı) ve G (Doğu) olmak üzere 4 adet patotipinin bulunduğunu tespit etmiştir.

Rivoal ve ark. (1995), *H. avenae* popülasyonu üzerinde uzun vadeli ekim sisteminin etkisini araştırmışlar ve nematod popülasyonunun üst üste dayanıklı çavdar ekimi ile çok düşük düzeylere düşürülebildiğini, buna karşın hassas buğday ekiminin nematod popülasyonunda ani artışlara neden olduğunu ve uzun süreli

ekim sisteminde biyolojik dengenin korunmasına yönelik olarak dayanıklı çeşitlerin kullanımı üzerine uygun stratejilerin geliştirilmesinin önemini vurgulamışlardır.

Lasserre ve ark. (1996), aynı dayanıklılık genini içeren bir çavdar çeşidinin (Panema) 6 yıl süreyle üstüste ekilmesi sonucu deneme alanında asıl patotipten farklı virülent bir patotipin baskın hale geldiğini belirterek yeni patotipin oluşumunu, serada korunan asıl türden esteraz ve malat dehidrogenaz enzim lokuslarının farklı olması ile doğrulanmıştır.

Al-Hazmi ve ark. (2001), Suudi Arabistan' ın 3 ana buğday yetiştirme bölgesinden *H. avenae* populasyonlarının uluslararası konukçu test çeşitlerine karşı reaksiyonlarını belirlemiştir. Çalışmalar sonunda 3 populasyonun da arpa çeşitlerine göre *H. avenae* Ha1 grubu içinde, Ha11 veya Ha21 alt grubuna dâhil olabileceği, çavdar differensiyellerine göre ise heterojen patotip reaksiyonu gösterdikleri belirlenmiştir. Patotiplerin orjinlerinin yerli veya daha sonradan taşınmış olabileceği ve yeni virulans içerdiği belirlenmiştir. Dayanıklılığın bulunması için daha fazla hattın taranması gerektiği vurgulanmıştır.

Rivoal ve ark. (2001), 14 adet *H. avenae*, 2 adet *H. filipjevi* ve bir adet *H. latipons* populasyonuna karşı *H. avenae*' ye karşı dayanıklılık içerdiği bilinen Triticaceae genotiplerini test etmiştir. Çalışma sera koşullarında tüp metodu kullanılarak gerçekleştirilmiş, farklı populasyonlar için genotiplerin dayanıklılık reaksiyonları belirtilmiştir.

Mokabli ve ark. (2002), *Heterodera avenae*, *H. filipjevi* ve *H. latipons*' a ait 8 populasyonu, uluslararası test diferensiyal setinin 6 hattına karşı test etmiştir. Nematod populasyonları arpa hatlarına karşı reaksiyonlarında farklılık göstermiş ve Cezayir' den orjinlenen *H. avenae*' nin yeni bir patotip grubu tespit edilmiştir.

Bishnoi ve Bajaj (2002), Hindistan' da 3 *H. avenae* ve bir *H. filipjevi* populasyonuna karşı daha önceden dayanıklı olduğu rapor edilmiş olan arpa hatlarını test etmiştir. Farklı populasyonlara karşı arpa hatlarının reaksiyonları ayrı ayrı belirtilmiştir.

Özarslandan (2008), Orta Anadolu Bölgesi'nde *Heterodera filipjevi*'nin patotipini araştırdıkları çalışmada, Orta Anadolu Bölgesinde Yozgat

populasyonunun, Haymana populasyonundan farklı bir reaksiyon gösterdiği saptanmıştır.

2. 6. 2. Bitkide Dayanıklılığın Mekanizması Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmalar

Price ve ark. (1983), dayanıklı ve hassas arpa ve çavdar köklerinin *H. avenae* ile enfeksiyonundan sonra benzer reaksiyonlar verdikleri; enfeksiyonu takiben ana kök uzamasının gerilediği gözlenmiştir. Dayanıklılık mekanizmasının, daha önce başka çalışmalarla da gösterildiği üzere, parazitin kök içinde gelişimi üzerinde etkisini göstermesinden dolayı, dayanıklı ve hassas çeşitler arasında kök gelişimi bakımından nematod enfeksiyonuna karşı benzer reaksiyonlar gözlenmiştir. Bu reaksiyonlar köklerin mekanik zarar görmesine benzer reaksiyonlar olarak değerlendirilmiştir.

Williams (1993), dayanıklı ve hassas buğday hatları üzerinde, *H. avenae*' nin kök enfeksiyonunu takiben biyolojik gelişimini elektron mikroskobu çalışmaları ile incelemiştir. Dayanıklı buğdaylarda erkek bireyler gelişimi tamamlayana kadar devam ederken, dişi nematod gelişimi 4. aşamada kalmıştır. Synchronia oluşumu hem dayanıklı hem hassas hatlarda enfeksiyonu takiben 4. günde başlamış ve 15. güne kadar gelişimleri benzer olarak devam etmiştir. Bu aşamada hassas bitkide synchronia, sitoplâzma içeriğinin artması, vakuol büyüklüğünün azalması ve birkaç organelin oluşumu bakımından aktif olarak değerlendirilmiş, dayanıklı hatlarda ise sitoplâzma içeriğinin azalması ve vakuollerin birleşmesiyle büyümesiyle indirgendiği ve 33. günde tamamen dağıldığı gözlenmiştir. Her iki çeşitte de endodermal nekroz gözlenmiştir.

Oka ve ark. (1997) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, *H. avenae*' nin kökleri enfeksiyonundan sonra arpa ve buğday köklerinde ve yapraklarında patojenezisle ilgili suda çözülebilir proteinlerin (kitinaz, glukanaaz ve P – 14) miktarındaki artışa bakılmıştır. Buğday çeşitlerinde bir artış gözlenmemiş, birkaç arpa çeşidinde artış kayıt edilmiştir. Ancak dayanıklı ve hassas çeşitler arasında bir farklılık bulunmamıştır.

Montes ve ark. (2004) gerçekleştirdikleri çalışmada *H. avenae*' ye karşı dayanıklılığı sağlayan *cre 7* geni taşıyan *Aegilops triuncialis*' in kök enzim aktivitelerini nematod infeksiyonu ile ilişkili olarak incelemiştir. İnfeksiyonu takiben 4 – 7 gün içinde, kök peroksidaz, esteraz ve süperoksit dismutaz aktivitelerinde önemli bir artış olduğu tespit edilmiştir. Peroksidaz ve esteraz aktivitesindeki artışın hücre duvarında lignifikasyonu arttırıp nematod penetrasyonuna karşı koruyucu bariyer oluşturarak dayanıklılığı sağladığı öne sürülmüştür.

Delibes ve ark. (1993), yabani buğday çeşidi olan *Aegilops ventricosa*' dan dayanıklılığı sağlayan genin hexoploid buğdaya aktarılmasındaki yöntemini tarif etmiştir. Dayanıklılık ticari çeşitlere geri melezleme çalışmalarıyla aktarılmıştır. Aktarılan genin tarla koşullarında Tahıl Kist Nematodu zararının bulunduğu bölgelerde verim artışına da neden olduğu belirlenmiştir. Çalışmada tarif edilen gen *Cre 2* olarak adlandırılmıştır.

Rivoal ve ark. (1993), *Aegilops ventricosa* genomuna ait 6M^v kromozomu içeren buğday hatlarının *H. avenae*' nin Ha12 ve Ha41 patotiplerine karşı kısmi dayanıklılık içerdiğini belirlemişler, her iki patotipin kist üretimi, kist büyüklüğü ve yumurta kapasitesi üzerinde bu kromozomun etkisini araştırmışlardır. Bu tür kısmi dayanıklı hatların Tahıl kist nematodunun integre mücadelesinde kullanılabileceği öne sürülmüştür.

Williams ve ark. (1994), buğdayda Tahıl kist nematodu dayanıklılık genlerine bağlı RFLP markerlerini belirlemişlerdir.

Osipova ve ark. (1997), dayanıklı "Turkish k-6808" arpa çeşidinden kaynaklanan dayanıklılığın melezleme çalışmalarıyla yüksek verimli hassas bir arpa çeşidi olan Donetsky 4' e aktarılmasını gerçekleştirmişlerdir. Melezleme çalışmalarıyla elde edilen hatların verimleri ve dayanıklılık reaksiyonlarının testi F8 – F9 aşamalarına kadar tarla koşullarında sürdürülmüştür. Çalışmalar sonunda 15 homozygous (açılım göstermeyen) dayanıklı hat elde edilmiştir. Bu hatların veriminin Rusya' da geniş alanlarda ekilen yüksek verimli çeşit olan Zazersky – 85 kadar yüksek olduğu belirtilmiştir.

Ogbonnaya ve ark. (2001 a), *Cre* genlerinin buğday hatlarında bulunup bulunmadığını moleküler markerler yardımıyla tarayarak kısa sürede ve güvenilir

olarak dayanıklılığın değerlendirilmesi için bir sistem geliştirmiştir. Bu marker uygulamaları buğday ıslah çalışmalarının bir parçası olarak sürdürülmüştür. Avustralya' da *H. avenae* patotipi Ha13' e karşı dayanıklılığı sağlayan 9 *Cre* geni belirlenmiştir. Bunlardan *Cre 1* ve *Cre F* ticari olarak sunulmuş, *Cre 3* geni ileri çıkmış hatlarda bulunmaktadır.

Ogbonnaya ve ark. (2001 b), *Aegilops ventricosa*' dan aktarılan genleri içeren buğday hatlarının *H. avenae* Avustralya patotipi Ha13' e karşı reaksiyonlarını test etmiştir. *Cre* genlerinin reaksiyonları dayanıklılıklarına göre, $Cre 6 > Cre 1 > Cre F \geq Cre 5$ olarak sıralanmıştır.

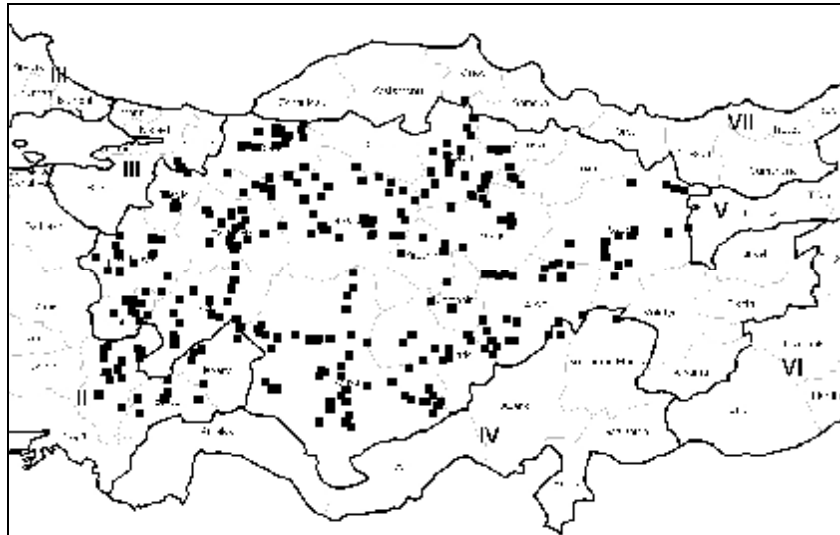
Montes ve ark. (2003), *Aegilops ventricosa* AP-1 ve # 10 kodlu izolatlarından sırasıyla kültüre edilen buğdaya aktarılmış olan *Cre2* ve *Cre5* genlerinin *H. avenae*' nin İspanya patotipi *Ha71*' e karşı yüksek oranda dayanıklılığı sağladığını doğrulamıştır.

3. MATERYAL VE METOD

3.1. Orta Anadolu Bölgesi Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Belirlenmesi

3.1.1. Toprak Örneklerinin Alınması

Bitki paraziti nematod türlerini belirlemek amacıyla, Orta Anadolu Bölgesi ve civarındaki geçit kuşağı bölgelerini kapsayan 18 ilden 2005-2007 yılları arasında toplam 403 farklı alandan toprak örneği alınmıştır. Örnekleme yapıldığı alanlar Şekil 3.1, bu alanların koordinatları ise Ek Çizelge 1’ de verilmiştir. Örnekler, bölgedeki buğday ekiliş alanlarına göre, o bölgeyi temsil edecek şekilde, 10 km’ de bir durularak, bir buğday veya arpa tarlasında zig zag şeklinde yürünerek alınmıştır. Bir tarladan 10-15 farklı noktadan 2 cm çapında toprak sondası ile alınan topraklar birleştirilerek, yaklaşık 2 kg’ lık bir paçal örnek oluşturulmuştur. O andaki ürün ve eğer mümkün ise bir önceki ürün ve GPS (Coğrafik belirleme sistemi) kullanılarak, bulunulan noktanın derece, dakika ve saniye olarak, kuzey meridyenine ve doğu paraleline uzaklığı ve metre olarak yüksekliği kayıt edilmiştir (Ek Çizelge 1).

Şekil 3. 1. Orta Anadolu ve çevresindeki geçit kuşağı bölgelerinde 2005-2007 yılları arasında toprak örneklerinin alındığı alanların Türkiye haritası üzerindeki yeri

Toprak örneklerinin doymuşluk, pH, % organik madde, demir, çinko, % kum, % silt ve % kil gibi bazı fiziksel ve kimyasal özellikleri Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü tarafından analiz edilmiştir. Toprak örneklerinin analiz verileri Ek Çizelge 4' de verilmiştir.

3.1.2. Toprak Örneklerinden Hareketli Nematodların Elde Edilmesi

Toprak örneklerinden hareketli nematodlar Whitehead ve Hemming (1965) ve Hooper (1986a) tarafından önerilen “Geliştirilmiş Baermann Huni Yöntemi” kullanılarak 100 g toprak örneğinden elde edilmiştir. Toprak örnekleri bir elek üzerinde olmak üzere su içerisinde 3 gün laboratuarda bekletilmiş ve her bir petri kabındaki nematodları içeren su 20 µm çapındaki filtreden süzülerek, nematodlar ayrılmıştır. Nematodları içeren süspansiyonun hacmi 15 ml' lik santrifüj tüpü içinde 1 ml' ye kadar azaltılarak, 1 ml süspansiyon içinden alınan 50 µl örnek içinde bulunan nematodlar cins düzeyinde sayılmıştır. Daha sonra her bir nematod cinsi için sayılan değer 20 ile çarpılarak 1 ml örnek içindeki her bir cinse ait toplam nematod sayısı belirlenmiştir.

3.1.3. Toprak Örneklerinden Kist Nematodlarının Elde Edilmesi

Toprak örneklerinde bulunan Tahıl kist nematodunun kistleri, Stirling ve arkadaşları (1999) tarafından modifiye edilmiş, Fenwick (1940) tarafından önerilen yonteme göre gerçekleştirilmiştir. Toprak örneği 250 g olacak şekilde tartılıp, akan su ile alet içerisinde devir daim yaptırılarak kistlerin ayrılması sağlanmıştır. Kistler, 850 ve 250 µm çaplı eleklerden geçirilerek 250 µm çaplı eleğin üzerinde toplanmıştır. Elde edilen kistler 20 x büyütme binoküler mikroskop altında kök ve toprak parçalarından ayrılarak boş, önceki dönemlerden kalan ve yumurta ile dolu yeni oluşmuş kistler olarak sayılmıştır. Kistler morfolojik tayin için bir eppendorf tüpü içinde biriktirilmiştir.

3.1.4. Nematodların Daimi Preparatlarının Yapılması

Hareketli nematodların tür düzeyinde teşhislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla daimi preparatları yapılmıştır. Bu amaçla, 1 ml su içerisindeki nematodlar 65 °C' deki su banyosu içinde 2 dakika bekletilerek hızlı bir şekilde öldürülmüş ve 1 ml TAF solüsyonu (7 ml % 40' lık formaldehid + 2 ml trietanolamin + 91 ml saf su) eklenip 2 gün bekletilerek fixe edilmiştir. Fixasyon işlemi sonrasında, solüsyon 5 cm çapında plastik petrilere aktarılmış ve havada kurutulmuştur. Daha sonra nematodların yapısında bulunan suyun alkol ve gliserin ile yer değiştirmesi amacıyla bir dizi solüsyondan geçirilmiştir. Öncelikle 20 kısım % 95' lik etanol, 1 kısım gliserin ve 79 kısım saf su içeren Seinhorst solüsyonu-I eklenmiştir. Bu solüsyonun da laboratuvar ortamında havada kurutulmasından sonra 95 kısım % 95' lik etanol ve 5 kısım gliserin içeren Seinhorst-II eklenip havada kuruması sağlanarak nematod örnekleri saf gliserin içine alınmıştır. Örnek içerisindeki nematodlar, cins düzeyinde gruplara ayrılarak tür teşhisi için lam üzerinde sabitlenmiştir (Hooper, 1986b).

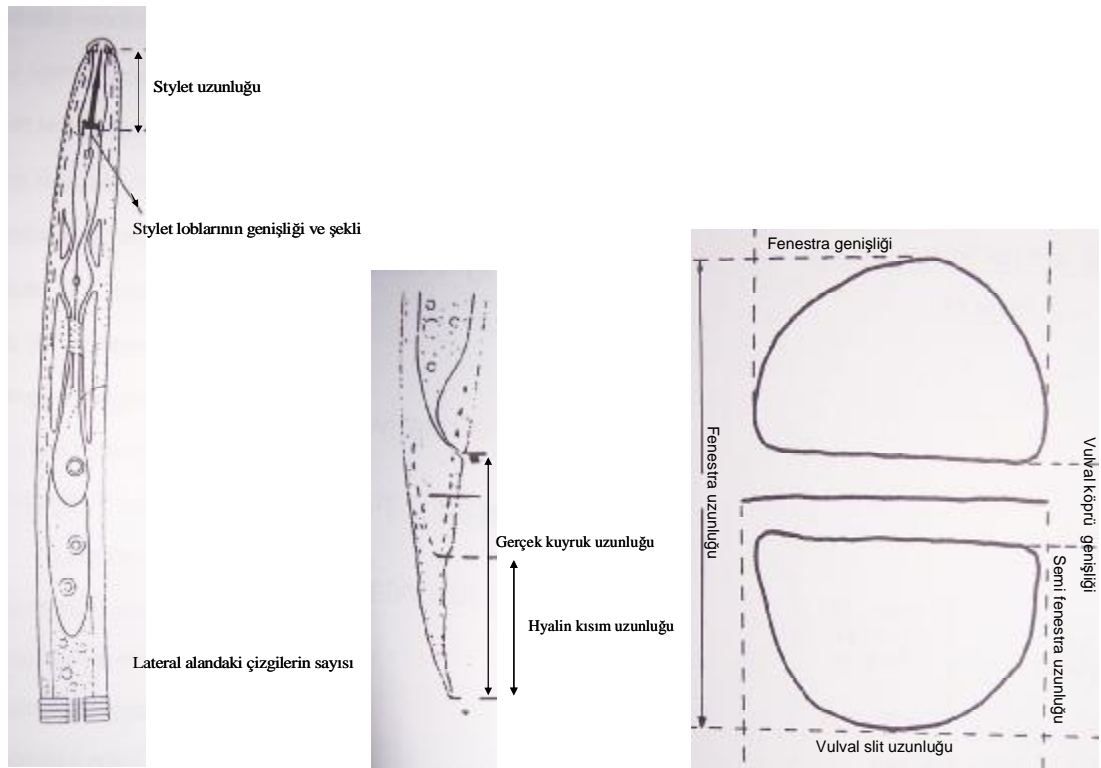
3.1.5. Kist Nematodlarının Vulva Kesitlerinin Daimi Preparatlarının Yapılması

Kist nematodlarının morfolojik olarak tayini amacıyla, kistlerin vulva kısmı bisturi yardımıyla kesilerek, % 15' lik H₂O₂ içinde kesitin rengi açılana kadar bekletilmiştir. Daha sonra, kesitler lam üzerine damlatılmış kanada balsamı içine yerleştirilerek, lamel ile kapatılmış ve etrafı cila ile çevrilerek sabitlenmiştir (Hooper, 1986b).

3.1.6. Önemli Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Teşhisi

Tahıl kist nematodunun tür teşhisi için kistlerin vulva bölgelerinden alınan kesitlerde; bullae varlığı, fenestra uzunluğu, semi fenestra uzunluğu, fenestra genişliği, vulval açıklık uzunluğu, vulval köprü genişliği, underbridge uzunluğu ve

genişliğinden faydalanılmaktadır. Ayrıca ikinci aşama larvaların vücut uzunluğu, stylet uzunluğu, genişliği ve şekli, vücudun ortasında ve anüs bölgesinde vücut genişliği, yanal alandaki çizgilerin sayısı, kuyruk uzunluğu, kuyruğun hyalin kısmının uzunluğu ve vücut uzunluğu/ kuyruk uzunluğu (C) ile kuyruğun hyalin kısmının uzunluğu/ stylet uzunluğu (B) oranları teşhiste diğer önemli karakterleri oluşturmaktadır. Kist nematodlarının tür teşhisi için kist vulva kesitlerinde ve larvalarda önemli olan morfolojik kriterler şematik olarak Şekil 3.2’ de verilmiştir.

Şekil 3.2. Kist nematodlarının tür teşhislerinde kullanılan vulva bölgesi ve larva özelliklerinin şematik gösterimi

Kist nematodları dışındaki diğer önemli bitki paraziti nematod türlerinin teşhislerinde kullanılan taksonomik kriterler cinslere göre değişiklik göstermektedir. Gerek kist nematodlarının gerekse hareketli nematodların klasik yöntemlerle teşhisi Prof. Dr. İ. Halil Elekcioğlu (Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü) tarafından yapılmıştır. Orta Anadolu Bölgesinden elde edilen kist nematodlarının moleküler teşhisi, Prof. Dr. İ. Halil Elekcioğlu'nun yürütücülüğünü yaptığı TÜBİTAK 105 G 013 nolu proje çerçevesinde PCR-RFLP yöntemine göre

Eskişehir Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü laboratuvarında Zir. Yüksek Müh. Özcan Yorgancılar tarafından yapılmıştır. Moleküler teşhis çalışmalarında kullanılan karşılaştırma materyalleri Dr. Roger Rivoal (Fansa, INRA'dan emekli Nematolog) tarafından sağlanmış ve çalışmaların başlangıcında teknik destek sağlanmıştır.

3.2. Tahıl Kist Nematodu (*Heterodera filipjevi*)' nin Bazı Biyolojik Özelliklerinin Araştırılması

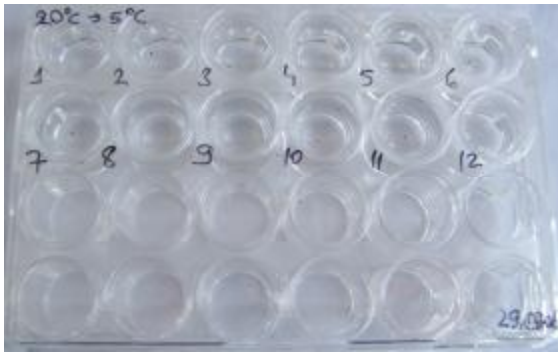
3.2.1. Tahıl Kist Nematodu (*Heterodera filipjevi*)' nin Larvalarının Çıkışı Üzerine Sıcaklığın Etkisinin Araştırılması

Tahıl kist nematodu yumurtalarının açılması ve larvalarının kist içinden çıkışı üzerine sıcaklığın etkisini belirlemek amacıyla Ankara ili Haymana ilçesinde deneme tarlasından elde edilen ve *H. filipjevi* olarak teşhis edilen populasyon kullanılmıştır. Bu amaçla laboratuvar ve tarla koşullarında olmak üzere iki deneme kurulmuştur. Denemelerde buğday gelişme döneminin sonunda, 11 Temmuz 2006 tarihinde alınan toprak örneklerinden elde edilen yeni oluşmuş, yumurta ile dolu kistler kullanılmış olup tarla ve laboratuvar denemeleri 29 Temmuz 2006 tarihinde kurulmuştur.

3.2.1.1. Laboratuvar Koşullarında *Heterodera filipjevi* Yumurtalarından Larva Çıkışı Üzerine Sıcaklığın Etkisinin Araştırılması

Kist nematodlarının yumurtalarından larvaların çıkış süreleri türlerin farklı soğuklama isteklerine göre değişiklik göstermektedir. *H. filipjevi*'nin bu özelliği üzerine ise yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu amaçla laboratuvar koşullarında 5 farklı sabit sıcaklık (5, 10, 15, 20 ve 25 °C) ve bunların birbiri ile değişiminin larva çıkışı üzerine etkisi araştırılmıştır. Bu amaçla kullanılacak kistlerin yüzeyi önce % 0.5' lik NaOCl içinde 10 dakika bekletilip birkaç defa steril su ile yıkanarak sterilize edilmiştir (Nitao et al., 1999). Denemede 24 bölmeli doku kültürü plakları kullanılmıştır. Her plakanın 12 bölmesine ve her bölmeye 2şer tane olmak üzere 3 ml steril su içerisine kistler yerleştirilmiştir (Şekil 3.3). Her bir bölmeye

yerleştirilen kistler bir tekerrür olarak değerlendirilmiş, her bir sıcaklık uygulama etüvüne aynı şekilde 5 plaka içine yerleştirilmiştir. Nematod larvalarının kist içinden çıkışı her hafta kontrol edilmiştir ve her kontrolde çıkan larvalar sayılarak bir pastör pipetiyle alınmıştır. Denemenin başlangıcından iki ay sonra her bir sıcaklık uygulama etüvündeki plakalar bütün sıcaklıklara birer tane dağıtılmıştır. Böylece her bir sıcaklıktan bütün sıcaklıklara geçiş sağlanmıştır. Denemenin yürütüldüğü sıcaklıklar Çizelge 3. 1' de verilmiştir. Deneme bir yıl boyunca takip edilmiştir. Denemenin sonunda kistlerin içinde kalan yumurtalar sayılmıştır. Kistlerin içinde kalan yumurta sayısı çıkış yapan toplam larva sayısı ile toplanarak toplam kist içeriği belirlenmiştir. Her bir kontrol zamanında çıkan larva sayısı, toplam kist içeriğine oranlanarak her bir kontrol tarihindeki yüzde larva çıkışı hesaplanmıştır. Sonuçlar yüzde larva çıkışı üzerinden değerlendirilmiştir.

Şekil 3.3. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin laboratuvar koşullarında incelendiği doku kültürü plakaları

Çizelge 3.1. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından larva çıkışı üzerine laboratuvar koşullarında etkisi araştırılan sıcaklık uygulamaları

Başlangıç sıcaklığı (°C) (2 ay süre ile)	Sonraki sıcaklıklar (°C)				
5	5	10	15	20	25
10	5	10	15	20	25
15	5	10	15	20	25
20	5	10	15	20	25
25	5	10	15	20	25

3.2.1.2. Tarla Koşullarında *Heterodera filipjevi* Yumurtalarından Larva Çıkışı Üzerine Sıcaklığın Etkisinin Araştırılması

Bu çalışmada *H. filipjevi* yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisi, laboratuvar koşullarının yanı sıra tarla koşullarında da araştırılmıştır. Bu amaçla Ankara ili Haymana ilçesi deneme tarlasından 2006 yılı Temmuz ayında alınan toprak örneklerinden elde edilen yeni oluşmuş kistler, 2'şer adet olarak, içinde 1 ml steril su bulunan 12 tane eppendorf tüpüne yerleştirilmiştir (Şekil 3.4). Her bir eppendorf tüpü denemede bir tekerrür olarak değerlendirilmiştir. Eppendorf tüpleri Eskişehir' de Orta Anadolu Bölgesi iklim ve sıcaklık koşullarını temsil eden bir deneme tarlasına 20 cm derinlikte gömülmüştür. Bir yıl boyunca 15 günde bir tüpler çıkarılarak, kist içinden suya geçen larvalar sayılarak pastör pipetiyle alınmıştır. Eppendorf tüplerinin yanına bir sıcaklık ölçer aleti yerleştirilerek, otomatik olarak her saat başı sıcaklık değerleri kayıt edilmiştir. Denemenin sonunda kistlerin her birinin içinde kalan yumurtalar sayılmış ve çıkış yapan larva sayısı ile toplanarak kistin toplam yumurta içeriği belirlenmiştir. Her bir kontrol zamanındaki yüzde larva çıkışı laboratuvar denemesinde olduğu gibi hesaplanmıştır.

Şekil 3.4. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin tarla koşullarında araştırılma aşamasında kullanılan ve 20 cm derinliğindeki toprağa yerleştirilmiş olan kistlerin bulunduğu eppendorf tüpleri

3.2.2. *Heterodera filipjevi* Yumurtalarından Larvaların Çıkışı Üzerine Buğday Kök Salgıları ve $ZnCl_2$ ' ün Etkisinin Laboratuvar Koşullarında Araştırılması

Orta Anadolu Bölgesi buğday alanlarında zararlı olan *H. filipjevi* yumurtalarından ikinci dönem larvaların çıkışı üzerine buğday kök salgıları ve Çinko klorür'ün etkisi laboratuvar koşullarında araştırılmıştır. Denemede Tahıl kist nematoduna hassas Bezostaya ve dayanıklı Sönmez kışlık buğday çeşitlerinin kök salgıları ile 4 mM $ZnCl_2$ ' nin (Hashmi and Krusberg, 1995) larva çıkışına etkisi araştırılmıştır. Buğday kök salgılarının elde edilmesi amacıyla, iki litrelik silindir şeklindeki plastik saksılara 1 litre steril kum konulmuş ve her saksıya 10 tohum ekilerek Zadoks skalasına göre bitki gelişim aşaması DC12' de, bitki çıkışından 3 hafta sonra ilk kök salgıları toplanmıştır (Williams and Beane, 1979; Scholz, 2001). İki hafta ara ile kök salgıları tekrarlı olarak toplanmıştır. Kök salgılarını toplamadan iki gün önce bitkilere su verilmesi kesilmiş, toplanacağı zaman 300 ml su verilerek saksının altında biriken kök salgısı bir kaptan toplanmıştır. Kök salgıları 1 numaralı Watman filtre kâğıdından geçirilerek (Hashmi and Krusberg, 1995) cam şişe içinde 2-4 °C' de buzdolabında saklanmıştır. Bitkiler sadece su ile sulanmış, ilave gübre uygulaması yapılmamıştır.

Laboratuvar denemesi, kontrol grubu olarak steril su, kök salgıları ve 4 mM $ZnCl_2$ uygulamalarından oluşmak üzere 12 tekerrürlü ve her tekerrürde 2 kist olacak şekilde kurulmuştur. Deneme 10 °C' de gerçekleştirilmiştir. Larva çıkışı iki haftada bir kayıt edilmiştir.

3.3. Bazı Buğday Hatlarının *Heterodera filipjevi*' ye Karşı Dayanıklılığının Sera Koşullarında Araştırılması

Kist nematodlarına karşı tahıl çeşit ve hatlarının dayanıklılık çalışmalarında araştırmaların dünyada genellikle daha çok *H. avenae* grubundan, *H. avenae* ve *H. latipons* üzerine yapıldığı görülmektedir. Orta Anadolu bölgesinde yaygın bulunan *H. filipjevi*'ye karşı dayanıklılık çalışmalarının ise yok denecek kadar az olduğu

bilinmektedir. Bu nedenden *H. filipjevi*'ye karşı dayanıklılık çalışmalarında henüz oturmuş bir yöntem birlikteliğinin olmadığı görülmektedir. *H. filipjevi*'ye karşı dayanıklılık çalışmalarında kullanılan yöntemlerin doğruluğunu veya güvenilirliğini araştırmak amacıyla bu çalışmada 3.3.1.'de belirtilen optimizasyon denemeleri yürütülmüştür.

3.3.1. Buğday hatlarının dayanıklılığının sera koşullarında araştırılması çalışmalarında kullanılacak yöntemin optimize edilmesi

Buğday çeşitlerinin *Heterodera filipjevi*'nin Haymana popülasyonuna karşı dayanıklılık reaksiyonlarının daha iyi bir şekilde ayırt edilmesini sağlamak amacıyla, sera koşullarında kullanılacak yöntemin geliştirilmesi için, 3 toprak tipi ve 3 inokulasyon uygulamasının etkisi araştırılmıştır.

Toprak karışımı uygulamaları;

1. Yalnızca kum
2. 90: 9: 1 kum: toprak: organik gübre karışımı
3. 70: 29: 1 kum: tarla toprağı: organik gübre karışımı' dır.

İnokulasyon uygulamaları aşağıda belirtildiği gibi yapılmıştır

1. Her bitkiye 1 defa 100 adet larva inokulasyonu
2. Her bitkiye 2 defa birer gün aralıklarla 100'er adet larva inokulasyonu
3. Her bitkiye 3 defa birer gün aralıklarla 100'er adet larva inokulasyonu

Nematod inokulasyon uygulamaları birinci defada tohum ekiminden hemen sonra, tekrarlamalı inokulasyon uygulamaları ise birer gün ara ile gerçekleştirilmiştir. Deneme 3 faktörlü (toprak karışımı, inokulasyon sayısı ve çeşit) olup tesadüf parselleri deneme desenine göre 7 tekerrürlü olacak şekilde kurulmuştur. Denemede 4 ekmeclik buğday çeşidi kullanılmıştır (Çizelge 3. 2). Tohumların yüzeyi ekimden önce sırasıyla % 96' lık etanol içinde 6 dakika, % 4.5' luk NaOCl içinde 10 dakika bekletilerek ve steril distile su ile 6 defa yıkanarak steril edilmiştir (Nicol, 1996). Tohumlar steril petri kaplarında, nemli kurutma kağıdı üzerinde tohumlar 3–4 cm uzunluğunda 3 adet kök oluşturuncaya kadar 23 °C' de çimlendirilmiş ve her tüpe bir tohum olacak şekilde ekilmiştir. Bitkiler 26 °C' de 16 saat aydınlatmalı iklim

odalarında iki ay boyunca büyütülmüştür. Denemenin sonunda kökler tüplerin içinden topraklı bir şekilde çıkarılarak yıkanmıştır. Kökler üzerinde birleşik ve toprağa düşmüş olan kistler sayılarak bitki başına toplam kist sayısı belirlenmiştir. Toprak karışımından kistlerin ekstraksiyonu için Fenwick toprak yıkama yöntemi kullanılmıştır (Fenwick, 1940; Stirling et al., 1999).

Çizelge 3.2. *Heterodera filipjevi*'ye karşı dayanıklılık çalışmalarında yöntem geliştirilmesi denemesinde kullanılan buğday çeşitleri

Tohum No	Çeşit Adı	Kışlık/ Yazlık Buğday
1	ID 2150	Yazlık
2	SILVERSTAR	Yazlık
3	BEZOSTAYA	Kışlık
4	MACHETE	Yazlık

3.3.2. Buğday hatlarının test edilmesi

Sera koşullarında *H. filipjevi*'nin Haymana populasyonuna karşı 122 ekmeclik buğday çeşidi (*Triticum aestivum*), 12 ıslah materyali (*T. aestivum*) ve 5 yabancı buğday türü olmak üzere toplam 139 buğday materyalinin dayanıklılığı Bölüm 3.3.1' de belirtilen çalışmalar sonunda belirlenen yöntemle göre araştırılmıştır. Buna göre; buğday tohumlarının yüzeyi Bölüm 3.3.1' de belirtildiği şekilde sterilize edilip ön çimlendirme gerçekleştirilerek 70: 29: 1 (kum: tarla toprağı: organik gübre) toprak karışımını içeren 3 x 13 cm boyutlarındaki tüplere, her tüpe bir tohum olacak şekilde ekilmiştir. Her tüpe tohum ekiminden hemen sonra 1 ml su içerisinde 100 adet 2. dönem larva inokule edilmiştir. Ekimden bir gün sonra aynı oranda ikinci kez nematod inokulasyonu gerçekleştirilmiştir. Denemeler, sıcaklık ve ışık gibi ortam koşullarının seranın her yerinde aynı olmaması ve çok sayıda buğday materyalinin denenmesi nedeniyle, tesadüf blokları deneme desenine göre 7 tekerrürlü olacak şekilde kurulmuştur. Bitkiler 26 °C' de 16 saat gün ışığı altında 9 hafta boyunca büyütülmüştür. Deneme sonunda bitki kökleri yıkanarak, her bir bitki için kökler

üzerinde oluşmuş olan kistler mikroskop altında sayılarak kaydedilmiştir. Bitkilerin bulunduğu tüpün içindeki toprağa düşmüş olan kistler ise “Fenwick” yöntemiyle (Fenwick, 1940) ayrılarak mikroskop altında sayılmıştır. Sonuçlar kök ve toprakta bulunan toplam kist sayısı olarak değerlendirilmiştir.

Denemeye alınan buğday tohumlarıyla karşılaştırma yapmak amacıyla daha önceden belirlenen (Yorgancılar et al., 2006) orta dayanıklı ve çok hassas olmak üzere standart 4 buğday çeşidi kurulan her denemeye dâhil edilmiştir. Denemeye alınan buğday çeşitleri, ıslah materyalleri ve yabancı buğday türleri ve karşılaştırma materyalleri sırasıyla çizelge 3. 3, 3. 4, 3. 5 ve 3. 6’ da verilmiştir.

Çizelge 3.3. *Heterodera Filipjevi*'nin Haymana populasyonuna karşı dayanıklılığı test edilen buğday çeşitleri

Buğday Türü	Çeşit	Buğday Özelliği	Kışlık/Yazlık	Ulusal/ Ulusal arası
<i>T.riticumaestivum</i>	SÖNMEZ2001	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	YAKAR99	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SOYER2002	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	AYTIN98	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	4-22	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ES86-7	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	TÜRKMEN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	4-11	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ALTAY2000	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	P8-6	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	BOLAL2973	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	GEREK79	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	P8-8	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KIRAÇ66	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	İZGİ2001	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal

Çizelge 3.3 devamı

Buğday Türü	Çeşit	Buğday Özelliği	Kışlık/Yazlık	Ulusal/ Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	MIZRAK	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	HARMANKAYA99	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SÜZEN97	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KUTLUK94	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KIRGIZ95	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	İKİZCE96	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	GÜN91	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KATE A-1	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	TOSUNBEY	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	BAĞCI2002	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ES00-KE3	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	BAYRAKTAR2000	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	Ukrayna Çeşidi	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	HAWK	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	05BVD-1	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	VRATSA	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KARASU90	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	MOMTCHILLI	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ES05-KE21	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KARAHAN99	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	PEHLİVAN98	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	LANCER	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	DOĞU88	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SADOVO	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	PALANDÖKEN97	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	DEMİR2000	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal

Çizelge 3.3 devamı

Buğday Türü	Çeşit	Buğday Özelliği	Kışlık/ Yazlık	Ulusal/ Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	DAĞDAŞ94	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SARAZ95	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	FLAMURA85	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ES03-KE12	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. durum</i>	KIRMIZI MISRI	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. durum</i>	SORGÜL	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. durum</i>	YELKEN	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. durum</i>	SARI BURSA	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. durum</i>	GERMİR	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	TAM-107	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. durum</i>	KUNDURU	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	AUS4930.7.2	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. durum</i>	ALTINDANE 12	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SILVERSTAR	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. durum</i>	ÜVEYİK	Makarnalık	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SARDARI	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	ÇETİNEL	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SABALAN	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	HARTOG	Ekmeklik	Yazlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	YAKAR	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ALTAY	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	BURBOT-6	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	GÖKSU	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SÜZEN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SAKİN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	AKBUGDAY	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal

Çizelge 3.3 devamı

Buğday Türü	Çeşit	Buğday Özelliği	Kışlık/Yazlık	Ulusal/ Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	BAYRAK	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	PEHLİVAN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	GOROKE	Ekmeklik	Yazlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ZİNCİRCİ	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	KONYA	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	SULTAN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	BEZOSTAYA	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	LANSER	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	JAGGER	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	GEREK	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	İKİZCE	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	92.001E7.32.5	Ekmeklik	Yazlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	GÜN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	BOEMA	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	VM272	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	MIZRAK	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	DEMİR	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	TÜRKMEN	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	ATLI	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	TAM200	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	LAMAR-R32	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	KARLYGASH	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	MENCEKİ	Ekmeklik	Kışlık	Ulusal
<i>T. aestivum</i>	LONG YUAN 994	Ekmeklik	Kışlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604765	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608077	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası

Çizelge 3.3 devamı

Buğday Türü	Çeşit	Buğday Özelliği	Kışlık/ Yazlık	Ulusal/ Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608152	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604715	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608991	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8607818	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8609035	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8603157	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8607495	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8609036	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608010	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608982	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604744	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8607962	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8606134	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8607547	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604394	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604710	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604571	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604568	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604721	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608802	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608014	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604766	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604716	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604784	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604272	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8603306	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8608990	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası

Çizelge 3.3 devamı

Buğday Türü	Çeşit	Buğday Özelliği	Kışık/Yazlık	Ulusal/ Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604722	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	IWA 8604686	Ekmeklik	Yazlık	Uluslar arası

Çizelge 3.4. Tahıl kist nematodu, *Heterodera filipjevi*'nin Haymana populasyonuna karşı dayanıklılığı test edilen buğday ıslah materyalleri

Buğday Türü	Pedigri	Buğday Özelliği	Kışık/Yazlık	Ulusal/ Uluslar arası
<i>Triticum aestivum</i>	HN7/OROFEN//BJN8/3/SERI82/4/74 CB462/TRAPPER//VONA	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	VEE/TSI//GRK/3/SUZEN97	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	PYN/BAU	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	SHARK/F4105W2.1	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	GALLYA-ARAL1	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	JUP/4/CLLF/3/II14- 53/ODIN//CI134431/SEL6425/WA00 477/5/CROC_1/AE.SQUARROSA (213)//PGO	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	ID800994.W/VEE/3/CHEN/AE.SQU ARROSA(TAUS)//BCN	Ekmeklik	K	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	AUS 4930 5.3 / Spear	Ekmeklik	Y	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	AUS 4930.7/2*PASTOR	Ekmeklik	Y	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	AUS4930 5.3/Spear DH#44	Ekmeklik	Y	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	AUS 4930.7/2*PASTOR	Ekmeklik	Y	Uluslar arası
<i>T. aestivum</i>	AUS4930 5.3/Spear DH#43	Ekmeklik	Y	Uluslar arası

Çizelge 3.5. *Heterodera filipjevi*'nin Haymana populasyonuna karşı dayanıklılığı test edilen yabancı buğday türleri

Buğday Türü	Gen Bankası No	Buğday Özelliği	Kışlık/ Yazlık
<i>Aegilops speltoides</i>			
<i>aucheri</i>	1636	Diploid (SS)	Yazlık
<i>Ae. Tauschii</i>	2564	Diploid (DD)	Yazlık
<i>Ae. Vavilovi</i>	1248	Hexaploit (DDMMSS)	Yazlık
<i>Triticum dicoccoides</i>	3376	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3391	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3371	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3362	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3346	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3402	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3388	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
<i>T. dicoccoides</i>	3396	Yabancı Emmer Tetraploit (AABB)	Yazlık
		Evcilleştirilmiş Emmer Tetraploit	
<i>T. dicoccum</i>	2440	(AABB)	Yazlık
		Evcilleştirilmiş Emmer Tetraploit	
<i>T. dicoccum</i>	2456	(AABB)	Yazlık

Çizelge 3.6. *Heterodera filipjevi*'nin Haymana populasyonuna karşı dayanıklılık testi çalışmasında kullanılan karşılaştırma materyalleri

Tohum No	Çeşit Adı	Kışlık/ Yazlık Buğday	Dayanıklılık Reaksiyonu
1	Silverstar	Yazlık	Orta dayanıklı
2	Sönmez	Kışlık	Orta dayanıklı
3	ID 2150	Yazlık	Orta hassas
4	Machete	Yazlık	Orta hassas
5	Bezostaya	Kışlık	Çok hassas
6	Kutluk	Kışlık	Çok hassas

3.4. Çalışma Verilerinin İstatistikî Analizi

Tahıl kist nematodu, *H. filipjevi*' nin biyolojisi üzerine sıcaklığın etkisinin belirlenmesi için laboratuvar ve tarla koşullarında gerçekleştirilen çalışmalar ile $ZnCl_2$ ve kök salgılarının larva çıkışı üzerine etkisinin belirlenmesi amacıyla laboratuvar koşullarında gerçekleştirilen çalışmalarda, larvaların kümülatif yüzde çıkış oranları zamana bağlı olarak ANOVA ile değerlendirilmiştir. Verilerin homojenliği Bartlett testi ile kontrol edilmiştir (SAS Institute Inc., 1989-2002, Cary, NC, USA).

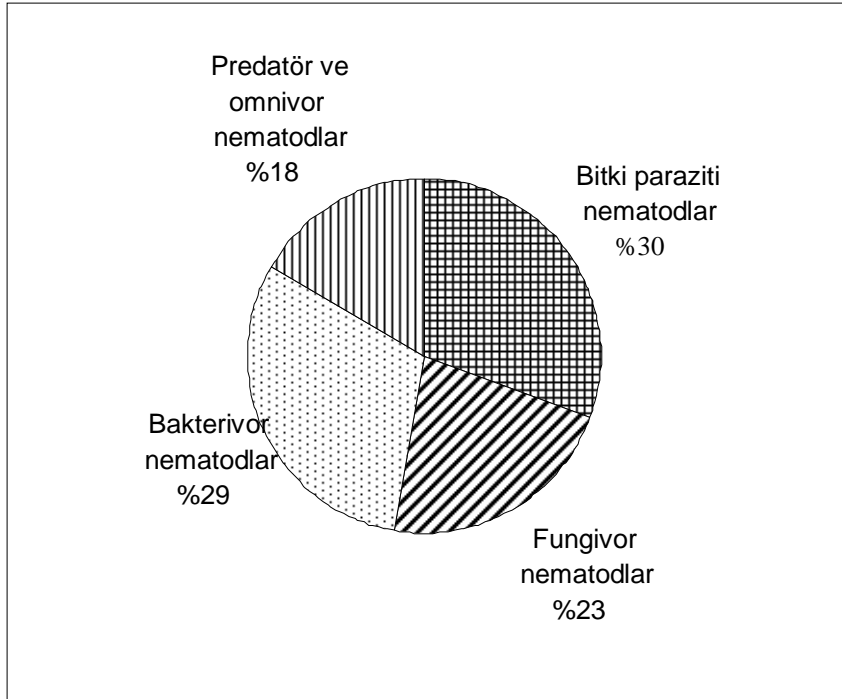
Serada buğday materyallerinin dayanıklılıklarının test edilmesi için kullanılacak yöntemin geliştirilmesi için gerçekleştirilen denemede kökler ve toprakta belirlenen toplam kist sayıları; toprak karışımı, nematod inokulasyon yoğunluğu ve çeşit bakımından, 3 faktörlü tesadüf parselleri deneme desenine uygun model kullanılarak ANOVA ile analiz edilmiştir (SAS Institute Inc., 1989-2002, Cary, NC, USA).

Sera koşullarında buğday çeşit, ıslah materyalleri ve yabani türlerinin *H. filipjevi*' ye karşı dayanıklılığının belirlenmesinde, köklerde oluşan toplam kist sayıları her bir buğday materyali için, tesadüf blokları deneme desenine göre ANOVA ile değerlendirilmiştir (SAS Institute Inc., 1989-2002, Cary, NC, USA).

4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

4.1. Orta Anadolu Bölgesi Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Belirlenmesi

Orta Anadolu Bölgesi ve çevresindeki geçit kuşağı bölgelerinde buğday alanlarında bulunan bitki paraziti nematod türlerinin belirlenmesi amacıyla 2005-2007 yılları arasında 18 ilin 403 farklı alanından toprak örnekleri toplanmış, bu örneklerden kist nematodları ve hareketli nematodlar elde edilmiştir. Bu örneklerde tespit edilen nematodlar cins ve tür düzeyinde teşhis edilmiş ve Yeates ve ark. (1993)'nın belirttiği şekilde besin gruplarına ayrılmıştır. Bu sınıflandırmaya göre 2005-2007 yıllarında yürütülen sorvey çalışmalarında örneklerden elde edilen toplam nematodların %29' unu bakterivor nematodlar, %23' ünü fungivor nematodlar, %30' unu bitki paraziti nematodlar ve %18' inde ise predatör ve omnivor nematodların oluşturduğu belirlenmiştir (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Orta Anadolu Bölgesinde buğday alanlarında 2005-2007 yıllarında alınan toprak örneklerinde saptanan nematodların besin gruplarına dağılımı

Bu sonuçlara göre Orta Anadolu Bölgesinde toprak örneklerinde saptanan nematodların besin gruplarına dağılımlarının genelde birbirine yakın olduğu görülmektedir. Bakterivor nematodlar içinde en fazla dağılıma *Cephalobus* ve *Acrobeloides* cinsine ait nematodların sahip olduğu saptanmıştır. *Cephalobus* cinsi nematodların örneklerin % 61' inde, *Acrobeloides* cinsi nematodların ise örneklerin % 68' inde bulunduğu tespit edilmiştir. Örneklerde ayrıca *Eucephalabus* sp., *Acrobeles* sp., *Cervidellus* sp., *Monhistera* sp., *Wilsonema* sp., *Panogrolaimus-Leptolaimus* sp., *Rhabditus* sp. ve *Psilenchus* sp. bakterivor nematod cinslerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

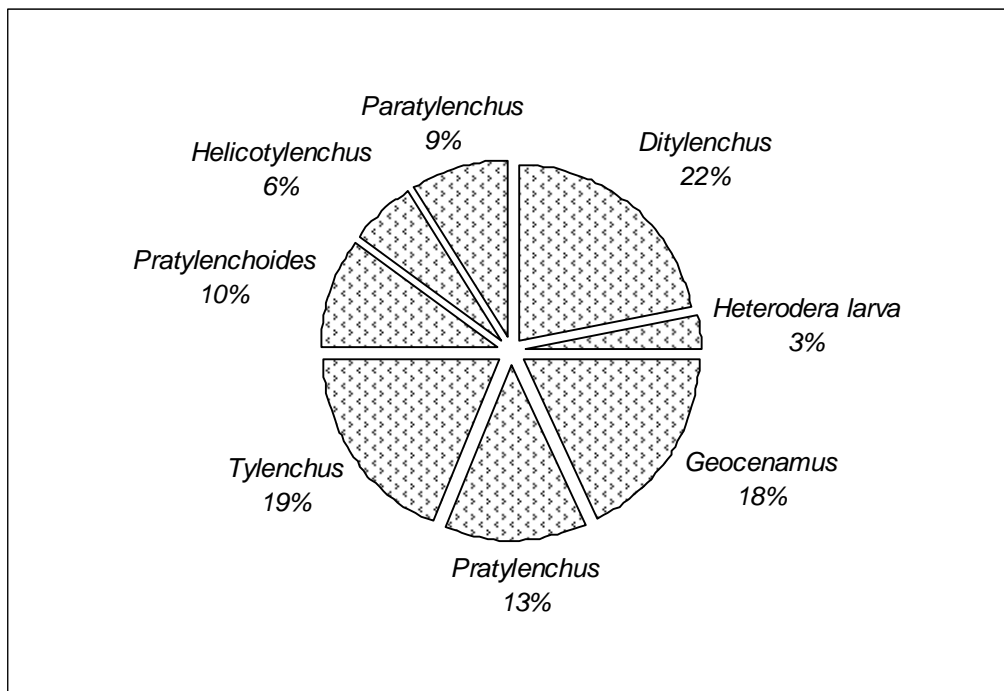
Omnivor nematodlardan *Dorylaimus* cinsi nematodlar da % 49 oranında bulunmuş, *Mononchus* cinsine ait avcı nematodlar ise yalnızca 3 örnekte rastlanmıştır.

Burada özellikle toprağın biyolojik aktivitesi açısından çok önemli yere sahip olan saprofitik nematodlar ile omnivor (avcı) nematod gruplarının bulunma oranlarının Orta Anadolu Bölgesi gibi kurak koşullar için yüksek oldukları söylenebilir. Sürvey çalışmasında elde edilen toprak örneklerinin bazı fiziksel ve kimyasal özellikleri Ek Çizelge 4'de belirtilmiştir. Buna göre incelemeye alınan toprak örneklerinin % 48,7' sinin organik madde oranının % 0-1, % 33,2' sinin % 1-2, % 12' sinin % 2-3 ve % 2' sinin ise % 3' den fazla oranda olduğu belirlenmiştir. Orta Anadolu Bölgesinde saptanan saprofit nematodların büyük çoğunluğunun ise Cephalobidae familyası gruplarına ait olduğu saptanmıştır. Bu grup saprofitik nematodlar Rhabditidae familyasına bağlı saprofitik nematodların aksine düşük organik maddeli topraklarda hâkim oldukları bilinmektedir (Bongers ve Ferris, 1999).

Bu çalışmada elde edilen toprak örneklerinde saptanan tüm nematod grupları içinde, bitki paraziti nematod türlerinin oranının % 30 olduğu yukarıda belirtilmiştir. Bitki paraziti nematodlar içerisinde saptanan önemli nematod cinsleri ve türlerinin toprak örnekleri içinde dağılım oranları ise Şekil 4.2' de belirtilmiştir. Buna göre saptanan bitki paraziti nematodların, *Ditylenchus* (% 22), *Geocenamus* sp. (% 18), *Pratylenchus* sp. (% 13) Tylenchidae (% 19), *Pratylenchoides* sp. (% 10),

Helicotylenchus sp. (% 6) ve *Paratylenchus* sp. (% 9) familya ve cinslerine bağlı türler olduğu saptanmıştır.

Orta Anadolu Bölgesi survey sonuçlarına göre, bitki paraziti nematodlar içinde tahıllar üzerinde önemli zarara neden olan iki nematod cinsi; Tahıl kist nematodu (*Heterodera*) ve Kök lezyon nematodlarına (*Pratylenchus*) yaygın olarak rastlanmıştır. Bunlardan *Heterodera* sp. kistleri ise örneklenen alanın %78' inde tespit edilmiştir.

Şekil 4.2. Orta Anadolu Bölgesinden 2005-2007 yıllarında alınan toprak örneklerinde bitki paraziti nematodların dağılımı

Kök lezyon nematodu, *Pratylenchus* türleri ise örneklerin % 43' ünde bulunmuştur. Tahıl kist nematodu kistleri ve Kök lezyon nematodlarının örneklenen alanın %34' ünde aynı lokasyonda birlikte bulunduğu tespit edilmiştir. Toprak örneklerinde bütün lokasyonlarda bulunan nematodların besin gruplarına göre ve bitki paraziti nematodlarının cins düzeyinde dağılımları Ek Çizelge 2' de verilmiştir.

Orta Anadolu Bölgesinde 403 farklı alandan alınan toprak örneklerinin %78' inden elde edilen kist nematodu bireylerinin moleküler ve klasik teşhisleri sonucu bir örnek hariç tamamının *Heterodera filipjevi* türüne ait olduğu

belirlenmiştir. Bu çalışmada yalnızca Yozgat ilinde bir lokasyonda *H. latipons* türünün bulunduğu tespit edilmiştir. Rumpenhorst ve ark. (1996), Orta Anadolu bölgesinden 15 farklı alandan elde ettikleri kist örneğinden 12'sinin *H. filipjevi*, iki örneğin *H. latipons* ve bir örneğin de *H. avenae* türüne ait olduğunu protein elektroforezi yöntemine göre saptamışlardır. İncelemeye aldıkları 15 farklı alandan iki lokasyonda birden fazla türün bir arada bulunduğunu da belirtmişlerdir. Abidou ve ark. (2005), Orta Anadolu ve Doğu Akdeniz bölgesi' nin farklı alanlarından 27 buğday ve 3 arpa tarlasından almış oldukları örneklerde, 21'inde *H. filipjevi* ve *H. latipons*' un karışık veya saf olarak bulunduğunu belirlemişlerdir. Daha önceki çalışmalarda da *H. filipjevi* türünün yaygın tür olmasına karşılık *H. latipons*' un ise birkaç örnekte bulunması çalışmadan elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Daha önceki araştırmacılar tarafından belirtilen aynı lokasyonda karışık kist nematodu türlerinin bulunmasına bizim çalışmamızda rastlanmamıştır.

Orta Anadolu Bölgesi'nde tespit edilen kist nematodlarının populasyon yoğunlukları dikkate alındığında ortalama olarak en fazla kist yoğunluğu olan lokasyonların Kırşehir, Niğde, Eskişehir ve Yozgat illerinde bulunduğu belirlenmiştir (Çizelge 4.1). Abidou ve ark. (2005) da bazı lokasyonlarda kist nematodu populasyonlarını yüksek olarak tespit etmiştir. *H. avenae* için ekonomik zarar eşiğinin buğday için 1 kist/ gram toprak olduğu bildirilmektedir (Andersen, 1961). Ancak zarar eşiğinin bitki çeşidi, coğrafik bölge ve iklim koşulları, genetik ve diğer fenotipik özellikler gibi faktörlere bağlı olarak değişim gösterdiği (Griffin, 1984) göz önünde bulundurulduğunda Orta Anadolu Bölgesinin büyük kesiminde *H. filipjevi*' nin potansiyel olarak önemli zarara neden olabileceği öne sürülebilir. Bu nedenle araştırma alanlarında tahıl kist nematodunun buğday üzerindeki zarar potansiyelinin araştırılması gerekmektedir.

Çizelge 4.1. Orta Anadolu Bölgesinde Kist ve kök lezyon populasyon yoğunlukları ve diğer bitki paraziti nematod türleri (*ortalama ve parantez içerisinde minimum ve maksimum nematod sayıları)

Şehir	Nematod saptanan örnek sayısı	Kist nematodları	*Kist nematodu kistler/ 250 g toprak	Kök lezyon nematodları	*Kök lezyon nematodları/ 200 g toprak	Diğer önemli bitki paraziti nematodlar
Afyon	17	<i>H. filipjevi</i>	10 (0-42)	<i>Pratylenchus</i> spp.	9 (0-60)	<i>Scutylenechus rugosus</i> , <i>Tylenchorhynchus striatus</i> ,
Ankara	29	<i>H. filipjevi</i>	14 (0-73)	<i>P. thornei</i> , <i>P. loosi</i> , <i>P. crenatus</i>	21 (0-130)	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i> <i>P. alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i> ,
Bilecik	7	<i>H. filipjevi</i>	7 (0-16)	<i>P. thornei</i>	21 (0-70)	<i>Scutylenechus rugosus</i>
Bolu	15	<i>H. filipjevi</i>	6 (0-42)	<i>P. thornei</i> , <i>Pratylenchus scribneri</i> , <i>Pratylenchus crenatus</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i>	11 (0-40)	<i>Scutylenechus rugosus</i> , <i>Zygotylenchus guevarai</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>
Çorum	20	<i>H. filipjevi</i>	5 (0-35)	<i>Pratylenchus thornei</i>	9 (0-80)	<i>Trophurus impar</i> <i>Pratylenchoides alkani</i> ,
Denizli	16	<i>H. filipjevi</i>	4 (0-23)	<i>Pratylenchus thornei</i>	30 (0-120)	<i>Pratylenchoides erzurumensis</i> , <i>Geocenamus brevidens</i> , <i>Scutylenechus</i>

tumensis

Çizelge 4.1' in devamı

Şehir	Nematod saptanan örnek sayısı	Kist nematodları	Kist nematodu kistler/ 250 g toprak	Kök lezyon nematodları	Kök lezyon nematodları/ 200 g toprak	Diğer önemli bitki parazitleri nematodlar
Isparta	7	<i>H. filipjevi</i>	16 (2-71)	<i>Pratylenchus</i> spp.	11 (0-80)	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Geocenamus brevidens</i>
Kayseri	19	<i>H. filipjevi</i>	14 (0-39)	<i>P. neglectus</i>	33 (0-130)	<i>Scutylenechus rugosus</i>
Kırıkkale	7	<i>H. filipjevi</i>	15 (0-86)	<i>P. thornei</i> , <i>P. neglectus</i>	120 (0-380)	
Kırşehir	6	<i>H. filipjevi</i>	41 (12-89)	<i>P. neglectus</i>	53 (0-220)	<i>Scutylenechus rugosus</i> , <i>Tylenchorhynchus mamillatus</i>
Konya	49	<i>H. filipjevi</i>	12 (0-61)	<i>P. thornei</i>	40 (0-520)	<i>Pratylenchoides erzurumensis</i> , <i>Geocenamus brevidens</i> , <i>Geocenamus microdorus</i> , <i>Scutylenechus rugosus</i>
Niğde	11	<i>H. filipjevi</i>	23 (0-94)	<i>P. thornei</i> , <i>P. neglectus</i>	92 (0-430)	
Sivas	20	<i>H. filipjevi</i>	15 (0-73)	<i>P. neglectus</i>	34 (0-380)	
Uşak	11	<i>H. filipjevi</i>	9 (0-61)	<i>P. thornei</i> , <i>P. neglectus</i>	20 (0-100)	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>
Yozgat	17	<i>H. filipjevi</i> <i>H. latipons</i>	25 (0-212)	<i>P. thornei</i> , <i>P. neglectus</i>	9 (0-60)	<i>Scutylenechus rugosus</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>

Orta Anadolu Bölgesi'nden elde edilen 403 toprak örneğinin incelenmesi sonucu 28 farklı bitki paraziti türü tespit edilmiştir (Ek Çizelge 2 ve 3). Tespit edilen

türlerden en yaygın olan *A. avenae*, *D. myceliophagus* türlerinin ise literatür kayıtlarından genel olarak bitki rizosferinde mikroorganizmalar (funguslarla) üzerinde beslendiği bilinmektedir. Genelde tüm örnekte bu iki türe rastlanması, buğday kök sisteminde sürekli mikroorganizma yoğunluğunun bulunmasına bağlanmaktadır. Orta Anadolu bölgesinde çok yaygın olarak saptanan ve yüksek populasyon yoğunluğu oluşturan *H. filipjevi*, *Pratylenchus neglectus* ve *P. thornei*'nin Dünya genelinde buğdayda zararlı olan ve ekonomik kayıplara neden türler oldukları bildirilmektedir (Van Gundy ve ark., 1974; Cook ve Noel, 2002; Nicol, 2002, 2004). Bu çalışmada saptanan diğer türlerin ise literatür kayıtlarında buğdayda ekonomik kayıplar verdiklerine dair kesin kayıt bulunmamaktadır. Ancak literatürde kayıt bulunmaması, bu türlerden bazılarının buğdayda beslenmeyeceği anlamına gelmemelidir. Bitki paraziti nematodlar üzerine yapılan çalışmaların henüz bazı ülkelerde çok yetersiz düzeyde olduğu göz önüne alınırsa bu türlerden, yaygın olan ve yüksek populasyon yoğunluğunda bulunan türlerin bazılarının potansiyel olarak önem taşıdıkları söylenebilir. Bu konuda kesin kanıya varabilmek için özellikle bu survey çalışmasında yaygın bulunan ve bazı örneklerde yüksek populasyon yoğunluğunda bulunduğu gözlenen *Pratylenchoides*, *Tylenchorhynchus* ve *Geocenamus* türleri üzerinde ileride daha ayrıntılı çalışmalar yapılması önerilmektedir. Sörvey örneklerinde belirlenen serbest yaşayan nematodlardan fungivor nematodlar içinde en fazla dağılıma sahip olan cins *Aphelenchoides* sp. olup örneklerin % 54'ünde bulunduğu belirlenmiştir. Tespit edilen diğer fungivor nematodlar, *Aphelenchus* (% 43) ve *Filenchus* (%7) türleridir.

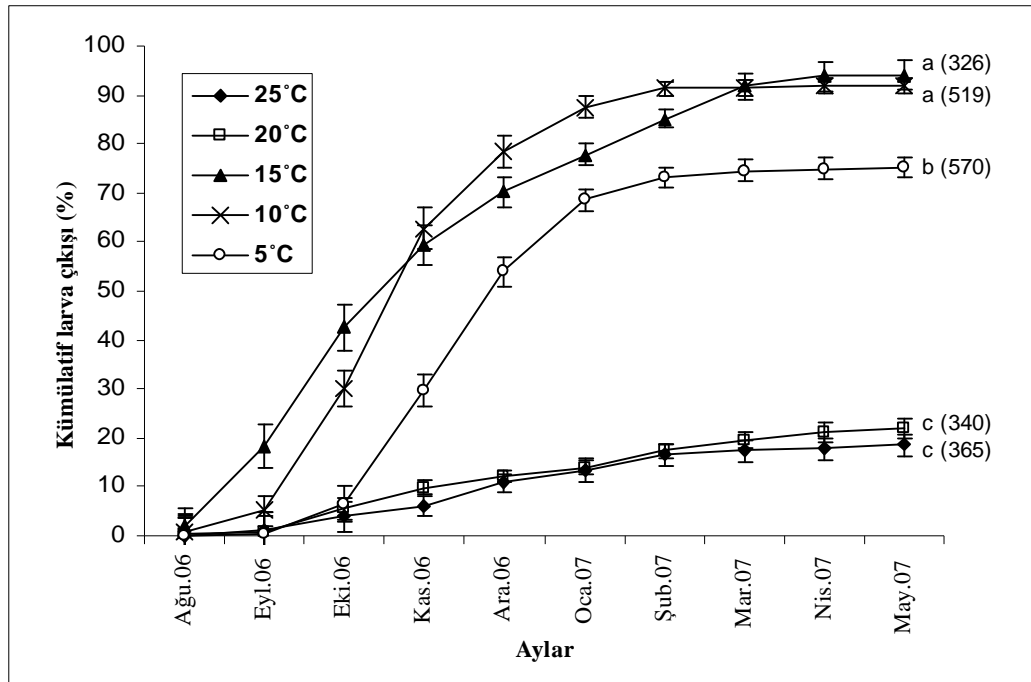
Sörvey örneklerinde bulunan diğer kök lezyon nematodu türleri içinde en yaygın bulunanları *Pratylenchus thornei* ve *P. neglectus* olup, diğer türler. *P. loosi*, *P. scribneri* ve *P. crenatus*'un ise daha düşük bir yaygınlık gösterdiği belirlenmiştir. *Scutylenechus rugosus*, *Pratylenchoides alkani*, *P. erzurumensis*, *Geocenamus brevidens* *G. microdorus*, *Scutylenechus tumensis*, *Zygotylenchus guevarai*, *Tylenchorhynchus striatus*, *T. mamillatus* ve *Trophurus impar* sörvey örneklerinde bulunan diğer önemli bitki paraziti nematod türlerini oluşturmaktadır (Çizelge 4.2 ve Ek Çizelge 2, 3).

4.2. Tahıl Kist Nematodu (*Heterodera filipjevi*)' nin Bazı Biyolojik Özelliklerinin Araştırılması

4.2.1. Tahıl Kist Nematodu (*Heterodera filipjevi*)' nin Larvalarının Çıkışı Üzerine Sıcaklığın Etkisi

4.2.1.1. Laboratuvar Koşullarında Larva Çıkışına Sıcaklığın Etkisi

Denemenin sonuçları Şekil 4.3' de verilmiştir. Tahıl kist nematodu larvaları laboratuvar koşullarında sabit sıcaklıklarda en yüksek 15 ve 10 °C' de çıkış göstermiştir. Bunu takiben yüksek larva çıkış oranı 5 °C' de gözlenmiştir. Toplam olarak denemenin sonunda sırasıyla, % 94.1, 91.9 ve 75.2 oranında larva çıkışı elde edilmiştir. Larva çıkışı 20 ve 25 °C' de çok düşük oranda kalmıştır. Toplam larva çıkış oranı 20 °C' de % 21.9, 25 °C' de ise % 18.6' dir (P<0.01).

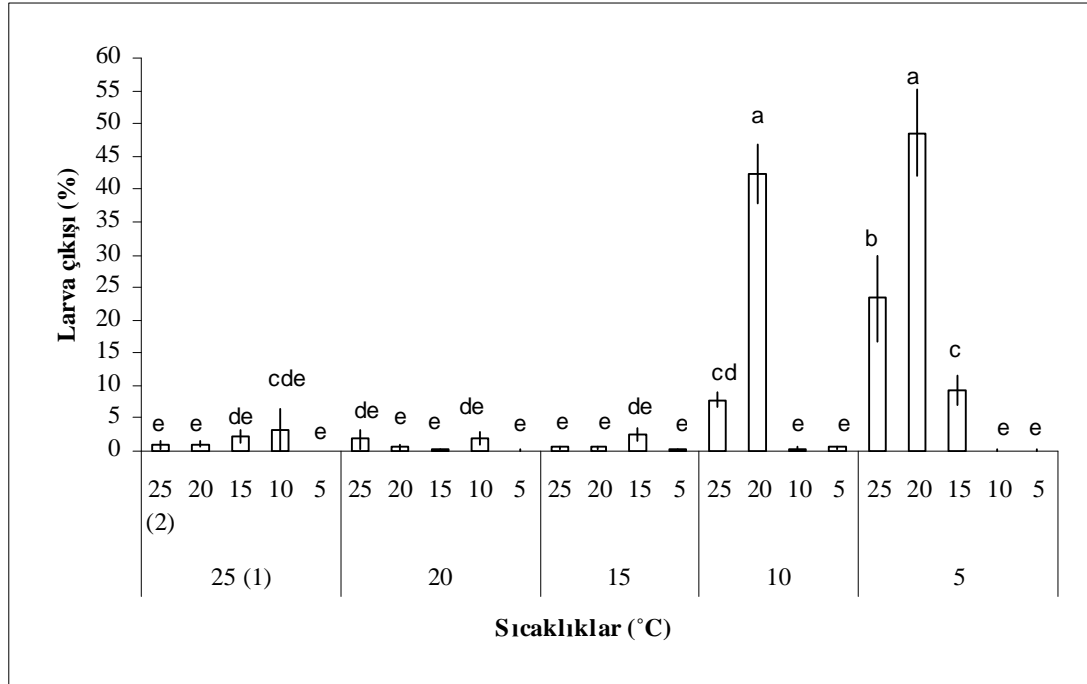

Şekil 4.3. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından laboratuvar koşullarında sabit sıcaklıklarda kümülatif % larva çıkış oranları. Farklı harfler LSD gruplandırmasına göre istatistiksel olarak önemli farklılığı göstermektedir. Parantez içindeki sayılar bir tekerrürdeki toplam kist içeriğini belirtmektedir

Laboratuvar şartlarında gerçekleştirilen çalışma ile larvaların kist içinden çıkışı için en uygun sıcaklıkların 20 °C' nin altındaki sıcaklıklar olduğu görülmüştür.

Diğer ülkelerde Tahıl kist nematodu türlerinin de benzer olarak 20 °C' nin altındaki sıcaklıklarda en fazla larva çıkışının gözlemlendiği bildirilmiştir. Dünyada en yaygın tür olan *H. avena*' nin Fransa' da bulunan kuzey ve güney ekotipleri için en uygun larva çıkış sıcaklığının 10 °C' nin altında olduğu bildirilmiştir (Rivoal, 1986). Avustralya' da *H. avenae*' nin tarla koşullarında larvaların 10 °C nin altındaki sıcaklıklarda gözlemlendiği kayıt edilmiştir (Banyer ve Fisher, 1971; Meagher, 1977). Mokabli ve ark. (2001) *H. avenae*' nin Cezayir popülasyonunun yumurtalarından ikinci dönem larvaların 3-25 °C sıcaklıklar arasında çıkış yaptığını, yüksek sıcaklıklarda ise larvaların çıkışının geciktiğini bildirmiştir. *Heterodera latipons*' un Suriye popülasyonunda ise yumurtalardan en uygun larva çıkış sıcaklığının 10 °C olduğu bildirilmektedir (Scholz ve Sikora, 2004). Scholz ve Sikora (2004), ayrıca larva çıkışının kistlerin 5 °C' de 16 gün beklemesinden sonra başladığını bildirmektedir. Bu durum Evans (1987) tarafından belirlendiği üzere kist içinde larvaların gelişiminde bir duraklama olarak meydana gelen fakültatif dormansiye kırmak için soğuklama ihtiyacını ifade etmektedir. Çalışmada 10 ve 15 °C' de larva çıkışının denemenin kurulmasından hemen sonra başlaması *H. filipjevi*' nin bu şekilde bir soğuklamaya ihtiyacı olmadığını göstermektedir.

H. filipjevi yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine ön soğuklamanın ve sıcaklık değişim uygulamalarının etkisini araştırmak amacıyla yapılan denemenin sonuçları da Şekil 4.4' de belirtilmiştir. Bu amaçla kurulan denemenin başlangıcında iki ay ön sıcaklıklarda tutulduktan sonra sıcaklığın değiştirilmesi uygulamalarında 5 ve 10 °C' den 20 °C' ye geçirilen sıcaklıklarda bir hafta içinde larva çıkışında sırasıyla % 48,5 ve % 42,4 oranında ani bir artış gözlemlenmiştir (P<0.01). Ön sıcaklık, 10 °C' den 15 °C' ye ve ön sıcaklık 15 °C' den 10 °C' ye geçiş uygulamalarında o tarihte gözlem alınmadığından veri bulunmamaktadır.

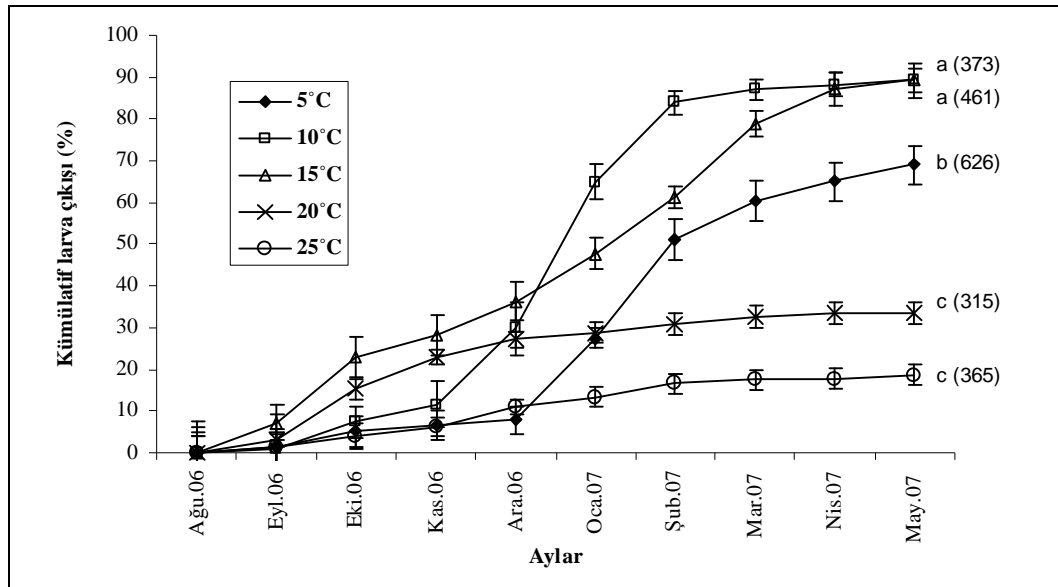

Şekil 4.4. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine ön soğuklamanın ve sıcaklık değişim uygulamalarının etkisi (x ekseninde alt satırdakiler ilk sıcaklıklar üst satırdakiler sonraki sıcaklıklardır). Farklı harfler LSD gruplandırmasına göre istatistiksel olarak önemli farklılığı göstermektedir

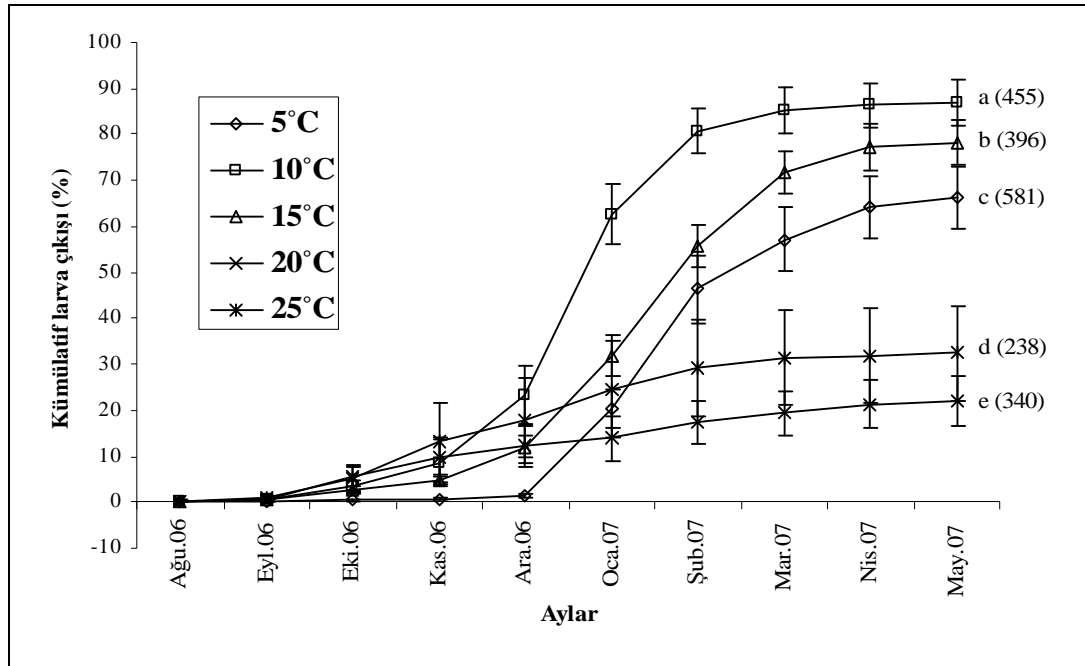
Banyer ve Fisher (1971a), *H. avenae*' nin Avustralya popülasyonu ile yürüttükleri çalışmada nematodun kist içinde gelişimini, larva gelişimi ve larvaların yumurta ve kist içinden çıkışı olmak üzere iki aşamaya ayırmıştır. Larva gelişimi için uygun sıcaklığın 10 °C, larvaların kist içinden çıkışı için ise 20 °C olduğunu bildirmiştir. Sıcaklık değişimi çalışmalarıyla 10 ve 5 °C' den 20 °C' ye geçirilen uygulamalarda elde edilen ani larva çıkışı sonuçları, bu gelişim özelliğinin *H. filipjevi* için de geçerli olduğunu destekler niteliktedir; iki ay düşük ön sıcaklıklarda gelişimini tamamlayan larvalar 20 °C' de ani olarak çıkış göstermiştir. Benzer olarak, Fusthey ve Johnson, (1966), *H. avenae*' nin larvaların çıkış yapmaya başlayabilmesi için 0-7 °C' de minimum 8 haftalık bir süre beklemesinin gerekli olduğunu, optimum larva çıkış sıcaklığının ise 15-20 °C olduğunu bildirmiştir. Scholz ve Sikora (2004) *H. latipons*' un Suriye popülasyonunun larva çıkışın başlaması için kistlerin 5 °C' de 16 gün beklemesi gerektiğini laboratuvar çalışmaları ile göstermiştir. Ancak bizim çalışmamızda 5-10 °C düşük bir sıcaklık uygulaması

olmadan da larvaların çıkış yaptığı görüldüğünden bu isteğin fakültatif olduğu öne sürülebilir.

Ön sıcaklık olarak iki ay 25 °C uygulamasından sonra 5 ve 10 °C' ye geçirilen kistlerde larva çıkışları sırasıyla denemenin 149 ve 107. günlerine kadar düşük düzeyde devam etmiştir. Aynı şekilde 20 °C ön sıcaklıktan 5, 10 ve 15 °C' ye geçirilen kistlerde larva çıkışı sırasıyla, 149, 128 ve 135. günlere kadar düşük düzeyde bulunmuştur Larva çıkışı daha sonra dereceli olarak artış göstermiştir. Toplam olarak % 66, 86 ve 78 oranında larva çıkışı kayıt edilmiştir. Ön sıcaklık 25 °C' den 10 ve 15 °C' ye geçirilen kistlerde de sırasıyla % 89,2 ve % 88,9 oranında larva çıkışı elde edilmiştir. (Şekil 4.5. ve 4.6).

Şekil 4.5. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine 25 °C ön sıcaklıktan diğer sıcaklıklara geçişin etkileri. Farklı harfler LSD gruplandırmasına göre istatistiksel olarak önemli farklılığı belirtmektedir. Parantez içindeki değerler bir tekerrürdeki toplam kist içeriğini göstermektedir.

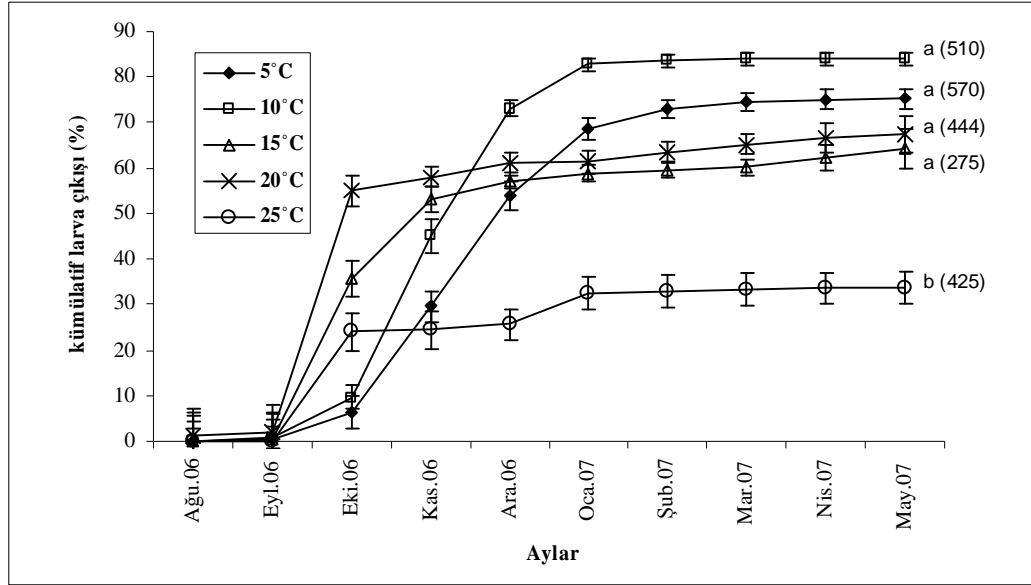

Şekil 4.6. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine 20 °C ön sıcaklıktan diğer sıcaklıklara geçişin etkileri. Farklı harfler istatistiksel olarak önemli farklılığı belirtmektedir. Parantez içindeki değerler bir tekerrürdeki toplam kist içeriğini göstermektedir.

Bu durum yüksek sıcaklık uygulamasının larvaların gelişimini geciktirmiş olabileceğinin bir göstergesi olabilir. Elde edilen sonuçlara benzer olarak; Mokabli ve ark. (2001), 20 ve 25 °C gibi yüksek sıcaklıkların *H. avenae*' nin iki Cezayir popülasyonunun diapoza girmesini teşvik ettiğini, yüksek sıcaklık uygulamasını takiben 3 ve 7 °C gibi düşük sıcaklık uygulamalarının ise diapoza kırıldığını belirlemiştir. Banyer ve Fisher (1971 b)' de *H. avenae*' nin Avustralya popülasyonu için 20 °C' nin üzerinde yaz aylarında kısa bir dormansi periyodunun bulunduğunu kayıt etmiştir.

Ön sıcaklık olarak 5 °C' de iki ay tutulduktan sonra 10 °C' ye aktarılan veya 5 °C' de sabit kalan kistlerde dereceli olarak larva çıkışı görülmüştür. Yaklaşık olarak, sırasıyla 6-8 ay içerisinde % 84 ve % 75 oranında en yüksek değere ulaşmıştır. Kistlerin 5 °C' den 15 °C' ye aktarılması larva çıkışını arttırmıştır. Larva çıkışı 4 ay içerisinde % 58 oranında en yüksek değerine ulaşmıştır. Kistlerin 5 °C' den 20 ve 25 °C' ye aktarılması larva çıkışını kısa bir süreliğine hızlı bir şekilde

arttırmıştır. Larva çıkışı iki hafta içerisinde sırasıyla maksimum % 25 ve 55 oranında tamamlanmıştır (Şekil 4.7).

Şekil 4.7. *Heterodera filipjevi* yumurtalarından ikinci dönem larva çıkışı üzerine 5 °C ön soğuklamanın ve diğer sıcaklıklara geçiş uygulamasının etkisi. Harfler LSD gruplandırmasına göre istatistiksel olarak önemli farklılığı belirtmektedir. Parantez içindeki değerler bir tekerrürdeki toplam kist içeriğini göstermektedir.

Ön sıcaklık olan 5 °C' den değişen sıcaklıklarda larva çıkışının artması larva çıkışının doğada sona erdiği dönemi temsil etmektedir. İlk sıcaklık 10 ve 15 °C' den diğer sıcaklıklara geçiş uygulamaları en düşük ve en yüksek sıcaklıklar arasında değişim özellikleri göstermiştir.

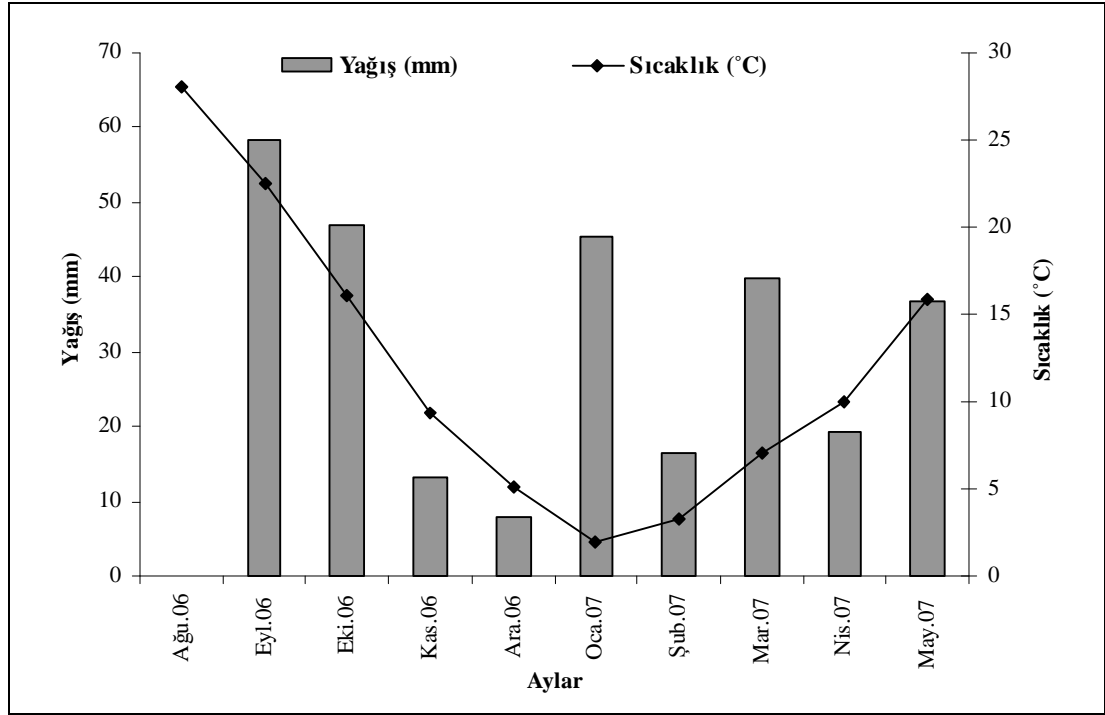
4.2.1.2. Tarla Koşullarında *Heterodera filipjevi* Yumurtalarından Larva Çıkışı Üzerine Sıcaklığın Etkisi

H. filipjevi kistlerinin yumurtalarından larva çıkışı üzerine sıcaklığın etkisinin araştırıldığı denemede deneme süresince 20 cm derinlikte aylık ortalama sıcaklık ve yağış değerleri şekil 4.8' de verilmiştir. Tarla sıcaklık koşullarında larva çıkışı 2006 Ekim ayının başında denemenin 58. gününde sıcaklık 17 °C' ye düştüğünde başlamış ve denemenin 281. gününde nisan ayının sonuna kadar devam ederek toplamda %

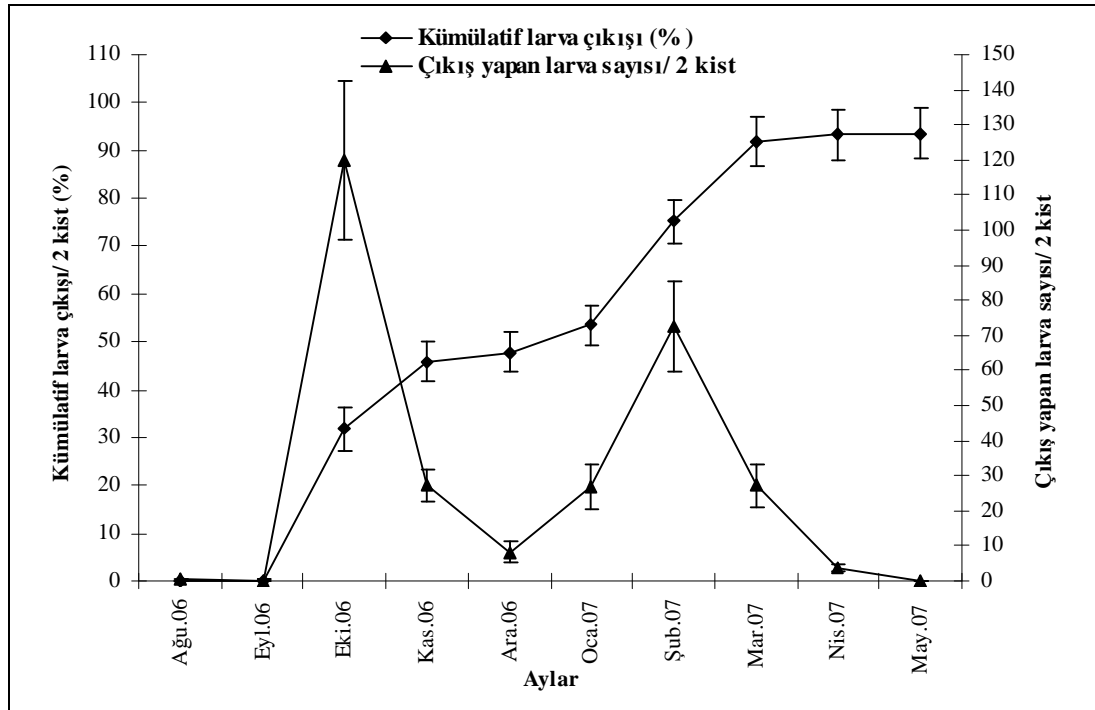
93,5 oranında larva çıkışı elde edilmiştir. Şekil 4.9 incelendiğinde ekim ayında toplam olarak % 45,5 oranında önemli bir larva çıkışı olduğu görülmektedir ($P<0.01$). Ortalama 20 cm derinlikte toprak sıcaklığı ekim ayında 17 °C' den 7 °C' ye kadar düşmektedir. Kasım ayından ocak ayının ortasına kadar larva çıkışı düşük oranda devam etmiştir. Toplam olarak % 4,9 oranında larva çıkışı gözlenmiştir. Bu dönemde sıcaklıklar 12 °C' den 1 °C' ye kadar dereceli olarak düşüş göstermiştir. Ocak ayının sonundan mart ayının ortasına kadar ise 2-7 °C sıcaklıklarda larva çıkışı artarak devam etmiştir ve en yüksek değerine yaklaşmıştır. Bu dönemde toplam olarak % 40,5 oranında larva çıkışı kayıt edilmiştir. Bu dönemden sonra nisan ayının sonuna kadar % 2,4 oranında artışla larva çıkışı devam etmiştir ve nisan ayının sonunda tamamlanmıştır.

Tarla koşullarında gerçekleştirilen çalışmalar, *H. filipjevi*' nin larva çıkışının buğday ekiminin erken dönemlerinde başlayıp ilkbaharın ortasına kadar sürdüğünü göstermiştir. Elde edilen bulgular, *H. filipjevi*' nin larva çıkışının *H. avenae* ve *H. latipons*' un gerek Akdeniz gerekse soğuk iklim koşullarında meydana gelen larva çıkışından daha uzun süreli gerçekleştiğini göstermiştir (Rivoal, 1978, 1986; Scholz & Sikora, 2004).

H. avenae' nin güney Fransa (Rivoal, 1983), Kanada (Fusthey ve Johnson, 1966) ve *H. latipons*' un Suriye populasyonlarının larva çıkışının başlaması için 5 °C gibi düşük sıcaklıklara maruz kalması gerekirken, İtalya ve İspanya populasyonlarının soğuklama görmeden larva çıkışına başladığı belirtilmiştir (Romero ve Valdeolivas, 1990). Aynı şekilde Orta Anadolu bölgesinde tarla sıcaklık koşullarında yeni oluşan kistlerin sıcaklıklar 17 °C' ye düştüğünde çıkış yapmaya başlaması soğuklama ihtiyacının olmadığını bir kez daha kanıtlamaktadır. Laboratuvar koşullarında 10 ve 15 °C' de denemenin kurulmasından hemen sonra larva çıkışının başlaması da soğuklama ihtiyacının bulunmadığının göstergesidir.

Şekil 4.8. Orta Anadolu bölgesinde 2006–2007 yıllarında 20 cm derinlikte aylık ortalama sıcaklık (°C) ve yağış (mm) değerleri

Şekil 4.9. Orta Anadolu Bölgesinde 2006–2007 yıllarında tarla sıcaklık koşullarının *Heterodera filipjevi* kistleri yumurtalarından larva çıkışı üzerine etkisi

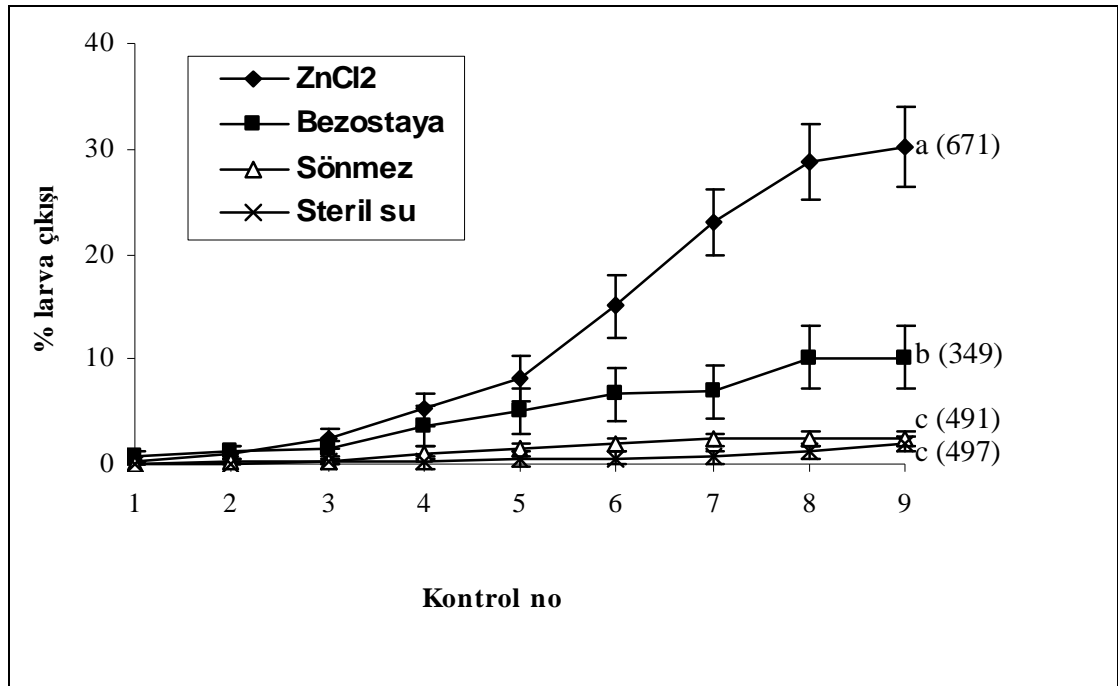
Larva çıkışı, sonbaharda, ekim ayında bir kez, ilkbaharda ocak ayının sonundan mart ayının ortasına kadar da bir kez olmak üzere iki defa en yüksek tepe noktasına ulaştığı görülmüştür (Şekil 4.9). Sonbaharda ekim ayı içinde toplam larva çıkışının % 45,5' i, ocak ayının sonu ile mart ayının ortaları arasında toplam larva çıkışının % 40,5' lik kısmı gerçekleşmiştir ($P<0.01$).

İkinci dönem larva çıkışının ve bu larvaların köklere girişinin, kış aylarında sıcaklıkların uygun olmaması ve toprakta suyun donmuş olması nedeniyle çok düşük düzeyde kaldığı düşünülmektedir. Bu nedenle iki pik şeklinde larva çıkışı kayıt edilmiştir. Aynı şekilde larva çıkışının iki dönemde en yüksek olması *H. avenae* güney Fransa populasyonunda da gözlenmiştir (Rivoal, 1982). Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, *H. filipjevi*' nin gelişimi Orta Anadolu agroekolojik koşullarında konukçu bitki gelişimi ile uyum içindedir. Orta Anadolu' da eylül ayının sonu ile ekim ayının başında tahıl ekimi gerçekleştirilmektedir bu dönemde bitki çimlenmesi ve kök oluşumu meydana gelmektedir. Kış döneminde bitkiler kar altında bu şekilde kalmaktadırlar ve tekrar ilkbaharda yeni yan köklerle bitki gelişimi devam etmektedir. Tahıl kist nematodunun infektif ikinci aşama larvalarının her iki pik döneminde toprakta bulunan taze kökleri infekte ettiği düşünülmektedir.

4.2.2. *Heterodera filipjevi* Yumurtalarından Larvaların Çıkışı Üzerine Buğday Kök Salgıları ve $ZnCl_2$ ' ün Etkisi

Çinko klorür ve buğday kök salgılarının larva çıkışı üzerinde etkisi olup olmadığını araştırmak için laboratuvar koşullarında kurulan denemede uygulamalar arasında önemli bir farklılık saptanmış ($P<0,0001$) % 30,21 oranı ile en fazla larva çıkışı $ZnCl_2$ uygulamasında görülmüştür (Şekil 4.10). Tahıl kist nematodu *H. filipjevi*' ye hassas olduğu belirlenen Bezostaya çeşidinin kök salgılarında toplam olarak % 10,11 oranında çıkış gözlenmiştir. Buna karşılık Orta dayanıklı kabul edilen Sönmez çeşidi kök salgılarında toplam % 2. 38 oranında larva çıkışı elde edilmiştir. Kontrol olarak steril su uygulamasında ise toplamda % 1.90 oranında larva çıkışı olmuştur.

Deneme 10 °C' de 4 ay boyunca sürdürülmüş ve genel olarak larva çıkışlarının düşük oranda olduğu kaydedilmiştir. Buna karşın ZnCl₂ uygulamasında larva çıkışının önemli oranda yüksek olduğu görülmüştür (P<0,0001). Kök salgıları ve steril su uygulamalarında fungal kontaminasyon olması nedeniyle larva çıkışının düşük olabileceği düşünülmektedir. Buna rağmen Bezostaya çeşidi kök salgılarında daha fazla larva çıkışı olduğu görülmektedir (Şekil 4.10).

Şekil 4.10. *Heterodera filipjevi* kistlerinden Larvaların Çıkışı Üzerine Buğday Kök Salgıları ve ZnCl₂' ün Etkisi Harfler LSD gruplandırmasına göre istatistiksel olarak önemli farklılığı belirtmektedir. Parantez içindeki değerler bir tekerrürdeki toplam kist içeriğini göstermektedir

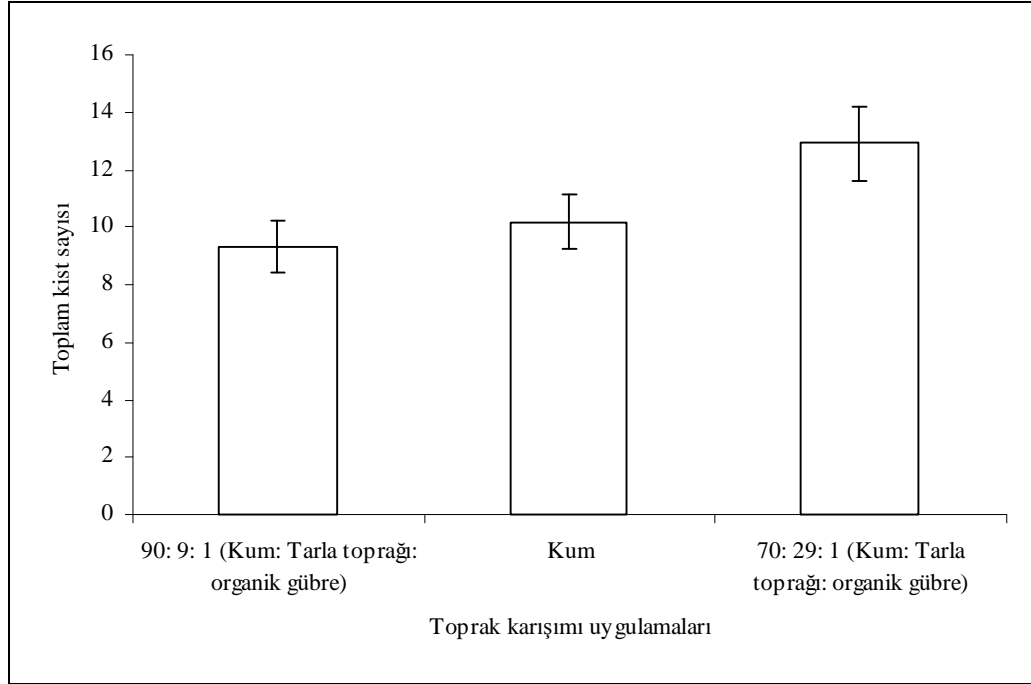
Bitki kök salgılarının larva çıkışını arttırdığı *H. avenae*' nin İngiltere ve Hindistan populasyonunda da gösterilmiştir. *H. avenae*' nin İngiltere populasyonuna ait kistlerin soğuklama ihtiyacı karşılandıktan sonra 10 ve 15 °C' de buğday, arpa ve yulaf kök salgılarına maruz bırakıldığında ve su ile karşılaştırıldığında larva çıkışının önemli oranda fazla olduğu gözlenmiştir (Williams and Beane, 1979). Ancak bizim çalışmamızdaki aksine bitki çeşidinin dayanıklı veya duyarlı olması larva çıkışında farklılığa neden olmamıştır. Aynı şekilde *H. avenae*' nin Hindistan populasyonunun da bir haftalık arpa kök salgılarında larva çıkışının önemli oranda

arttığı gösterilmiştir (Swarup and Grill, 1972). Diğer yandan, gerçekleştirilen çalışmada $ZnCl_2$ uygulamasında kök salgılarına göre daha fazla oranda larva çıkışı görülürken, Hamsi ve Krusberg (1995), mısır kist nematodu, *Heterodera zea* larvalarının mısır rizosfer salgılarında (% 22-24 artış), 4 mM $ZnCl_2$ solusyonuna (% 10 artış) göre daha yüksek oranda çıkış yaptığını göstermiştir.

4.3. Bazı Buğday Hatlarının Tahıl Kist Nematodu *Heterodera filipjevi*' ye Karşı Dayanıklılığının Sera Koşullarında Test Edilmesi

4.3.1. Bazı Buğday Hatlarının Sera Koşullarında *Heterodera filipjevi*'ye Karşı Dayanıklılığının Araştırılması İçin Kullanılacak Yöntemin Geliştirilmesi

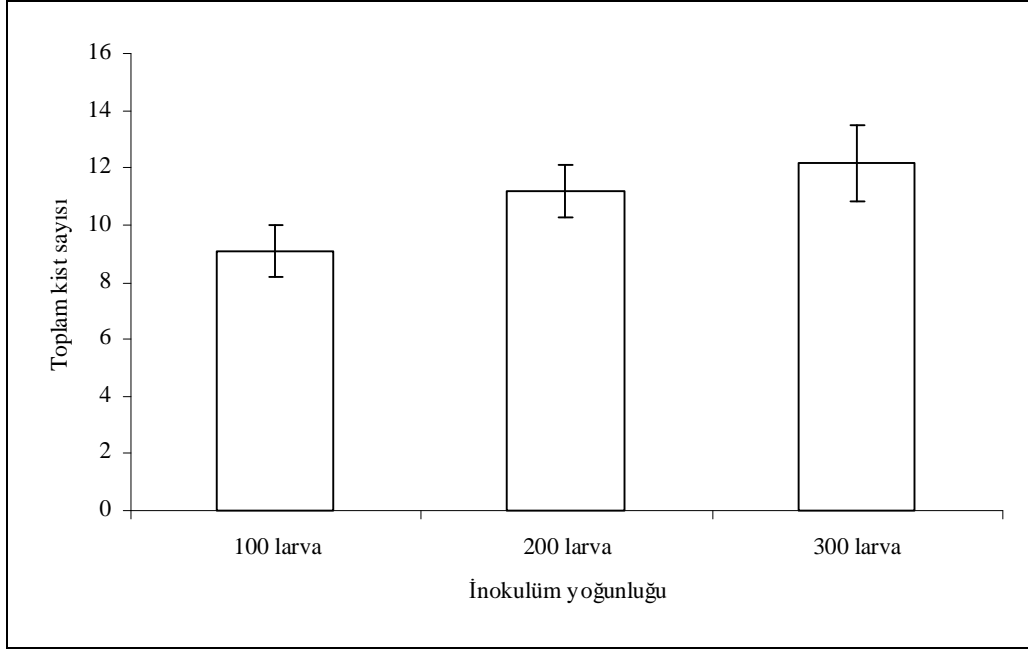
Buğday çeşitlerinin *H. filipjevi*'ye karşı dayanıklılıklarının araştırılması için yürütülecek çalışmalardan istenilen sonucu alabilmek amacıyla kullanılacak yöntemlerin optimizasyonu üzerine, 3 toprak tipi ve 3 inokulasyon zamanının etkisi ile iki hassas ve iki dayanıklı çeşit kullanılarak laboratuvar denemesi yürütülmüştür. Denemede kullanılan toprak karışımlarından en fazla kist 70: 29: 1 (Kum: tarla toprağı: organik gübre) karışımında elde edilmiş ($P<0.01$) ve ortalama olarak bir bitki üzerinde 13 kist oluştuğu saptanmıştır. Diğer kum ve 90: 9: 1 (Kum: tarla toprağı: organik gübre) uygulamalarında sırasıyla ortalama 10 ve 9 adet kist oluştuğu belirlenmiştir (Şekil 4.11).

Şekil 4.11. *Heterodera filipjevi*'nin gelişmesi üzerine farklı toprak karışımlarının etkisi

Serada buğday çeşitlerinin Tahıl kist nematoduna karşı dayanıklılıklarının testlenmesi için en uygun toprak karışımının belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada *H. avenae*'nin kumlu topraklarda daha fazla yayılım gösterdiği ve zarar oranının daha fazla olduğunun bildirilmesi (Kort, 1972) üzerine bu çalışmada kum oranı yüksek toprak karışımları denemeye dâhil edilmiştir. Buna karşın orta düzeyde kum içeren toprak karışımında en fazla kist oluşumu gözlenmiştir.

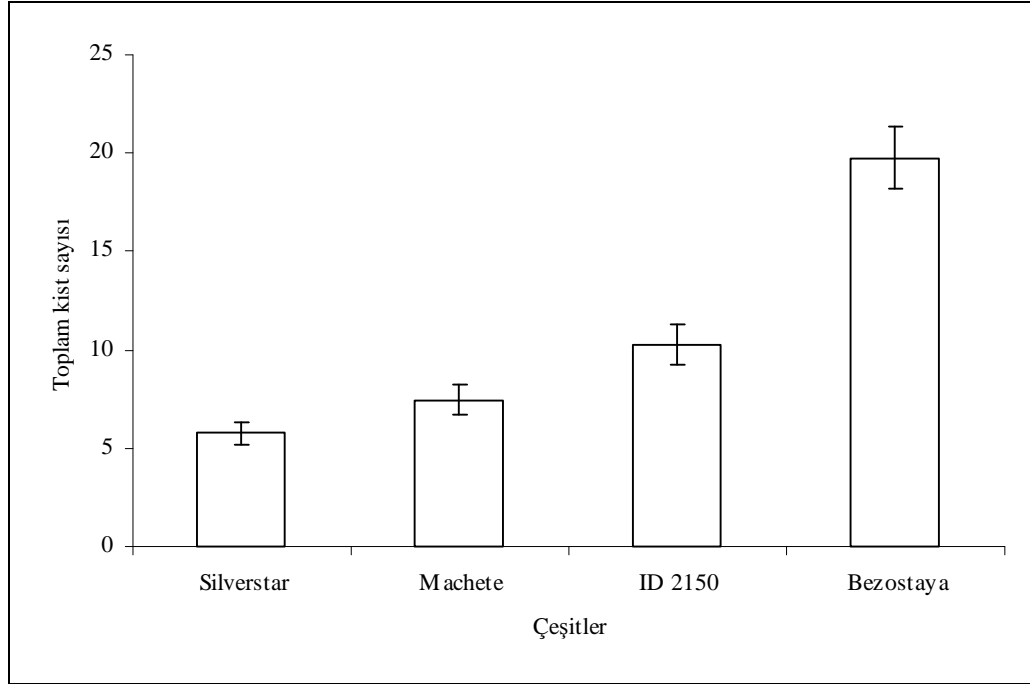
Bitkilere bulaştırılan farklı larva sayıları (inokulum) bitki köklerinde oluşan kist sayıları bakımından önemli bir farklılık oluşturmamış, ortalama olarak en fazla kist, 300 larva inokule edildiğinde elde edilmiştir. Bitki köklerine bulaştırılan 300, 200 ve 100 larva inokulasyonundan sonra sırasıyla toplam ortalama 12, 11 ve 9 kist elde edilmiştir (Şekil 4.12).

Şekil 4.12. *Heterodera filipjevi*'nin farklı başlangıç inokulum yoğunluklarının kist oluşumuna etkisi

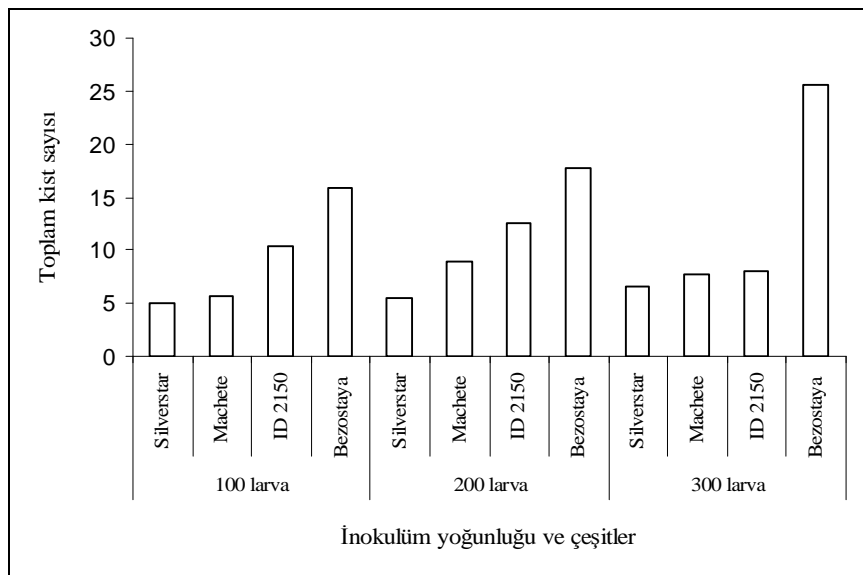
Uygulamalar arasında istatistiksel bir farklılık görülmediğinden iki defada toplam olarak 200 larva inokulasyonunun dayanıklılık testi çalışmalarında uygun olabileceği düşünülmüştür.

Denemede kullanılan çeşitlerden en fazla kist oluşumu Bezostaya çeşidi üzerinde olmuştur. Ortalama olarak 20 kist oluşumu gözlenmiştir. Diğer çeşitlerden ID2150 üzerinde 10, Silverstar üzerinde 6 ve Machete üzerinde ise 7 ortalama kist oluşmuştur (Şekil 4.13).

Şekil 4.13. Farklı buğday çeşitleri üzerinde üreyen toplam kist sayıları

Denemede yer alan buğday çeşitleri ve inokulasyon yoğunlukları arasındaki interaksiyon, oluşan kist sayıları bakımından istatistiksel olarak önemli farklılık göstermiştir ($P < 0.01$). Bezostaya çeşidinde bütün inokulasyon yoğunluklarında diğer uygulamalardan yüksek kist oluşumu gözlenmiştir (Şekil 4.14).

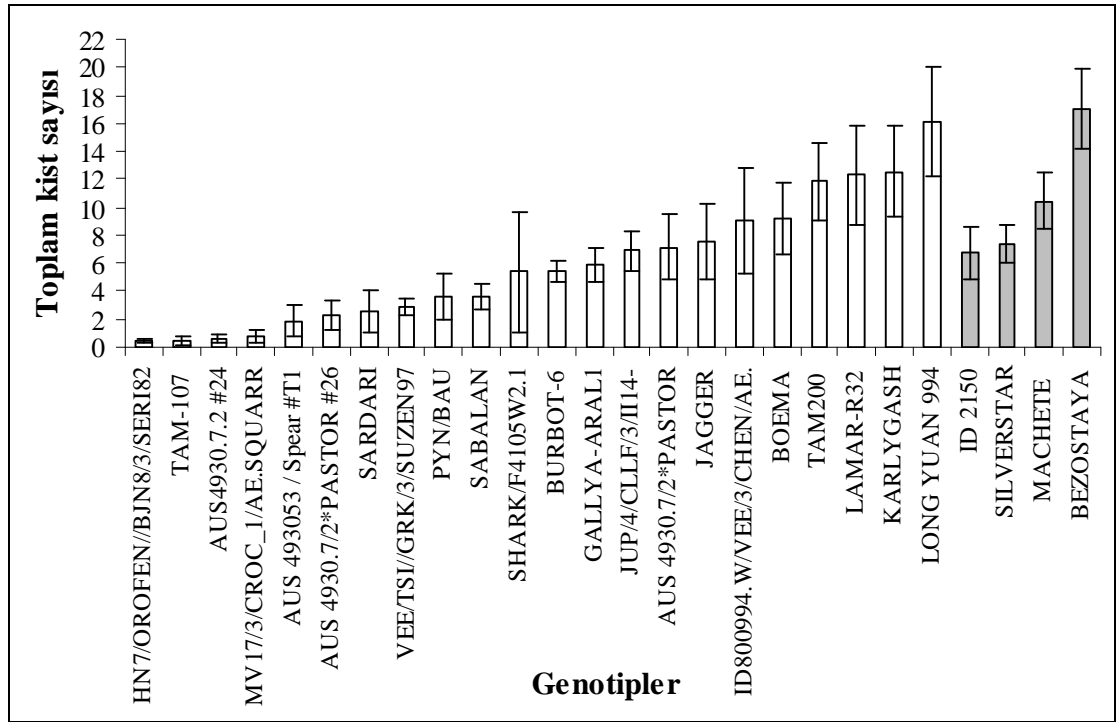

Şekil 4.14. Denenen çeşit ve inokulasyon yoğunluklarında oluşan toplam kist sayıları

Denemede farklı çeşitlerin kullanılması testlemede bitkilere bulaştırılan nematod inokulum yoğunluğunun çeşitlerin dayanıklılık reaksiyonlarını ayırt etmede yeterli olup olmadığını göstermesi bakımından önem arz etmektedir. Buna göre kullanılan bütün inokulum yoğunluklarının çeşitlerin dayanıklılık reaksiyonlarını ayırt etmede yeterli olduğu görülmektedir. Ancak tarla koşullarını temsil etmesi bakımından daha yüksek inokulum yoğunluğunun kullanılması daha gerçekçi olacağı düşünülmüştür. Optimizasyon çalışması ile denemeye alınan çeşitlerin dayanıklılık reaksiyonları hakkında da bir ön bilgi edinilmiştir; buna göre Bezostaya çeşidi *H. filipjevi*' ye hassas, Silverstar çeşidi orta dayanıklı, Machete ve ID2150 çeşitleri ise orta hassas reaksiyon göstermektedir. Silverstar çeşidinin *H. avenae* çeşidine karşı dayanıklı olduğu Ogbannaya ve arkadaşları (2001a) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarla ortaya konmuştur ve dayanıklılıktan sorumlu gen *Crel* olarak adlandırılmıştır. Bu nedenle bu çeşide *H. filipjevi*' ye karşı dayanıklılığının belirlenmesi için öncelik verilmiştir. Sonuç olarak çalışmaya dâhil edilen çeşitler içinde en az kist oluşumu bu çeşitte kayıt edilmiştir.

4.3.2. Buğday hatlarının test edilmesi

Heterodera filipjevi' ye karşı farklı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılığının belirlenmesi için denemeler 7 grup halinde gerçekleştirilmiştir (Şekil 4.15, 4.16, 4.17., 4.18., 4.19., 4.20, 4.21). Her bir deneme grubunda kök ve toprakta bitki başına 6 kiste kadar oluşum gösteren buğday çeşit veya hatları iki kez tekrarlanarak dayanıklılığı teyit edilmiştir. Her bir denemeden seçilen buğday örneklerinin tekrar olarak denenmesi Şekil 4. 22' de verilmiştir.

Şekil 4.15. *Heterodera filipjevi*'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 1. set

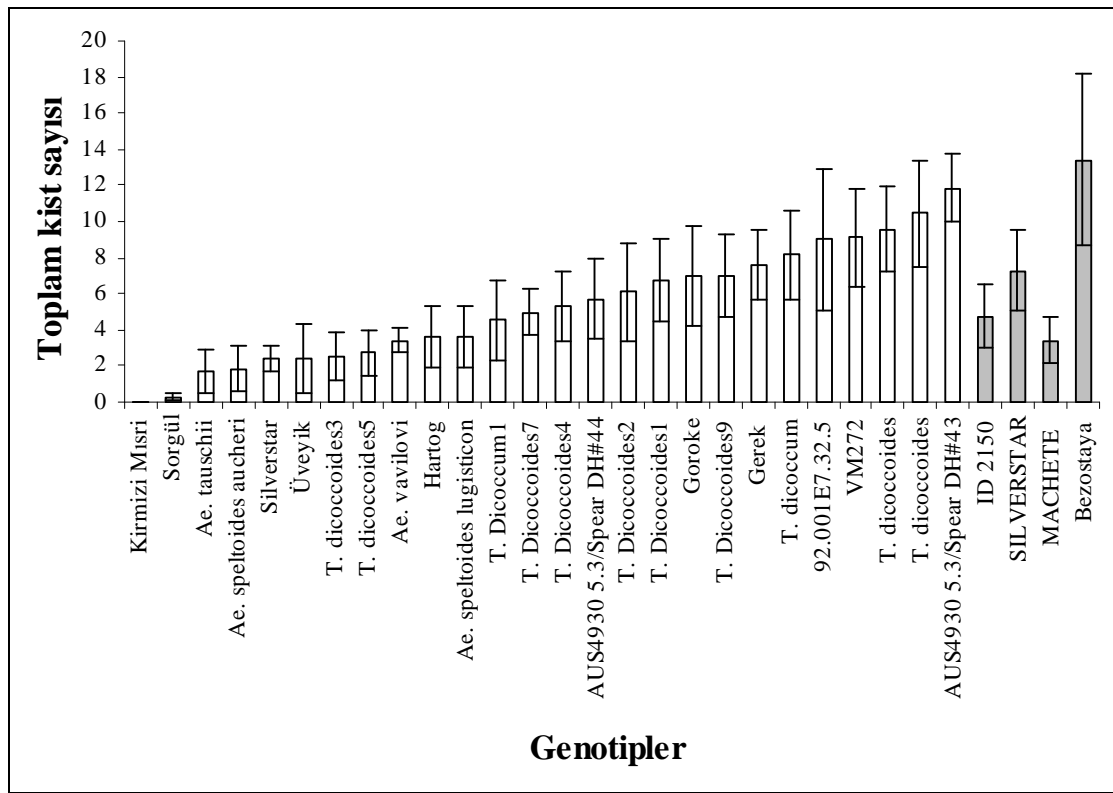
İlk 4 denemede, Türkiye Tarım ve Köy işleri Bakanlığı-CIMMYT-ICARDA kurumlarının ortak olarak yürüttüğü ulusal ve uluslararası buğday geliştirme programında geliştirilen çeşit, hat ve bazı yabancı buğday materyalini içermektedir. Bu materyal ayrıca Akar ve ark. (2009) tarafından *H. avenae*'ye karşı dayanıklılık sağlayan genlerden *cre1* ve *cre3* genlerinin bulunup bulunmadığını tespit amacıyla moleküler çalışmaya da tabi tutulmuştur. Bu çalışmada sadece Sardari çeşidinde *cre1* geninin bulunduğu belirlenmiştir. Diğer çeşit, hat veya yabancı türlerin *cre1* ve *cre3* içermediği tespit edilmiştir.

Birinci denemede, HN7/OROFEN//BJN8/3/SERI82 (ortalama 0.42 kist/bitki), TAM-107 (ortalama 0.42 kist/bitki), AUS4930.7.2. #24 (ortalama 0.63 kist/bitki), MV17/3/CROC_1/AE.SQUARR (ortalama 0.76 kist/bitki), AUS4930.53/SPEAR (ortalama 1.85 kist/bitki), AUS4930.7.2.*PASTOR (ortalama 2.28 kist/bitki), SARDARI (ortalama 2.57 kist/bitki), VEE/TS/GRK/3/SÜZEN97 (ortalama 2.85 kist/bitki), PYN/BAU (ortalama 3.57 kist/bitki), SABALAN

(ortalama 3.57 kist/ bitki) hat ve çeşitleri *H. filipjevi* Haymana popülasyonuna karşı dayanıklı veya orta dayanıklı olarak ikinci deneme için seçilmiştir.

HN7/OROFEN//BJN8/3/SERI82 pedigrili hat ikinci denemede de 4.85 kist/ bitki oluşumuyla orta dayanıklı olarak gruplandırılmıştır.

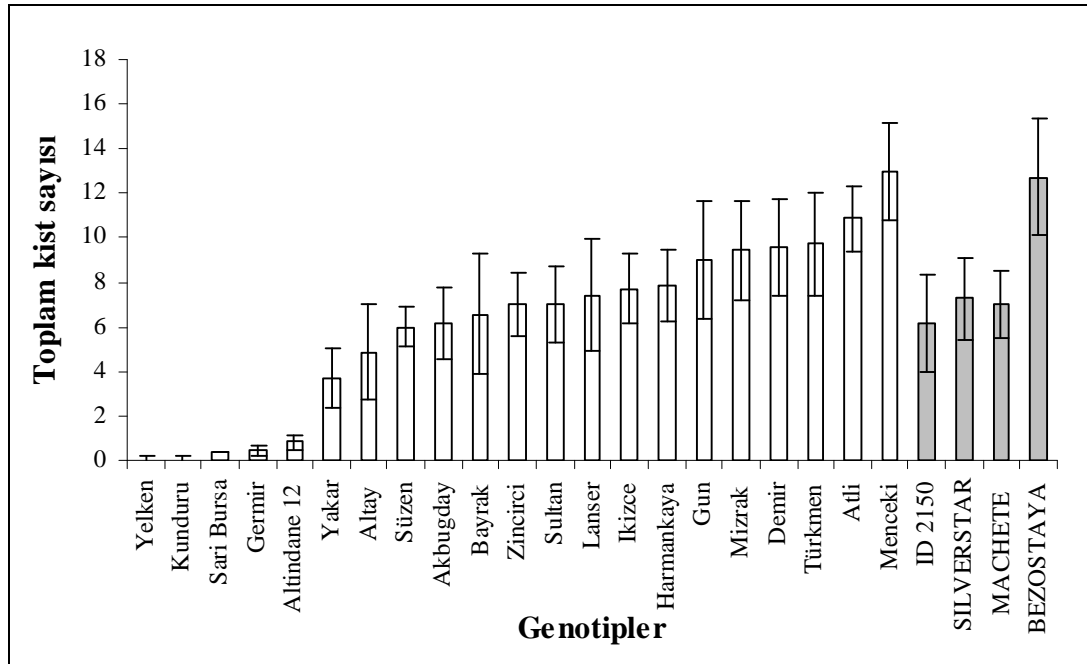
AUS4930.7.2. #24, AUS4930.53/SPEAR, AUS49307.2.*PASTOR, PYN/BAU ve SABALAN hat ve çeşitleri ikinci denemede sırasıyla ortalama bitki başına 16.6, 12.2, 7, 6.25, 9 ve 8.5 kist oluşumlarıyla hassas olarak kabul edilmiştir.

Şekil 4.16. *Heterodera filipjevi*'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 2. set

Denemeye alınan makarnalık buğdaylardan Kırmızı Mısri' de hiç kist üremesi görülmezken, Sorgül ve Üveyik çeşitlerinde 0,28 ve 2,42 kist/ bitki olmak üzere çok düşük kist üremesi gerçekleşmiştir. Yabani buğday örneklerinden *Aegilops tauschii* (DD) (ortalama 1.71 kist/ bitki), *Aegilops speltoides aucheri* (SS) (ortalama 1.85 kist/ bitki), *Triticum dicocoides#43* (AABB) (ortalama 2,57 kist/ bitki), *Triticum dicocoides#45* (AABB) (ortalama 2,71 kist/ bitki), *Aegilops vavilovi#36*

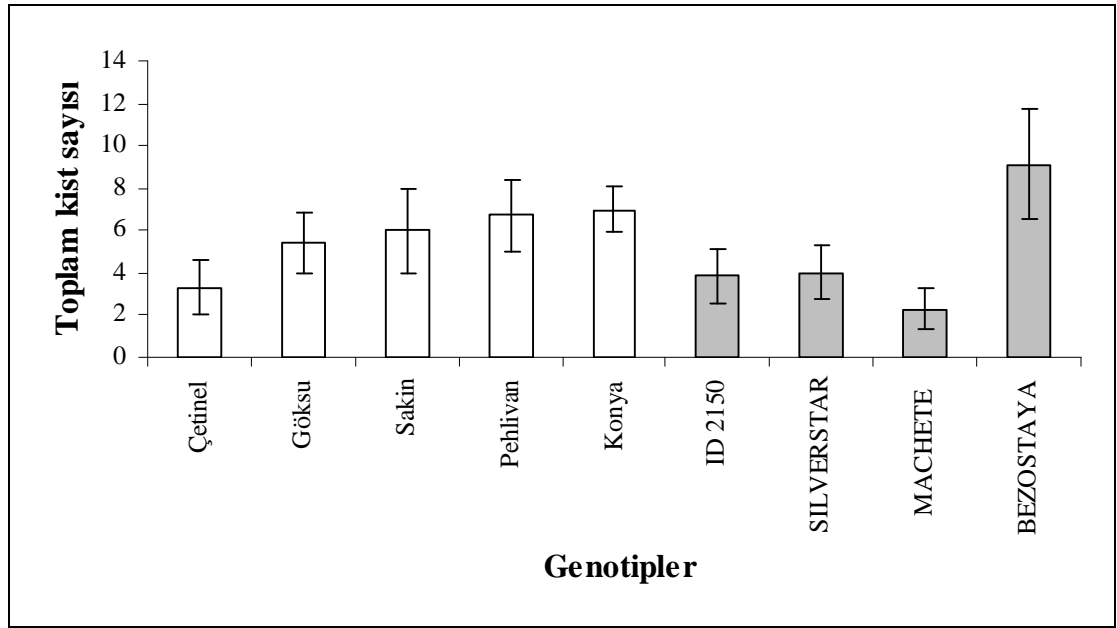
(DDMMSpSp) (ortalama 3,42 kist/ bitki), *Aegilops speltoides lugisticon*#46 (SS) (ortalama 3,57 kist/ bitki) türleri dayanıklı veya orta dayanıklı olarak gruplandırılmıştır. *Cre1* geni içeren pozitif kontrol olarak moleküler çalışmaya dâhil edilmiş olan Silverstar çeşidinde ortalama bitki başına 2,42 kist oluşumu gözlenirken *H. avenae*' ya dayanıklılık geni içermediği bilinen Hartog çeşidinde ortalama 3.57 kist/ bitki oluşumu görülmüştür. Silverstar ve Hartog çeşitleri tekrar edilen denemede de benzer olarak *H. filipjevi*' ye karşı orta dayanıklılık reaksiyonu göstermiştir. Sırasıyla Silverstar' da 5.75 kist/ bitki, Hartog' da ise 3.28 kist/ bitki oluşumu gözlenmiştir. Bu sonuçlara göre *H. filipjevi*' ye dayanıklılıkta farklı genetik bir mekanizmanın olduğu düşünülmektedir. Akar ve ark. (2010) tarafından gerçekleştirilen çalışmada *cre1* ve *cre3* geni için pozitif kontrol olarak kullanılan Goroke (*cre1*) (ortalama 7 kist/ bitki), VM272 (*cre3*) (ortalama 9,14 kist/ bitki) ve 92-001E732.5 (*cre3*) (ortalama 8,99 kist/ bitki) çeşitlerinde hassas reaksiyon gözlenmiştir. Bu durum da *H. filipjevi*' ye karşı dayanıklılığın farklı bir mekanizmaya dayandığını göstermektedir. Bu mekanizmanın belirlenmesi için detaylı çalışmaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Şekil 4.17. *Heterodera filipjevi*' ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 3. set

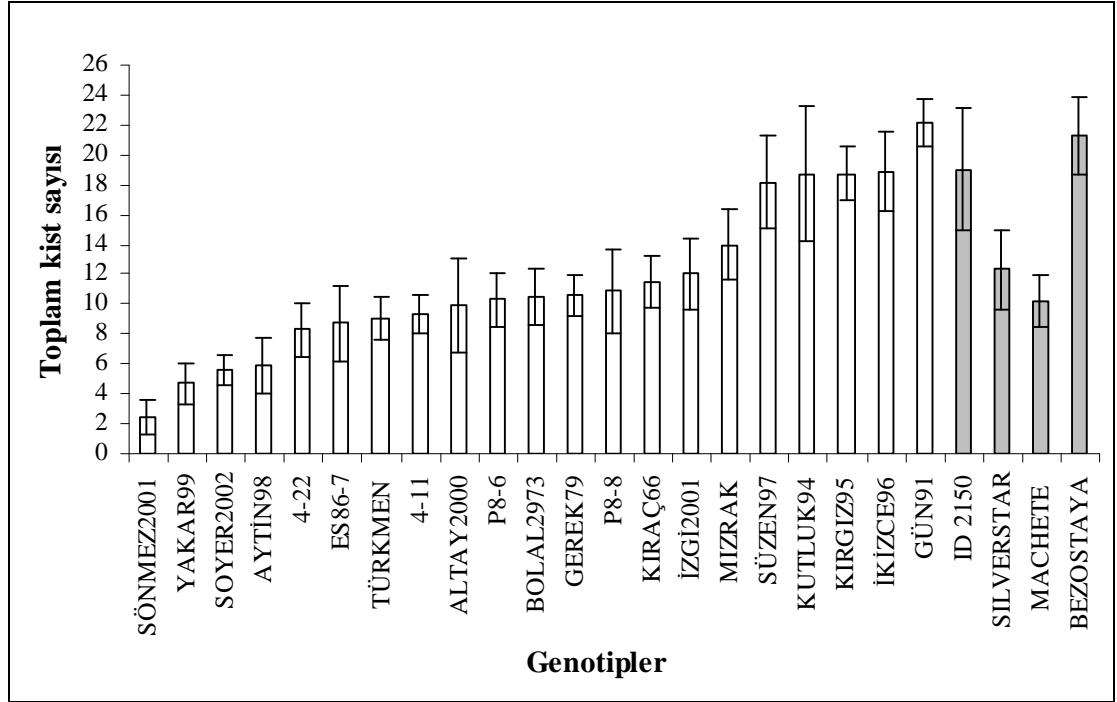
Bir önceki denemede olduğu gibi 3. denemede de makarnalık buğdaylarda düşük oranda kist oluşumu gözlenmiştir. Yelken (ortalama 0,3 kist/ bitki), Kunduru (ortalama 0,6 kist/ bitki), Sarı Bursa (ortalama 0,34 kist/ bitki), Germir (ortalama 0,42 kist/ bitki) ve Altındane12 (ortalama 0,81 kist/ bitki) çeşitleri dayanıklı olarak gruplandırılmıştır. Tekrar olarak gerçekleştirilen denemede makarnalık buğday çeşitlerinin dayanıklılık reaksiyonları doğrulanmıştır (Şekil 4.22).

Ekmeklik buğday çeşidi olan Yakar ise ortalama 3,71 kist/ bitki oluşumu ile orta dayanıklı olarak kabul edilebilir. Beşinci denemede tekrar denemeye alınan Yakar çeşidinin ortalama 4,71 kist/ bitki oluşumu ile bu reaksiyonu doğrulanmıştır.

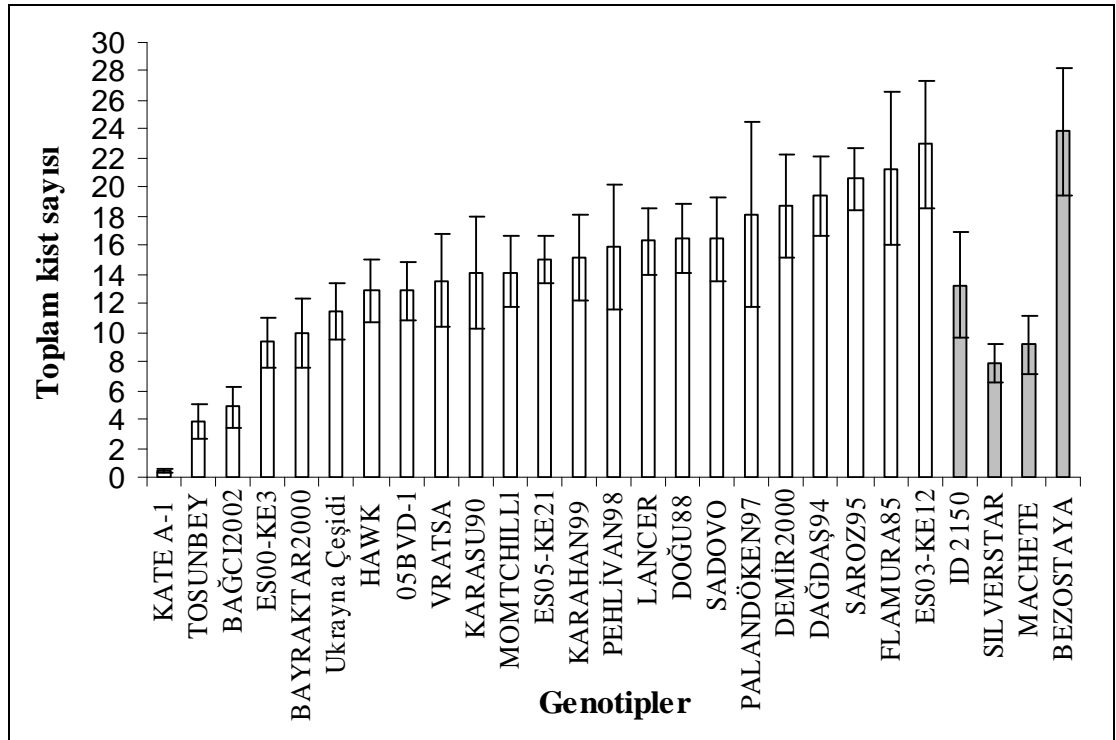
Şekil 4.18. *Heterodera filipjevi*'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 4. set

Dördüncü denemede sadece Çetinel çeşidi bitki başına ortalama 3,28 kist oluşumuyla orta dayanıklı olarak seçilmiştir. Tekrar edilen denemede Çetinel' in reaksiyonu ortalama bitki başına 5 kist oluşumu ile teyit edilmiştir.

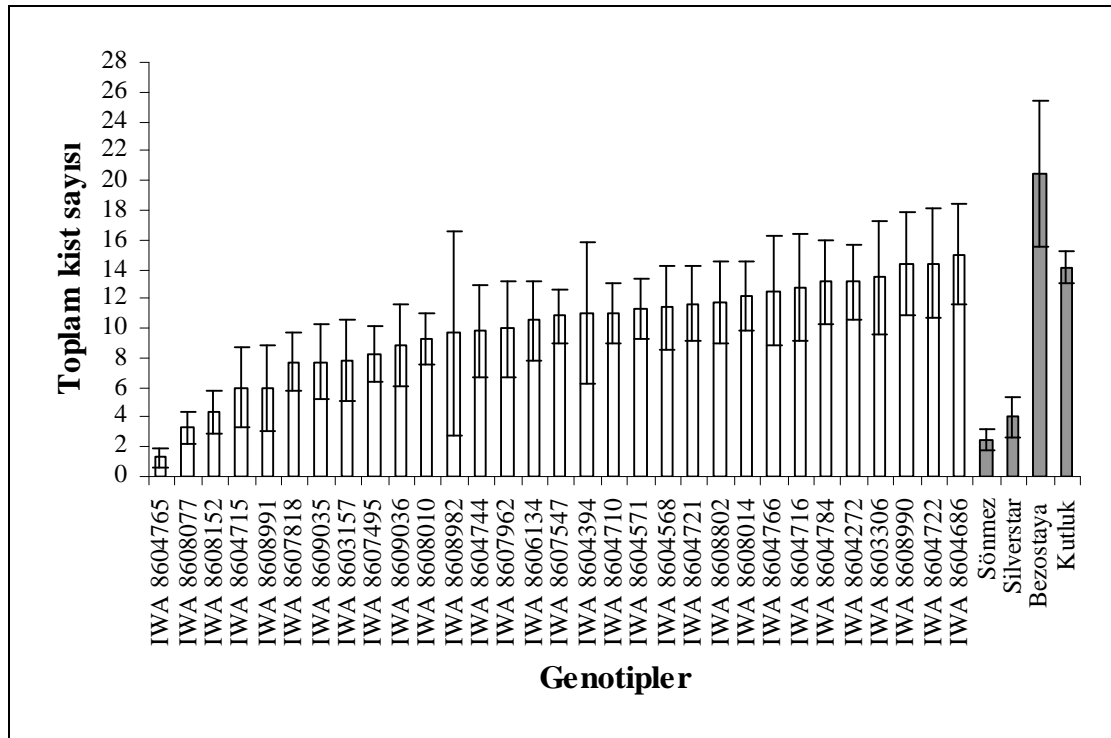
Şekil 4.19. *Heterodera filipjevi*'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 5. set

Beşinci denemede Yakar çeşidinin orta dayanıklı reaksiyonunun teyidinin yanında Sönmez ekmeklik buğday çeşidinin de orta dayanıklı reaksiyona sahip olduğu tespit edilmiştir. Diğer çeşitler hassas olarak değerlendirilmiştir.

Şekil 4.20. *Heterodera filipjevi*'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 6. set

Bu denemede yerli ekmeklik buğday çeşitlerinden Kate A-1 çeşidinin bitki başına ortalama 0,42 kist oluşumu gösterdiği, tekrar edilen çalışmada da bu reaksiyonun bitki başına ortalama 0,5 kist oluşumuyla (Şekil 4. 22) doğrulanarak *H. filipjevi*'ye karşı dayanıklı reaksiyon gösterdiği tespit edilmiştir. Tosunbey ve Bağcı ekmeklik buğday çeşitleri ise sırasıyla bitki başına ortalama 3,85 ve 4,85 kist oluşumu ile orta dayanıklı olarak kabul edilmiştir. Tekrarlanan çalışmada Tosunbey çeşidinde 4 kist oluşumu orta dayanıklı reaksiyonu teyit etmiştir.

Şekil 4.21. *Heterodera filipjevi*'ye karşı bazı buğday çeşit ve hatlarının dayanıklılık durumları: 7. set

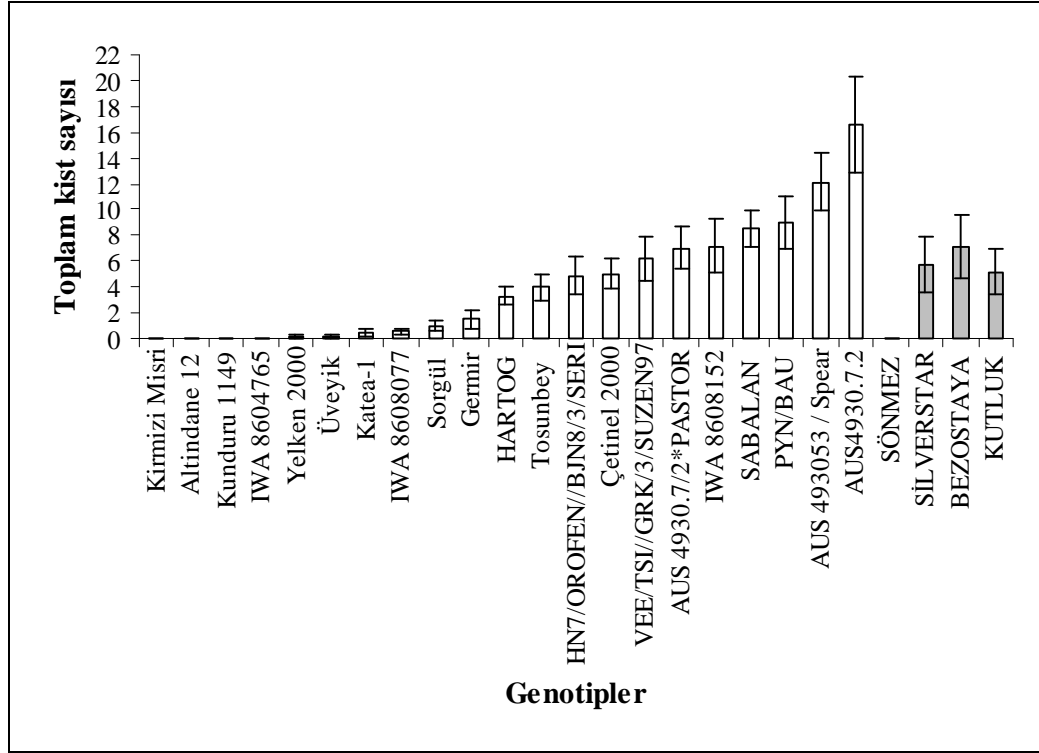
CIMMYT buğday geliştirme programında yer alan İran köy çeşitlerini içeren buğday materyalinin *H. filipjevi*'ye karşı dayanıklılığının araştırıldığı 7. denemede 3 çeşit dayanıklı veya orta dayanıklı olarak tespit edilmiştir. IWA8604765 (UCD) kod numaralı çeşitte bitki başına ortalama 1,28 kist oluşumu meydana gelmiştir. Tekrar edilen çalışmada hiç kist oluşumu gözlenmemiştir. Buna göre dayanıklı olarak kabul edilen bu çeşitin türü, *Triticum aestivum ssp. aestivum bvar. khorasanicum*'dur. Çeşitli araştırma kuruluşları tarafından farklı kod numaraları ile adlandırılmıştır; AUS28321 (Australia), PI628144 (USDA-ARS), IWA8604765 (UCD), CWI55769 (CIMMYT), 5824-7 (Univ. Tehran). Buğday örneğinin alındığı bölge, İran'ın Razavi Khorasan, Sabzvar bölgesidir. (GPS = 36.217N 57.633E). Sheedy ve Thompson (2009), gerçekleştirmiş oldukları çalışmada *Pratylenchus thornei*'ye karşı 2 yıl tekrarlı çalışmalarında RF=0.5 üreme oranıyla dayanıklı olarak bulmuşlardır. *Pratylenchus neglectus*'a karşı ise hassas olarak bulunmuştur.

IWA8608077 (UCD) kod numaralı çeşitte 3,28 kist/ bitki ve tekrar eden çalışmada 0,6 kist/ bitki oluşumu gözlenmiştir. Orta dayanıklı olarak kabul

edilebilecek bu çeşide çeşitli kuruluşlar tarafından verilen kod numaraları; AUS28451 (Australia), PI621458 (USDA-ARS); IWA8608077 (UCD); CWI57134 (CIMMYT); 6939-1 (Univ. Tehran)' dır. Tür isimlendirilmesi *Triticum aestivum ssp. aestivum* olan çeşit, Doğu Azerbajjan, Sharghi (GPS = 38.000N 46.750E) bölgesinden alınmıştır. İki yıl tekrarlı çalışmalarda *Pratylenchus thornei*' ye karşı RF=0.4 ve 0.9 üreme oranları ile dayanıklı ve 9 skor ile *Pratylenchus thornei*' ye karşı toleranslı (1= toleranssız, 9= toleranslı) olarak belirlenmiştir. Ayrıca RF=0.74 üreme oranı ile *Pratylenchus neglectus*' a karşı da dayanıklı bulunmuştur. *Pratylenchus* türlerine karşı dayanıklılık ve toleranslılık çalışmaları kapsamında bu çeşitin Alpowa (SWS), Louise (SWS), Otis (HWS), Tubbs 06 (SWW), Stephens (SWW), Goetze (syn. ORH010920) (SWW) çeşitleri ile melezlenmeleri gerçekleştirilmiştir (Sheedy and Thompson, 2009).

IWA8608152 (UCD) kod numaralı çeşitte birinci denemede 4,4 kist oluşumu nedeniyle tekrar denemeye alınmıştır, tekrarlayan denemede 7,16 kist/ bitki oluşumu nedeniyle *H. filipjevi*' ye karşı hassas reaksiyonlu olarak kabul edilmiştir.

Yedinci denemede dayanıklı ve orta dayanıklı olarak belirlenen IWA8604765 (UCD) ve IWA8608077 (UCD) numaralı çeşitlerin aynı zamanda Kök Lezyon nematodlarına karşı da dayanıklılık içermesi nedeniyle bir tarlada her iki nematod türünün birlikte bulunduğu buğday yetiştirme alanlarında ekilmek üzere buğday ıslah çalışmalarına dâhil edilebilir.

Şekil 4.22. *Heterodera filipjevi*'ye karşı dayanıklı ve orta dayanıklı bulunan buğday çeşit ve hatlarının tekrar teyit edilmesi

Birinci denemede dayanıklı ve orta dayanıklı reaksiyon gösteren çeşit ve hatlarının tekrar teyit edilmesi çalışmasında çoğu buğday materyalinin reaksiyonları doğrulanmıştır, ancak 6 kistten daha fazla kist oluşumu gösteren çeşit veya hatlar belirlenmiştir. Bunlar hassas reaksiyon olarak sınıflandırılmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Dünyada buğday üzerinde önemli kayıplara neden olan iki bitki paraziti nematod grubunun yurdumuzda da yaygın şekilde bulunduğu tespit edilmiştir. Bunlardan Tahıl Kist nematodlarının tespit edildiği yerlerin çoğunda yüksek populasyonlarda buldukları ve ekonomik olarak zarara neden olabilecekleri ortaya çıkarılmıştır. Diğer önemli grup olan Kök lezyon nematodlarından dünyada da geniş yayılışa sahip olan *Pratylenchus thornei* ve *P. neglectus* türlerinin Orta Anadolu Bölgesinde de geniş alanlarda yaygın olarak bulunduğu tespit edilmiştir. Diğer tespit edilen türlerin ise tahılların konukçusu olmadıklarından veya zayıf konukçuları olarak kabul edildiklerinden önemli zarara neden olmayacakları düşünülmektedir. Bu çalışmada saptanan diğer bitki paraziti nematodlardan *Geococcyx* sp., *Pratylenchoides* sp. ve bazı Tylenchid nematodların yüksek populasyon yoğunluklarına sahip oldukları ve dünyada bazı alanlarda buğdayda potansiyel olarak zararlı olabilecekleri ileri sürülebilir. Bu nedenle söz konusu türlerin ekonomik önemi ile ilgili verim kaybına yönelik çalışmaların yürütülmesi önerilmektedir.

Tahıl kist nematodlarının biyolojisinde ikinci dönem infektif larvaların kist içinden çıkışını etkileyen faktörlerin başında ortam sıcaklığı ve nem gelmektedir. Laboratuvar koşullarında sıcaklık faktörünün larva çıkışı üzerine etkisini belirlemek için gerçekleştirilen çalışmalarda, en uygun larva gelişim ve kistten çıkış sıcaklıklarının 10 ve 15 °C olduğu görülmüştür. İki ay süreyle 5 ve 10 °C' de bulunan yumurtaların 20 °C' de sıcaklıkta ani olarak açıldıkları tespit edilmiştir. 20 ve 25 °C gibi yüksek sıcaklıklarda larva gelişiminin yavaşladığı ve larva çıkışının düşük oranda gerçekleştiği görülmektedir. Tarla koşullarında gerçekleştirilen çalışmalar laboratuvar bulgularını destekler niteliktedir; sonbaharda sıcaklıklar 17 °C' ye düştüğünde larva çıkışlarının başlaması larvaların aktif hale gelmesi için soğuklama isteğinin bulunmadığını göstermiştir. Larva çıkışı kışın düşük sıcaklıklarda düşük oranda da olsa devam etmiştir ve ilkbaharda ocak ayının sonunda sıcaklıkların 2 °C gibi düşük olmasına rağmen yükselmeye başlamıştır. Ortalama 7 °C sıcaklıkta mart ayının ortalarında en yüksek oranına yaklaşmıştır. Larva çıkışı nisan ayı sonuna

kadar düşük oranda devam ederek tamamlanmıştır. Düşük sıcaklıklarda ve sonbahardan ilkbahar ortalarına kadar larva çıkışının görülmesi ve sonbahar ve ilkbaharda olmak üzere iki pik şeklinde larva çıkışının gözlenmesi Orta Anadolu Bölgesinde dağılım gösteren *H. filipjevi*' nin biyolojik gelişiminin, hüküm süren iklim koşullarına uygun olarak konukçu bitki gelişimine uyum gösterdiğini ortaya koymaktadır. Elde edilen çalışma bulgularının, nematodun zarara neden olduğu tahıl yetiştirme alanlarında, tarla popülasyonunun zarar eşliğinin altında tutabilmesi için uygun mücadele yöntemlerinin geliştirilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Serada buğday çeşitlerinin tahıl kist nematoduna dayanıklılığının ayırımını sağlayacak yöntem geliştirilmiştir. Bu amaçla en uygun toprak karışımın, 70: 29: 1 oranında kum, tarla toprağı ve organik gübreden oluşan karışım olduğu ve en yüksek kist oluşumunun iki defada toplam 200 larva inokulasyonu ile gerçekleştiği belirlenmiştir.

İslah çalışmalarında değerlendirmek üzere önemli miktarda buğday çeşit ve hattının sera koşullarında *H. filipjevi*' ye karşı dayanıklı orta dayanıklı olarak belirlenmiştir. Tekrar edilen çalışmalarla; Kırmızı Mısı, Sorgül, Yelken, Kunduru1149, Sarı Bursa, Germir, Altındane12 makarnalık buğday çeşitleri ve KateA-1 ve IWA8604765 (UCD) ekmeklik buğday çeşitlerinin dayanıklı, HN7/OROFEN//BJN8/3/SERI82 pedigrili hat; *Aegilops tauchii*#40, *Aegilops speltoides aucheri*, *Triticum dicoccoides*#43, *Triticum dicoccoides*#45, *Aegilops vavilovi* yabancı buğday türleri; Silverstar, Üveyik, Hartog, Sönmez, Yakar, Tosunbey ve IWA8608077 (UCD) çeşitlerinin ise *H. filipjevi* Haymana popülasyonuna karşı orta dayanıklı oldukları belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

- ABIDOU, H., El – Ahmed, A., Nicol, J. M., Bolat, N., Rivoal, R. And Yahyaoui, A., 2005 a. Occurrence and distribution of species of the *Heterodera avenae* group in Syria and Turkey. *Nematology Mediterranea*, 33, 1 – 18.
- AGRIOS, G. N. , 1969, Plant diseases caused by nematodes, In: Plant pathology, Academic Pres Inc. , New York, 169 p.
- AKAR, T., Caliskan, M., Nicol, J. M., Uranbey, S., Sahin, E., Yazar, S., William M. and Braun, H. J., 2009, Molecular characterization of Cereal Cyst Nematode diagnostic markers *Cre1* and *Cre3* in some winter wheat germplasm and their potential use against *Heterodera filipjevi*, *Field Crops Research*, 114, 2, 320-323.
- AL – HAZMI, A. S., Cook, R. and Ibrahim, A. A. M., 2001. Pathotype characterisation of the cereal cyst nematode, *Heterodera avenae*, in Saudi Arabia. *Nematology*, 3, 4, 379 – 382.
- AMMATI, M. 1987. Nematode status on food legumes in Morocco, In: Saxena, M. C. , Sikora R. A. and Srivastave, J. P. (Eds.), *Nematodes Parasitic to Cereals and Legumes in Temperate Semi Arid Regions*, Aleppo, Syria, ICARDA, 46 – 48
- ANDERSEN, K. and Andersen, S., 1982. Classification of plants resistant to *Heterodera avenae*. *EPPO Bulletin*, 12, 4, 435 – 437.
- ANDERSEN S., 1961. Resistens mod Harveal *Heterodera avenae*. Meddelelse Nr. 68 fra den KG1. Veterinaer-og Landbohojskoles, Copenhagen, Denmark, 179 pp.
- _____, S., 1963. Resistance to cereal root eelworm (*Heterodera avenae* Woll.) testing methods. *Nematologica*, 9, 527 – 530.
- _____, S. , 1974. *Heterodera hordecalis*, a cyst nematode of cereals and grasses in southern Sweden, *Nematologica*, 20, 445 – 454.
- ANONYMOUS, 2009a. İşgücünün yaşlanması ve işgücü piyasalarına etkisi, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/42/474/5458.pdf>
- _____, 2009b. Türkiye tarım istatistikleri, http://www.tarimsal.com/tarim_istatistikleri.htm

- COOK, R. and Noel, G. R. , 2002. Cyst nematodes: *Globodera* and *Heterodera* Species, In: Plant Resistance to Parasitic Nematodes (Eds. Star, J. L. , Cook, R. And Bridge, J.), pp. 71 – 105, CAB International.
- BANYER, R. and Fisher, J. M., 1971 a. Effect of temperature on hatching of eggs of *Heterodera avena*. *Nematologica*, 17, 519 – 534.
- BANYER, R. and Fisher, J. M., 1971 b. Seasonal variation in hatching of eggs of *Heterodera avenae*. *Nematologica*, 17, 225 – 236.
- BOLAT, N., Çolak, N., Keser, M. ve Sever, A. L., 1999. Toprak menşeyli buğday mozayik virusu hastalığının buğday verimine etkisi. In: Ekiz, H. (Ed.). Orta Anadolu' da Hububat Tarımının Sorunları ve Çözüm Yolları Sempozyumu. Konya, 428 – 433.
- BONGERS, T. and Ferris, H. 1999. Nematode community structure as a bioindicator in environmental monitoring. *Trends in Evolution and Ecology*, 14, 224–228.
- BROWN, R. H., 1969. The occurrence of biotypes of the cereal cyst nematode (*Heterodera avenae* Woll.) in Victoria. *Australian Journal of Experimental Agriculture and Animal Husbandry*, 9, 453 – 456.
- BROWN, R. H. and Meager, J. W., 1970. Resistance in cereals to the cyst nematode (*Heterodera avenae*) in Victoria. *Australian Journal of Experimental Agriculture and Animal Husbandry*, 10, 360 – 365.
- BROWN, J. A. M., 1974. Test tube reproduction of *Heterodera avenae* on resistant and susceptible wheats. *Nematologica*, 20, 192 – 203.
- BROWN, R. H., 1982. Studies on the Australian pathotype of *Heterodera avenae*. *EPPO Bulletin*, 12, 4, 413 – 421.
- _____, R. H. , 1984. Ecology and control of cereal cyst nematode, *Hereodera avenae* in southern Australia, *Journal of Nematology*, 16, 3, 216 – 222.
- COOK, R., 1982. Cereal and grass hosts of some gramineous cyst nematodes. *EPPO Bulletin*, 12, 4, 399 – 411.
- _____, R. and York, P. A., 1982. Resistance of cereals to *Heterodera avenae*: Methods of investigation, sources and inheritance of resistance. *EPPO Bulletin*, 12, 4, 423 – 434.

- _____, R. and Rivoal, R., 1998. Genetics of resistance and parasitism. In: Sharma, S. B. (Ed.). *The Cyst Nematodes*. Chapman and Hall, London.
- _____, R. and Noel, G. R. , 2002. Cyst nematodes: *Globodera* and *Heterodera* Species, In: *Plant Resistance to Parasitic Nematodes* (Eds. Star, J. L. , Cook, R. And Bridge, J.), pp. 71 – 105, CAB International.
- DELIBES, A., Romero, D., Aguaded, S., Duce, A., Mena, M., Lopez – Brana, I, Andres, M. F., 1993. Resistance to cereal cyst nematode (*Heterodera avene* Woll.) transferred from the wild grass *Aegilops ventricosa* to hexaploid wheat by a “stepping – Stone” procedure. *Theoretical and Applied Genetics*, 87, 402 – 408.
- DROPKIN, V. H., 1969. Cellular responses of plants to nematode infections. *Annual Review of Phytopathology*, 7, 101 – 122.
- ELEKÇİOĞLU, İ. H., 1996. Türkiye ve Doğu Akdeniz Bölgesi faunası için yeni bitki paraziti nematod türleri. Türkiye 3. Entomoloji Kongresi Bildirileri, Ankara.
- _____, İ. H. and Gözel, U., 1997. Effect of mixed populations of *Paratrophurus acristylus*, *Pratylenchus thornei* and *Paratylenchus* sp. (Nematoda: Tylenchida) on yield parameters of wheat in Turkey. *International Journal of Nematology*, 7, 2, 217 – 220.
- ESMENJAUD, D. , Rivoal, R. and Marzin, H. , 1990. Numbers of *Pratylenchus* spp. in the field on winter wheat in different cereal rotations, *Nematologica*, 36, 217 – 226.
- EVANS, A. A. F. 1987. Diapause in nematodes as a survival strategy. In: Veech, J.A. & Dickson, D.W. (Eds). *Vistas on Nematology*, E.O. Painter, pp 180-197.
- FENWICK, D.W., 1940. Methods for the recovery and counting of cysts of *Heterodera schachtii* from soil. *Journal of Helminthology*, 18, 155 -172.
- FUSHTEY, S. G. and Johnson, P. W., 1966. The biology of the oat cyst nematode, *Heterodera avenae* in Canada. I. The effect of temperature on the hatchability of cysts and emergence of larvae. *Nematologica*, 12, 313 – 320.
- GRIFFIN, G. D. , 1984. Nematode parasites of alfaalfa, cereal and grasses, In: Nickle, W. R. (Ed.) *Plant and Insect Nematodes*, Marcel Dekker, New York, 243 – 321.
- HAJIHASANI, A., Tanha Maafi, Z., Rezaee, S. and Ghalandar, M. 2008. The effect of different levels of population densities of *Heterodera filipjevi* (Madzhidov, 1981)

- Stelter, 1984 on bread wheat under microplot conditions. Proceedings of the 5th International Congress of Nematology, Brisbane-Australia, Pp 204.
- HANDA, D. K., Mathur, R. L., Mathur, B. N., Sharma, G. L. and Yadav, B. D., 1985. Host efficiency of tall and dwarf wheat and barley crops to cereal cyst nematode (*Heterodera avenae*). Indian Journal of Nematology, 15, 1, 39 – 42.
- HASHMI, S. and Krusberg, L. R., 1995. Factors influencing emergence of juveniles from cysts of *Heterodera zae*. Journal of Nematology, 27, 3, 362 – 369.
- HOOPER, D. J., 1986a. Extraction of free living stages from soil. In: Southey, J. F. (Ed.). Laboratory Methods for Work with Plant and Soil Nematodes. Her Majesty's Stationary Office, London, 5 – 30.
- HOOPER, D. J., 1986b. Handling, fixing, staining and mounting nematodes. In: Southey, J. F. (Ed.). Laboratory Methods for Work with Plant and Soil Nematodes. Her Majesty's Stationary Office, London, 59 – 80.
- IBRAHIM, A. A. M., Al – Hazmi, A. S., Al – Yahya, F. A. and Alderfasi, A. A., 1999. Damage potential and reproduction of *Heterodera avenae* on wheat and barley under Saudi field conditions. Nematology, 1, 6, 625 – 630.
- IREHOLM, A., 1994. Characterization of pathotypes of cereal cyst nematodes, *Heterodera* spp., in Sweden. Nematologica, 40, 399 – 411.
- KINACI, E. , 2000. Orta Anadolu' da Tahıl Tarımı, Ziraat Odaları Birliđi, Ankara, 68 sayfa.
- KIMPINSKI, J. , Anderson, R. V. , Johnston, H. W. and Martin, R. A. , 1989. Nematodes and fungal diseases in barley and wheat on Prince Edward Island, Crop protection, 8, 412 - 416
- KORT, J., 1972. Nematode diseases of cereals of temperate climates, In: Webster, J. M. (Ed.). Economic Nematology. Academic Press, New York, 97 – 126.
- LAMBERTI, F. , 1981. Plant nematode problems in Mediterranean region, Helminthological Abstracts, Ser. B, 50, 145 – 166.
- LASSERRE, R. F. , Rivoal, R. and Cook, R. , 1994. Interactions between *Heterodera avenae* and *Pratylenchus neglectus* on wheat, Journal of Nematology, 26, 336 – 344

- LUNG, G., 1992. The distribution of nematodes on cereals in central Anatolia (Turkey), Survey Report. CIMMYT, Ankara, 19 p.
- MAQBOOL, M. A. , 1988. Present status of research on plant parasitic nematodes in cereals and food and forage legumes in Pakistan, In: M. C. Saxena, R. A. Sikora, J. P. Srivastava, (Eds.) Nematodes Parasitic to Cereals and Legumes in Temperate Semiarid Regions, ICARDA, Aleppo, Syria, 173 – 180.
- MATHUR, B. N. , Handa, D. K. and Swarup, G. , 1987. Effect of deep summer ploughing on the cereal cyst nematode, *Heterodera avenae* and yield of wheat in Rajasthan, India, Indian Journal of Nematology, 17, 292 - 295
- MCDONALD, A. H. and Nicol, J. M., 2005. Nematode parasites of cereals. In: Luc, M., Sikora, R. A. and Bridge, J. (Eds.). Plant Parasitic Nematodes in Subtropical and Tropical Agriculture. CAB International, 131 – 191.
- MEAGHER, J. W., 1977. World dissemination of the Cereal Cyst Nematode (*Heterodera avenae*) and its potential as a pathogen of wheat. Journal of Nematology, 9, 1, 9 – 15.
- MOKABLI, A., Valette, S., Gauthier, J. P. and Rivoal, R., 2001. Influence of temperature on the hatch of *Heterodera avenae* Woll. populations from Algeria. Nematology, 3, 2, 171 – 178.
- _____, A., Valette, S., Gauthier, J. P. and Rivoal, R., 2002. Variation in virulence of cereal cyst nematode populations from North Africa and Assia. Nematology, 4, 4, 521 – 525.
- MONTES, M. J., Lopez – Brana, I., Romero, M. D., Sin, E., Andres, M. F., Martin – Sanchez, J. A. and Delibes, A., 2003. Biochemical and genetic studies of two *Heterodera avenae* resistance genes transferred from *Aegilops ventricosa* to wheat. Theoretical and Applied Genetics, 107, 611 – 618.
- _____, M. J., Lopez – Brana, I. and Delibes, A., 2004. Root enzyme activities associated with resistance to *Heterodera avenae* conferred by gene *Cre7* in a wheat/ *Aegilops triuncialis* introgression line. Journal of Plant Physiology, 161, 493 – 495.

- NICOL J.M., 1996. The distribution, pathogenicity population dynamics of *Pratylenchus thornei* on wheat in South Australia. *PhD Thesis*, University of Adelaide, Australia, 236 pp.
- _____, J. M., 2002. Important nematode pests. In: Curtis, B. C., Rajaram, S., Gomez Macpherson. H. (Eds.). Bread Whead Improvement and Production. Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome, 345 – 366
- _____, J., Rivoal, R., Bolat, N., Aktas, H., Braun, H. J., Mergoum, M., Yıldırım, A. F., Bağcı A., Elekcioglu, H. and Yahyaoui, A., 2002. The frequency and diversity of the cyst and lesion nematodes on wheat in the Turkish Central Anatolian Plateau. *Nematology*, 4, 2, 272.
- ____ J.M., Rivoal R., Taylor S. and Zaharieva M., 2003. Global Importance of cyst (*Heterodera* spp.) and lesion nematodes (*Pratylenchus* spp.) on cereals: distribution, yield loss, use of host resistance and integration of molecular tools. *Nematology Monographs and Perspectives*, 2: 233-251.
- _____, J. , Bolat, N., Bağcı, A., Hekimhan, H., Elekcioglu, H., Tunali, B., Yildirim, A.F., Sahin, E., Kaplan, A., Yorgancilar, A., Tulek, A., Toktay, H., Uçkun, Z., Akar, T., Yazar, S., Gültekin, I., Özseven, I., Kaya, Y., Taner, A. Taner, S., Arısoy, Z., Büyük, O., Erdurmus, D., Caliskan, M., Uranbey, S., Tekeoglu, M., Çekiç, C., Braun, H.J., Hede, A., Trethowan, R., van Ginkel, M., William, M., Ekiz, H., Keser, M. and Rivoal, R., 2004. Research on Root Rots and Nematodes-Progress Update of Turkey-Cimmyt Collaboration from 2003. Annual Wheat Newsletter, 50, Kansas State University.
- NITAO, J. K., Meyer, S. L. F. and Chitwood, D. J. , 1999. In vitro assays of *Meloidogyne incognita* and *Heterodera glycines* for detection of nematode antagonistic fungal compounds, *Journal of Nematology*, 31, 2, 172 – 183
- O'BRIEN, P. C. and Fisher, J. M., 1977. Development of *Heterodera avenae* on resistant wheat and barley cultivars. *Nematologica*, 23, 390 – 395.

- _____, P. C. and Fisher, J. M., 1978. Factors influencing the number of larvae of *Heterodera avenae* within susceptible wheat and barley seedling. *Nematologica*, 24, 295 – 304.
- _____, P. C. and Fisher, J. M., 1979. Reactions of cereals to populations of *Heterodera avenae* in South Australia. *Nematologica*, 25, 261 – 267.
- OGBONNAYA, F. C., Subrahmanyam, N. C., Moullet, O., De Majnik, J., Eagles, H. A., Brown, J. S., Eastwood, R. F Kollmorgen, J., Apples, R. and Lagudah, E. S., 2001 a. Diagnostic DNA markers for cereal cyst nematode resistance in bread wheat. *Australian Journal of Agricultural Resources*, 52, 1367 – 1374.
- _____, F. C., Seah, S., Delibes, A. and Jahier, J., 2001 b. Molecular genetic characterisation of a new nematode resistance gene in wheat. *Theoretical and Applied Genetics*, 102, 623 – 629.
- OKA, Y., Chet, I and Spiegel, Y., 1997. Are patogenesis related proteins induced by *Meloidogyne javanica* and *Heterodera avenae* invasion. *Journal of Nematology*, 29, 4, 501 – 508.
- ORION, D. , Krikun, J. and Amir, J. , 1982. Population dynamics of *Pratylenchus thornei* and its effect on wheat in a semi arid region, Abstract, 16th International Symposium, European Society of Nematologists, St. Andrews, Scotland, UK, 48
- _____, D., Amir, J. and Krikun, J., 1984. Field observation on *Pratylenchus thornei* and its effects on wheat under arid conditions. *Revue de Nematologie*, 7, 341 – 345.
- OSIPOVA, E. V., Rudenko, M. I., Balakhnina, V. P. and Pukhalskiy, V. A., 1997. The selection of homozygous lines of barley resistant to *Heterodera filipjevi* based on the nematode resistant Turkish k – 6808 cultivar. *Russian Journal of Nematology*, 5, 1, 23 – 26.
- PATTISON A.B. and Fisher J., 1993. Dynamics and distribution of *Pratylenchus thornei* under cereals. Pp. 16-19. *In: Proceedings of the Pratylenchus workshop in 9th Biennial APPS Conference, 8-9 July (Vanstone V.A., Taylor S.P. and Nicol J.M., eds.). Hobart, Australia.*

- PRICE, N. S., Clarkson, D. T. and Hague, N. M., 1983. Effect of invasion by cereal cyst nematode (*Heterodera avenae*) on the growth and development of the seminal roots of oats and barley. *Plant Pathology*, 32, 377 – 383.
- RASHID, A. Q. M. B., Ahmad, M. V. and Rahman, M. S., 1987. Plant parasitic nematodes associated with wheat in the Bau and Bina farms, Mymensingh, Bangladesh. *Indian Journal of Nematology*, 103 – 107. In: *Helminthological Abs. Series – B*, No: 22, 1989.
- RIVOAL, R. 1978. Biologie d'*Heterodera avenae* Wollenweber en France. I. Différences dans les cycles d'éclosion et de développement des deux races Fr1 et Fr4. *Revue de Nématologie*, 1 : 171-179.
- _____, R. 1982. Caractérisation de deux écotypes d'*Heterodera avenae* en France par leurs cycles et conditions thermiques d'éclosion. *Bulletin OEPP* 12, 353-359.
- _____, R., 1983. Biologie d'*Heterodera avenae* Wollenweber en France. III. Evolution des diapauses des races Fr1 et Fr4 au cours de plusieurs années consécutives; influence de la température. *Revue de Nematology*, 6,2, 157 – 164.
- _____, R., 1986. Biology of *Heterodera avenae* Wollenweber in France. IV. Comparative study of the hatching cycles of two ecotypes after their transfer to different climatic conditions. *Revue de Nematologie*, 9, 4, 405 – 410.
- _____, R., Doussinault, G. and Hulle, M., 1990. Influence of *Heterodera avenae* on winter wheat in France: experiments with resistant and susceptible varieties. *Annual Review of Applied Biology*, 116, 537 – 548.
- _____, R., Jahier, J. and Hulle, M., 1993. Partial Resistance to *Heterodera avenae* in wheat lines with the 6M^v chromosome from *Aegilops ventricosa*. *Journal of Nematology*, 25, 2, 265 – 269.
- _____, R., Lasserre, F. and Cook, R., 1995. Consequences of long term cropping with resistant cultivars on the population dynamics of the endoparasitic nematodes *Heterodera avenae* and *Pratylenchus neglectus* in a cereal production ecosystem. *Nematologica*, 41, 516 – 529.

- _____, R., Bekal, S., Valette, S., Gauthier, J. P., Bel Hadj Fradj, M., Mokabli, A., Jahier, J., Nicol, J. and Yahyaoui, A., 2001. Variation in reproductive capacity and virulence on different genotypes and resistance genes of Triticeae, in the cereal cyst nematode species complex. *Nematology*, 3, 6, 581 – 592.
- ROMANICO, V. I., 1975. New data on the nematode fauna of wheat, variety “Saratovskaya-29”, *Voprosy Zoologii* No: 4, 9 – 11. In: *Helmintological Abs. Series* – B 48, No: 36, 1979.
- ROVIRA, A. D., Brisbane, P. G., Simon, A., Whitehead, D. G. and Correll, R. L., 1981. Influence of cereal cyst nematode (*Heterodera avenae*) on wheat yields in South Australia. *Australian Journal of Experimental Agricultural and Animal Husbandary*, 21, 516 – 523.
- RUMPENHORST, H. J., Elekçioğlu, I. H., Sturhan, D., Öztürk, G. and Enneli, S., 1996. The Cereal Cyst Nematode *Heterodera filipjevi* (Madzhidov) in Turkey. *Nematologia Mediterranea*, 24, 135- 138.
- SABOVA, M. , Valoca, B. , Liskova, M. and Vargova, V. , 1988. The first finding of *Heterodera latipons* Franklin, 1969 on grass stands in Czecholovakia, *Helminthologia*, 25, 201 – 206.
- SAXENA, M. C. , Sikora, R. A. and Srivastava, J. P. , 1988. In: M. C. Saxena, R. A. Sikora and J. P. Srivastava, (Eds.) , *Nematodes parasitic to cereals and legumes in temperate semi arid regions*, ICARDA, Aleppo, Syria, 69 – 84
- SCHOLZ, U. and Sikora, R., 2004. Hatching behaviour and life cycle of *Heterodera latipons* Franklin under Syrian agro – ecological conditions. *Nematology*, 6, 2, 245 – 256.
- _____, U., 2001. Biology, pathogenity and control of cereal cyst nematode *Heterodera latipons* Franklin on wheat and barley under semiarid conditions and interactions with common root rot *Bipolaris sorokiniana* (Sacc.) Shoemaker [teleomorph: *Cochliobolus sativus* (Ito et Kurib.) Drechs. ex Dastur., Ph. D Thesis. University of Bonn, Germany, 159 p.

- SHARMA, S. B. and Swarup, G. , 1984. Cyst Forming Nematodes of India, New Delhi, India Cosmo Publication, 150 p.
- SHEEDY J. G. and Thompson, J. P. , 2009. Resistance to the root-lesion nematode *Pratylenchus thornei* of Iranian landrace wheat, Australasian Plant Pathology, 38, 478–489.
- SIKORA, R. A., 1987. Plant parasitic nematodes of wheat and barley in temperate and temperate semiarid regions – a comparative analysis. In: Saxena M. C., Sikora R. A. and Srivastava, J. P. (Eds.). Nematodes Parasitic to Cereals and Legumes in Temperate Semiarid Regions. Proceedings of a Workshop held in Larnaca, Cyprus, 46 – 68.
- _____, R. A. , 1988. Plant Parasitic Nematodes of Wheat and Barley in Temperate and Semi Arid Regions – A Comparative Analysis, In: Saxena, M. C. , Sikora R. A. and Srivastava, J. P. (Eds.), Nematodes Parasitic to Cereals and Legumes in Temperate Semi Arid Regions, ICARDA, Aleppo, Syria, 46 – 48
- SINGH, I., Sharma, N. K., Sakhuja, P. K. and Sharma, S. K., 1977. *Heterodera avenae* Woll., on wheat in Ludhiana (Punjab). Journal of Research, Punjab Agricultural University (1977), 14, 314 – 317. In: Helminthological Abs. Series – B 48 No: 42, 1979.
- STEPHAN, Z. A. , 1988. Plant parasitic nematodes on cereals and legumes in Iraq, In: Saxena, M. C. , Sikora, R. A. and Srivastava, J. P. (Eds.), Nematodes Parasitic to Cereals and Legumes in Temperate Semiarid Regions, ICARDA, Aleppo, Syria, 155 – 159.
- STIRLING, G., Nicol, J. and Reay, F., 1999. Advisory Services for Nematode Pests Operational Guidelines. RIRDC Publication No 99/ 41, 111 pp.
- STURHAN, D. , 1982. Distribution of cereal and grass cyst nematodes in the Federal Republic of Germany, Eppo Bulletin, 12, 322 – 324.
- SUBBOTIN, S. A., Rumpfenhorst, H. J. and Sturhan, D., 1996. Morphological and electrophoretic studies on populations of the *Heterodera avenae* complex from the former USSR. Russian Journal of Nematology, 4, 1, 29 – 38.

- SWARUP, G. and Sosa-Moss, C., 1990, Nematode parasites of cereals, In: Plant Parasitic Nematodes in Subtropical and Tropical Agriculture (Eds: Luc, M. Sikora, R. A. And Bridge, J.), CAB International Institute of Parasitology, London, UK, 109-116.
- _____, G. and Gril, J. S., 1972. Factors influencing emergence of larvae from cysts of *Heterodera avenae* Wollenw., (1961). Molya disease of wheat and barley in Rajasthan. Indian Phytopathology, 14, 127 – 133.
- _____, G. and Gokte, N., 1986. Nematode diseases in wheat. Indian Agricultural Institute 1986, 300 – 311. In: Helminthological Abs. Series – B 58, No: 1063, 1989.
- _____, G., Sethi, C. L., Seshadri, A. R. and Kaushal, K. K., 1979. On the biotypes of *Heterodera avenae*, the causal organism of “Molyo” disease of wheat and barley in India. Indian Journal of Nematology, 9, 164 – 168.
- TANHA MAAFI, Z., Subbotin, S. A. and Moens, M., 2003. Molecular identification of cyst forming nematodes (Heteroderidae) from Iran and a phylogeny based on ITS – rDNA sequences. Nematology, 5, 1, 99 – 111.
- TAYLOR, S. and Vanstone, V., 1996. Nematodes do not have to be the root of all crop problems, *Australian Grain*, 6, 2: 679.
- _____, S. P. , Hollaway, G. J. and Hunt, C. H. , 2000. Effect of field crops on population densities of *Pratylenchus neglectus* and *Pratylenchus thornei* in southeastern Australia, Part 1: *Pratylenchus neglectus*, *Journal of Nematology*, 32, 591 - 599 .
- THOMPSON, J. P. In pres, Root Lesion Nematodes. In: Soilborne diseases of wheat in the Australian environment, chapter 12.
- _____, J. P. , Mackenzie, J. , McCulloch, J. And Clewett, T. G. , 1982. Integrated control of Root Lesion Nematode, In: Queensland Wheat Research Biennial Report 1980 – 1982, Dept. Primary Industries, Qld. Govt. Qld. Wheat Research Institute, Toowoomba, Qld., pp. 31 – 32.
- _____, J. P. and Clewett, T. G. , 1986. Research on root lesion nematode, In: Queensland Wheat Research Institute biennial Report, 1982 – 1984, Qld Dept. Primary Industries, Wheat Research Institute, Toowoomba, Qld. , 32 – 35.

- TIMPER, P. and Brodie, B. B. , 1997. First report of *Pratylenchus neglectus* in New York, Plant Disease, 81, 2, 228.
- TROCCOLI, A. , Lamberti, F. and Greco, N. , 1992. *Pratylenchus* species occurring in Algeria (Nematoda Pratylenchidae), Nematologie Mediterranea, 20, 97 - 103
- VAN GUNDY, S. D., Perez, B. J. J. G., Stolzy, L. H. and Thompson, I., 1974. A pest management approach to the control of *Pratylenchus thornei* on wheat in Mexico. Journal of Nematology, 6, 107 – 116.
- VANSTONE V.A., Rathjen A.J., Ware A.H. and Wheeler R.D., 1998. Relationship between root lesion nematodes (*Pratylenchus neglectus* and *P. thornei*) and performance of wheat varieties. *Australian Journal of Experimental Agriculture*, 38: 181-188.
- WHITEHEAD, A. G. and Hemming J. R., 1965. A comparison of some quantitative methods of extracting small vermiform nematodes from soil. *Annals of Applied Biology*, 55, 25 – 38.
- WILLIAMS, T. D. and Beane, J., 1979. Temperature and root exudates on the cereal cyst nematode *Heterodera avenae*. *Nematologica*, 25, 397 – 405.
- WILLIAMS, K. J. and Fisher, J. M., 1993. Development of *Heterodera avenae* Woll. and host cellular responses in susceptible and resistant wheat. *Fundamental and Applied Nematology*, 16, 5, 417 – 423.
- WILLIAMS, K. J., Fisher, J. M. and Langridge, P., 1994. Identification of RFLP markers linked to the cereal cyst nematode resistance gene (*Cre*) in wheat. *Theoretical and Applied Genetics*, 89, 7 -8, 927 – 930.
- YEATES, G.W., Bongers, T., Goede, R.G.M., Freckman, D.W. and Georgieva, S.S., 1993. Feeding habits in soil nematode families and genera – An outline for Soil Ecologists, *Journal of Nematology*, 25, 3, 315-331.
- YILDIRIM, A. F. ve Derin, A., 1993. Konya ilinde tahıl üretiminin azalmasına neden olan önemli hastalık ve zararlılar. 1. Konya’ da Hububat Tarımının Sorunları ve çözüm yolları Sempozyumu, Konya, 214 – 232.

- YORGANCILAR, A., Sahin, E. , Nicol, J. M. , Bolat, N. and Yıldırım, A. F. , 2006. Identification of multiple resistance against Cereal cyst (*Heterodera filipjevi*) and Lesion (*Pratylenchus thornei* & *P. neglectus*) nematodes for international bread wheat improvement, Proceedings of XXVIII. International Symposium of ESN, Blagoevgrad, Bulgaria, pp 168.
- YU, M. Q. , 1997. First report of *Pratylenchus thornei* from spring wheat in southern Ontario, Canadian Journal of Plant Pathology, 19, 3, 289 - 292
- ZENCİRCİ, N., Kınacı, E., Atlı, A., Kalaycı, M. ve Avcı, M., 1998. Wheat Research in Turkey. In: Braun, H. J. (Ed.). Wheat: Prospects for Global Improvement. Netherlands, 11 – 16.

ÖZGEÇMİŞ

Eskişehir’ de 1980 yılında doğdu. İlk ve Orta öğretimini Eskişehir’ de tamamladı. Osmangazi Üniversitesi Biyoloji Bölümünde 1997 yılında başladığı Yüksek Öğretimini 2001 yılında mezun olarak tamamladı. Aynı yıl Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Eğitimine başlayıp, 2003 yılında mezun oldu. Doktora eğitimine 2005 yılında Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bitki Koruma Anabilim Dalında başlamıştır.

Ek Çizelge 1. Orta Anadolu ve civarı illerde yürütülen sürvey çalışmalarında örneklerin alındığı lokasyonlar

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
1	2005	3946414	3038135	Eskişehir	Alpu kavşağı 4 km Tarla aluya 30 km kala tabelasının sağında
2	2005	3947337	3050853	Eskişehir	Alpuya 10 km kala tabelasının solunda (Esk. - Alpu yolunun)
3	2005	3946222	3056518	Eskişehir	Alpu giriş tabelası, sağda, jandarma karakolundan önce
4	2005	3946508	316452	Eskişehir	Bozan - Beylikova çıkışı 1 km solda, fabrikadan sonra
5	2005	3950858	3126997	Eskişehir	Mihallıçık' a 2 km kala solda tepede
6	2005	3945525	311618	Eskişehir	Mihallıçık - Beylikova yolu 10 km kala tabelası sağ tarafta bayır tarla
7	2005	3942292	3110449	Eskişehir	Beylikovadan çıkışta Alpuya doğru parsören kavşağı hemzemin geçidine varmadan soldaki tarla
8	2005	3940227	3044644	Eskişehir	Esk. - Ankara yolu İmişehir kavşağı karşısı kalkalı ovası 75 lik mevkiinde
9	2005	3930705	319341	Eskişehir	Esk. - Kaymaz yolu Yeniköy' e döndükten sonra 800 m sağdaki tarla
10	2005	3928231	311994	Eskişehir	Kaymaz - Sivrihisar yolu Paşakadın kavşağı karşısından yoldan 700 m solda
11	2005	3926618	3128521	Eskişehir	Sivrihisar' a 6 km kala tabelasından sonra ilk yoldan sağa dönünce 600 m sonra soldaki tarla
12	2005	3928878	3139881	Eskişehir	Günyüzü yol ayrımından sonra 6. 8 km soldaki tarla
13	2005	3927844	31911	Eskişehir	Kaymaz' dan Çiftelere giderken Zaferhamit köyü giriş tabelasından üç tarla önce solda
14	2005	3924245	311538	Eskişehir	Çifteler - Mahmudiye yolu Çifteler çıkış tabelası sağındaki tarla
15	2005	393463	3050890	Eskişehir	Mahmudiye- Seyitgazi yolunda 20 km kala tabelasından sonra virajda sağdaki tarla
16	2005	392862	3040206	Eskişehir	Seyitgazi - Esk. Yolu çıkışı soldaki tarla, Yüksel gıda fabrikası karşısında
17	2005	3935937	3036468	Eskişehir	Seyitgaziden Eskişehire giderken sağda veya Esk. ' den Seyitgaziye giderken 23 km soldaki tarla
18	2005	3930	2958	Kütahya	Esk. - Kütahya yolu, Kütahya' ya girişte solda Yenibosna köyü inlerönü mevki

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
19	2005	3931	2950	Kütahya	Kütahya - Tavşanlı yolunda Kütahya Dumlupınar Üniversitesi merkez kampüsünü geçince rampadan aşağı inerken sağ tarafta Tavşanlıya 35 km kala
20	2005	3931	2918	Kütahya	Tavşanlı - Emet yolu 3.km soldaki tarla, Tepecik köy girişine 200 m kala
21	2005	3918	2918	Kütahya	Emet - Hisarcık çıkışı DSİ yol ayrımından 100 m sonra soldaki tarla
22	2005	3925	2915	Kütahya	Hisarcık - Simav çıkışı, Hisarcık çıkış tabelası 500 m ileridesağda (Gelişme dönemine göre bitkilerin en iyi olduğu tarla)
23	2005	3915	2857	Kütahya	Simav' da Çitgöl kaplıcasından Çitgöl' e giderken köy yoluna döndükten sonra 200 m ileride sağdaki tarla
24	2005	395	298	Kütahya	Simav - Şaphane yolu, Ayvalı köyü kavşağını döndükten (geçtikten) sonra 200 m ileride sağdaki tarla
25	2005	395	2920	Kütahya	Simav - Gediz, Gediz' e girişte sağ tarafta Firdan beldesiyoluna dönünce soldaki ilk tarla
26	2005	3912	2933	Kütahya	Gediz - Aslanapa yolu, Çavdarhisar' a 12 km kala tabelasının sağındaki tarla, Cebrail beldesini geçince 100 m
27	2005	3918	2950	Kütahya	Çavdarhisar' dan Aslanapa'ya giderken Kütahya' ya 50 km kala tabelasından 800 m önceki sağdaki tarla
28	2005	3920	2952	Kütahya	Çukurhisar - Kütahya yolu, Aslanapa yolundan 300 m sonra sağdaki tarla
29	2005	393	305	Kütahya	Altıntaş çayırbağ beldesine döndükten sonra 400 m soldaki tarla
30	2005	3955	3010	Kütahya	2003 Altıntaş deneme tarlası
31	2005	3845	3045	Afyon	Kocatepe Tarımsal Araştırma Enstitüsü Afyon
32	2005	3852	3030	Afyon	Afyon İhsaniye yolu çayırbağ kasabasından sonraki petrol ofisinden sonraki köprünün 400 m ilerisinde yolun sağında içinde su kuyusu bulunan tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
33	2005	3845	3018	Afyon	Afyon' dan Sandıklı' ya giderken Taşoluk köyüne döndükten sonra 750 m sonra yolun solundaki tarla
34	2005	3835	3012	Afyon	Afyon Sandıklı yolu Karadibek köyüne girişten 350 m gidince sağdaki tarla
35	2005	3828	3018	Afyon	Sandıklı - Dinar yolu çıkışındansonra Kırkpınar köyünden su deposunun olduğu tarla
36	2005	3818	3013	Afyon	Sandıklı - Dinar yolu Menteş kasabasının dönüşünde soldaki tarla, dönmeden kavşağın karşısı
37	2005	3815	3014	Afyon	Afyon - Dinar yolu Dinar' a giderken Kazanpınar köyüne dönünce sağdan 2. tarla
38	2005	3812	3014	Afyon	Dinar' a giderken Bombay (Uluköy)' e dönünce sağdan ilk tarla
39	2005	3835	3048	Afyon	Afyon - Çay yolu değirmendere kavşağının karşısındaki soldan ilk tarla
40	2005	3833	3055	Afyon	Afyon - Çay yolu Kızıldağ dönüşü soldan ilk tarla
41	2005	3845	313	Afyon	Bolvadin - Emirdağ yolu Alptürk' ten sağa girince 550 m soldaki tarla
42	2005	3854	317	Afyon	Bolvadin - Emirdağ yolu Kurudere köyüne girdikten sonra 1 km sağdaki tarla
43	2005	391	319	Afyon	Bolvadin - Emirdağ yolu, Emirdağ' a girişte tez köyü yoluna döndükten sonra 1100 m sağdaki tarla
44	2005	3912	3110	Afyon	Emirdağ - Eskişehir yolu, Emirdağ çıkışından sonraki Karaağaç yol ayrımından sonra soldan ilk tarla
45	2005	3925	318	Afyon	Emirdağ - Çifteler yolu, Çifteler' e 32 km kala tabelasından 1 km sonra iki yol ağzındaki soldaki büyük tarla
46	2005	3928	315	Afyon	Emirdağ - Çifteler yolu, Çifteler' e 24 km kala tabelasının solundaki tarla
47	2005	3930	313	Afyon	Emirdağ - Çifteler yolu Beyören' den karşı yola girip 850 m sonraki sağ üstteki tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
48	2005	3750	3250	Konya	Konya Karapınar yolu yarma mevki. Konya 30 km tabelasının sağındaki tarla
49	2005	3740	3255	Konya	Konya Karapınar yolundan Çumra Ovakavağı yoluna dönülecek 4240-004 tabelasının sağında kuyunun arkasındaki tarla
50	2005	3757	3250	Konya	konya Aksaray Yolu -Konya Çumra ana tahliyesi 2 nolu proje istasyonu solundaki tarla
51	2005	385	3258	Konya	Konya aksaray Yolu - KaradonadaB.D.UTAE deneme tarlası köy tarafındaki yarı kısmından örnek alındı
52	2005	3815	3315	Konya	Konya aksaray yolundan karadonadan merdivenliye giden yol üzerinde Aksaklı köyü ile Beşağıl köyü arasındaki sel yatağının solundaki tarla. Tarlanın yol uzantısında taşlık bir tepe mevcut. Petrol ofisinden önce.
53	2005	3735	3350	Konya	Konya Ereğli yolu merdivenli kasaabası yol kenarındaki mescidin karşı tarafındaki tarla. Koçaker petrol karşısı
54	2005	3752	3235	Konya	B.D Mikham Arazisi-Hastalık deneme tarlası. Hayvancılık kısmındaki su deposunun altındaki tarla
55	2005	3730	3240	Konya	konya içeri çumra B.D UTAE deneme tarlası yolun yanındaki kümesin altındaki tarla
56	2005	3735	3250	Konya	Çumra ziraat okulunun tarlası . Rampaya varmadan önceki tarla kavakların yanındaki.
57	2005	3730	3255	Konya	Çumra Türkmen karahüyük yolu. Türkmenkarahüyük köyü girişinde iki köprüden köy tarafında olmayan köprüyü geçince sağda N- m-300007 tabelasının olduğu sağdaki tarla.
58	2005	3720	3258	Konya	Çumra Okçu yolundan kuzucu köyü-Köy sonundaki yol birleşiminin sağındakitarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
59	2005	3720	3258	Konya	Çumra karaman yolundan Güneysınır yoluna girilecek ve güneysınır girişinde Çift yol işaretinin ters tarafındaki uzun ince tarla.
60	2005	3715	3230	Konya	Hadim Çumra yolu sarıoğlıandan çumraya doğru Mekin yem san ve Kulübesinin karşısındaki tepeye doğru olan tarla
61	2005	3725	3240	Konya	Yine hadim çumra yolundaD-705-01-016 tabelasının yanındaki tarla. Biraz ileride Tavuk çiftlikleri var.
62	2005	3743	3315	Konya	konya karapınar yolu ismil mevki MOİL petrolü geçince soldaki yolun yanındaki ilk tarla. Sayha Kaplıcalarını geçince karşıdaki tarla
63	2005	3745	3338	Konya	Konya karapınar yolu karapınara varmadan ALP petrol yanındaki çevreleyen tarla
64	2005	3732	3355	Konya	Karapınar-Ereğli Yolu Ereğli 30 km levhasını geçince solda çiftlik evinin öündeki tarlayı geçince ilk tarla
65	2005	3730	3410	Konya	Ereğli koyunculu üretme istasyonu B.D.UTAE deneme Tarlası (Zafer'in tarla)
66	2005	3730	346	Konya	Ereğli fidanlık Müdürlüğü Zafer'in deneme tarlası
67	2005	3740	3412	Konya	Yukarı Göndere (gödelen) Köyü Agronimi Bölümü Deneme Tarlası(Zafer-İrfan)
68	2005	3755	3354	Konya	Karapınar- Emirgazi istikametinden emirgaziyi 2 km geçince sağda 42-28-038 nolu tabelanın yanındaki tarla
69	2005	3815	3348	Konya	Emirgazi Kutören mevki
70	2005	3820	3357	Konya	Kutören zengen yolu üzerinde Yol kenarındaki elektrik/telefon direklerinin yolu ilk kestiği yerde kavşağa gelmeden sağdaki tarla
71	2005	381	3425	Niğde	Girişte sağda garajın yanındaki tarla
72	2005	3815	3452	Niğde	Niğde-Nevşehir yolu Derinkuyu 31-Nevşehir 60 tabelasının karşısındaki tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
73	2005	3820	3450	Niğde	Niğde-Nevşehir yolu Derinkuyu 11 levhasını geçince Karşıda subaşı petrolün solunda derinkuyu tarafında 2. Tarla
74	2005	3845	3415	Konya	Abuşağı-Ortaköy yolu (Stabilize) üzerinde Agronomi Bölümü deneme alanı Tepenin üstündeki tarla
75	2005	3820	330	Konya	Altınekin mantar köyü arası akcaşarı geçince mantara varmadan soldaki ilk trafo ve kuyuların bulunduğu tarafa yol arasındaki yolun kenarındaki tarla
76	2005	3818	3240	Konya	altınekin sarayönü arasındaki yol. Dedeler köyünü geçince ileride 42-02 -019 tabelasının karşısındaki tarla
77	2005	3818	3230	Konya	altınekin Sarayönü yolu Bodur Elma Fidanlığının girişindeki tarla
78	2005	3816	3228	Konya	Sarayönü Başhöyük köyü demirpolatların arazisi
79	2005	3820	328	Konya	Kadınhanı Afyon yolu kadınhanını geçince Tosunoğlu 2 yazan tabelanın olduğu kavşak içi köşe tarla
80	2005	3818	3222	Konya	Sarayönü-Konuklar Devlet Üretme Çiftliği girişi çamlıktan önceki soldaki ilk tarla Hemen girişe yakın
81	2005	3715	3255	Konya	Karaman-Kazımkarabekir ilçesi Yağmurlar mevki
82	2005	3712	330	Konya	Karaman-Kazımkarabekir ilçesi Yağmurlar mevki, İlçe
83	2005	3840	3255	Konya	müdürlüğünün yanındaki yoldan Cihanbeyli'nin kulu çıkışı süt fab. Karşısındaki su deposunun kulu tarafında uzun tarlayı geçince ilk tarla, petrolün karşısı
84	2005	3850	3256	Konya	Cihanbeyli çıkışı solda Jandarma Ormanını geçince ilk tarla
85	2005	3856	331	Konya	Cihanbeyli Kulu Yolu - Tavşanlıyı geçince soldaki anten istasyonu ile sağdaki Anten ist. Arasında sağdaki tarla petrolden hemen önce
86	2005	398	332	Konya	Kuludan Karacadağ mevkiine giderken mezarlık çaprazındaki tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
87	2005	3818	3150	Konya	ılgın Çıkışı kahverengi evlerin bitiminde 2. Tarla sağda
88	2005	3820	3140	Konya	Konya Afyon yolu. Argıthanı girişi Argıthanı levhasının karşısındaki tarla
89	2005	3822	3133	Konya	Konya Afyon yolu. Akşehir 17 km Afyon 110 km levhasını ve yeşilköy Köprüsünü geçince sağda ki tarla
90	2005	3825	3132	Konya	Akşehir yunak yolu akşehir çıkışındaki en son ev besihanenin bitişiğindeki tarla (yunak tarafı)
91	2005	3828	3135	Konya	Akşehir Yunak Yolu Tuzlukcu Girişi Jandarma Komutanlığına varmadan bitişik tarla
92	2005	3810	3145	Konya	Doğanhisar Hüyük yolu kemer köyüne girmeden ilk binanın karşısındaki tarla
93	2005	3745	3140	Konya	Hüyük Beyşehir Yolu Beyşehir 10 km levhasının sağındaki tarla
94	2005	3740	3145	Konya	Hüyük Beyşehir girişi Çimento fabrikasının tesislerinin karşısındaki tarla besihane yanı
95	2005	3740	3150	Konya	İlmen kasabası
96	2005	3754	3232	Konya	Hastalık deneme Bahçesi merkez
97	2005	3750	3230	Konya	Bitkisel üretim Dairenin önü sol Tarla Merkez, bozhüyük-konya-deneme
98	2005	3816	3220	Konya	Sarayönü-fidanlık
99	2005	3817	3221	Konya	Sarayönü-MYO
100	2005	375948	3017834	Isparta	Afyon - Isparta yolu Uluborlu kavşağı Lüks Akkaya oteli tabelası (Uluborlu Keçiborlu)
101	2006	3755789	3033431	Isparta	Gönen - Atabey yolu sağdan kanalın ikinci yolundan giriş 16° sol - sağ
102	2006	389947	315609	Isparta	Gelendest - Yalvaç ovası Yalvaç 22 km tabelasından 2200 m ileride sağdaki tarla
103	2006	3818796	318198	Isparta	Yalvaç - Senirkent yolu Yalvaç çıkış tabelası 2. 100 m sağdaki (rampada) tarla
104	2006	3819423	315719	Isparta	Yalvaç - Senirkent yolu Yalvaç çıkış tabelası 6.500 m soldaki tarla
105	2006	381660	319255	Isparta	Yalvaç - Gelendest yolu Yalvaç

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
106	2006	3752816	303134	Isparta	Isparta - Burdur yolu Isparta çıkışı sağ Bayındırlar bodur elma tarlasından 650 m ilerdeki sağdaki tarla
107	2006	3731659	3029768	Burdur	Çeltikçi - Bucak yolu Çeltikçi çıkış tabelasından sağa dönünce TEK santralinin karşısındaki budanmış armutlu tarla
108	2006	3727215	3032342	Burdur	Bucak - Antalya çıkışı sağdan Güneş öğrenci yurdundan 1600 m ilerde köşedeki sol tarla (Jandarma tabelası var) Kocealıklar ters yönden ışıklardan girince Jandarma sorumluluk bölgesi tabelasından kuşaktaki soldaki tarla
109	2006	3736560	307104	Burdur	Burdur - Yassıgüme yolu Yassıgüme giriş tabelasından sonraki ilk duraktan sağa dönünce 650 m sonraki solda bağ evinin tarlası
110	2006	372999	302258	Burdur	Burdur - Karamanlı yolu Çallica köy tabelasını 1500 m binanın karşısından sola sapınca kanal yolundan önceki tarla yolundan 700 m sonra
111	2006	3722798	2953918	Burdur	Burdur - Karamanlı yolu Antpey otogarı Aygün tic. Levhasından önce sola dönünce 650 m ilerde DSİ kuyusundan sonra soldaki tarla (su kanalının üzerinde küçük bir köprü var)
112	2006	379620	2938324	Denizli	Çavdır - Gölhisar yolu Kayacık köyüne sağa dönünce 450 m ileride sağdaki tarla
113	2006	3720601	2930637	Denizli	Çavdır - Acıpayam yolu Kamusen 2. girişi Acıpayam olan girişten sağa girince su kanalından ilk giriş sağdan 450 m ilerde sağdaki tarla
114	2006	372327	292543	Denizli	Çavdır - Acıpayam yolu Acıpayam girişi Moil petrol ofisinden dönülür yanında çeşme var. Arkasından sola ve tekrar sola dönülür 700 m ilerde sağda ikinci tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
115	2006	3730922	2918476	Denizli	Acıpayam - Serinhisar yolu Sağdan Yassihöyük yoluna dönülür sağda 700 m ilerde 2 tarla
116	2006	3737878	2912590	Denizli	Serinhisar - Tavas dönüşü tabeladan sonraki ilk sağdaki tarla yolu 300 m soldaki tarla
117	2006	3731776	291757	Denizli	Tavas - Kale orman köyü tabelası 3100 msonra sağdaki ikinci tarla (2 katlı inşaat var)
118	2006	3729181	2855611	Denizli	Tavas - Kale yolu Keçeciler bitiş Baharatlı tabelasının altındaki köprü yolundan sağa dönünce 350 m sonra 2 katlı evin karşısındaki tarla sol tarafta
119	2006	3734926	292569	Denizli	<i>Tavas - Karacasu yolu beyaz deponun karşısından dime tarla yolundan 300 m sonraki sağdaki tarla</i>
120	2006	3752970	291576	Denizli	Denizli - Sarayköy yolu Aşağışamlı' ya sağdan dönünce 1000 m ilerde sağdaki tarla
121	2006	3753393	291426	Denizli	Denizli - Sarayköy yolu Aşağışamlıya giderken 2700 m sağda
122	2006	3755636	2858556	Denizli	Denizli - Sarayköy yolu Sığma kasabasına dönülür. Sığma çıkışı stadyumun karşı tarafındaki ilk buğday tarlası sağ tarafta.
123	2006	3750441	292415	Denizli	Denizli - Keklik yolu Keklik mağarasına sola dönünce 1000 ileride soldaki tarla (DSİ su kuyusu var)
124	2006	3758179	2925955	Denizli	Denizli - Çal yolu Belevi - Karapınar kavşağından 5500 m soldaki arpa tarlası
125	2006	3754845	2925839	Denizli	Denizli - Çal yolu Çal yoluna döndükten sonra Belevi - Karapınar yol çatrağının karşısında sağdaki köşe
126	2006	3758153	2929768	Denizli	Denizli - Çivril yolu Denizler beldesini geçtikten sonra çıkış tabelasından 3000 m sonra 1. yoldan sola dik 100 m ileride soldaki tarla
127	2006	382205	2934574	Denizli	Denizli - Çivril yolu Konak köyü girişindeki Sunpet' tin karşısından sola dönünce köşede soldaki ilk tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
128	2006	3821725	2944228	Uşak	Çivril - Usul yolu Çivrilden çıktıktan sonra rampayı çıkınca düzlükteki ilk tarla sağ
129	2006	3845323	2946873	Uşak	dumlupınar - Banaz yolu Banaz' a girişte Sunpet petrolü geçince demiryolunun altında
130	2006	3843465	294497	Uşak	Banaz - Uşak yolu Banaz çıkışı Bantaş tarım ürünleri fabrikasının yanından yolun altına dönüş tarla yolu takip edilecek 300 m sonra
131	2006	3841146	2932106	Uşak	Banaz - Uşak yolu Uşak' a girişte Ortaköy yoluna döndükten sonra 1000 m sonra sola dönünce 300 m sonra soldaki tarla
132	2006	3836108	2928315	Uşak	Uşak - Sivaslı yolu Kökez köy yoluna döndükten sonra ilk köye varmadan önce trapoyu geçince sağdan 3. tarla
133	2006	3831268	2928315	Uşak	2003 - 04 Uşak - Kökez köyü deneme tarlası
134	2006	3825987	2939117	Uşak	Sivaslı - Karahallı yolu Ağaçbeyli köyü giriş tabelasından önce 3 tarla
135	2006	3817990	2931326	Uşak	Karahallı - Bekilli yolu Buğdaylı tabelasından sola dönülüp gölün solundaki yoldan geçilir ilk sol yoldan sola dönülür sağdan ikinci tarla
136	2006	3821452	2924935	Uşak	Karahallı - Ulubey yolu Beki köyünü geçince sunpet petrole M kala sağdaki tarla
137	2006	3825518	290925	Uşak	Uluğbey - Eşme yolu Eşme girişine 8 km kala Gedik tavukçuluk karşısı yolun sağında
138	2006	3827948	2918470	Uşak	Uluğbey - Uşak yolu Uluğbey çıkışı kavşağından 3300 m sonra solda
139	2006	385949	343167	Kırşehir	Kırşehir 1 Hacıbektaş
140	2006	3919251	3421447	Kırşehir	Kırşehir 2 Malya DÜÇ (parsel 41'in güneyi)
141	2006	3919434	3434766	Kırşehir	Kırşehir 3 Malya DÜÇ (parsel 9 büyük parça)
142	2006	3915428	3341439	Kırşehir	Kırşehir 4 Savcılı
143	2006	3925544	3359649	Kırşehir	Kırşehir 5 Akpınar

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
144	2006	392855	3419643	Kırşehir	Kırşehir 6 Çiçekdağ
145	2006	3941947	343525	Yozgat	Yozgat 1 Yerköy
146	2006	3949541	352497	Yozgat	Yozgat 2 Sorgun
147	2006	3942191	3513907	Yozgat	Yozgat 3 Sarıkaya
148	2006	3932785	3523764	Yozgat	Yozgat 4 Sarıkaya
149	2006	3934463	3522671	Yozgat	Yozgat 5 Yozgat Saraykent Arası
150	2006	3940463	3529239	Yozgat	Yozgat 6 Saraykent
151	2006	394517	3516431	Yozgat	Yozgat 7 Saraykent Sorgun arası
152	2006	3952713	3453201	Yozgat	Yozgat 8
153	2006	3957532	3453125	Yozgat	Yozgat 9
154	2006	3956367	3457593	Yozgat	Yozgat 10 Büyükmahal
155	2006	3959652	35429	Yozgat	Yozgat 11 Darıcı
156	2006	404854	3526552	Yozgat	Yozgat 12 Bayındırhüyük
157	2006	4010405	3523903	Yozgat	Yozgat 13 Bazlambaç
158	2006	4010932	3519893	Yozgat	Yozgat 14
159	2006	4010608	351195	Yozgat	Yozgat 15 Çekerek Alaca (Alacaya 30km)arası
160	2006	4010141	354325	Çorum	Çorum 1 Alaca
161	2006	4010468	3455885	Çorum	Çorum 2 Alaca
162	2006	407343	3454883	Çorum	Çorum 3 Alaca
163	2006	409649	3444324	Çorum	Çorum 4 Alaca
164	2006	4013428	3441561	Çorum	Çorum 5 Alacahöyük
165	2006	4013993	3434114	Çorum	Çorum 6 Sungurlu
166	2006	407977	3432167	Çorum	Çorum 7 Hattusaş-Boğazkale
167	2006	4012149	3417221	Çorum	Çorum 8 Kızılırmak yolu
168	2006	4029602	348705	Çorum	Çorum 9 Kızılırmak-Bayat arası
169	2006	40359	3419855	Çorum	Çorum 10 Bayat
170	2006	404867	3451302	Çorum	Çorum 11 Laçın
171	2006	4050303	3450101	Çorum	Çorum 12 Dodurga
172	2006	4059216	3457175	Çorum	Çorum 13 Osmancık
173	2006	4059975	3438876	Çorum	Çorum 14 Kargı
174	2006	4037179	359379	Çorum	Çorum 15 Merkez
175	2006	4032341	3513588	Çorum	Çorum 16 Mecitözü
176	2006	4034287	3524394	Çorum	Çorum 17 Mecitözü
177	2006	4034275	344497	Çorum	Çorum 18 Merkez
178	2006	4039285	343285	Çorum	Çorum 19 İskilip
179	2006	40579	348143	Çorum	Çorum 20 Sungurlu Delice arası
180	2006	400112	34072	Kırıkkale	Kırıkkale 1 Delice
181	2006	3958691	3343412	Kırıkkale	Kırıkkale 2 Balişeyh-Sulakyurt yolu
182	2006	395177	3335805	Kırıkkale	Kırıkkale 3 Merkez
183	2006	3941363	3335993	Kırıkkale	Kırıkkale 4 Keskin

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
184	2006	393492	3334735	Kırıkkale	Kırıkkale 5 Keskin-Çelebi yolu
185	2006	393531	3325917	Kırıkkale	Kırıkkale 6 Köprü kasabası
186	2006	3934197	33216	Kırıkkale	Kırıkkale 7 Karakeçili
187	2006	3937506	334499	Ankara	Ankara 1 Bala
188	2006	4013214	333464	Ankara	Çubuk giriş kavşağından Şabanözü ypluna dön, 2. Km'de sağa döndükten sonra tekrar 2. Km'de yolun solunda çeşmenin yanındaki tarla
189	2006	4012927	33456	Ankara	Aynı istikamet devam et, Cücük köyü yoluna döndükten sonra 900. metre çemenin sağındaki tarla
190	2007	408696	3315714	Ankara	Ankara – Çankırı yolu Kalecik 16 Km kala tabelasından sola dön, soldan ikinci tarla(Haydar köyü yolu girişi)
191	2007	4087	3323780	Ankara	Ankara – Çankırı yolu Kalecik yol ayrımından 1200 m Akbörk köyü yolu köşesi, içinde trafo var
192	2007	406578	3325794	Ankara	Kalecik merkezden Kırıkkale-Çankırı yoluna çık, Koramaz köyü yolu başlangıcından 1300 metreden sağa gir, 200 m in soldaki tarla
193	2007	402648	3229532	Ankara	Ankara- Ayaş yolu Akçaören köyü solda köy yoluna gir 1100 metrede stabilize sola dön, köyün altında meyve bahçesinin yanında içinde tek ağaç olan tarladan sonraki tarla yolun kenarında
194	2007	400326	3219673	Ankara	Ayaş mezarlığına çık, ceza evi müdürlüğüne doğru in barajın etrafını dön, tepeye çık 1700. metre iki yüksek gerilim arası soldaki tarla
195	2007	40244	3213115	Ankara	Ayaş- Beypazarı yolu Güdül yol ayrımından 1 km ileride DSİ sulama kanalı başlangıcındaki büyük tarla, Sulama kanalının solu, geçen yıl biber tarlası
196	2007	404929	328993	Ankara	Ayaş-Beypazarı yolu, Belediye kaplıca inşaatı karşısı (Çağa belediyesi Ertuğrul Gazi kaplıcaları inşaatı karşısındaki plato
197	2007	407500	320447	Ankara	Ayaş-Beypazarı yolu

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
198	2007	4010993	320857	Ankara	Bey pazarı-Güdül yolu üzeri K.SÖĞÜT köyü yol ayrımı karşısındaki tarla, tarlada fare zararı var, geçen yıl ki ürün ayçiçeği
199	2007	3940512	330742	Ankara	Gölbaşı-Bala yolu Beynam köyü çıkış tabelası 11.4 Km sağda yolun altı (sollama yasağı-viraj işareti), geçen yıl ki ürün ayçiçeği
200	2007	3934779	335437	Ankara	Bala 9 km kala tabelasından 5.1 Km sağda, karşısında çiftlik var.
201	2007	3933165	3313376	Ankara	Bala-TİGEM arası 260-06/048 tabelasının yanı, yolun sağı, çiftçi ilaçlı tohumluk kullanmış
202	2007	3929938	331798	Ankara	TİGEM Bala işletme müdürlüğü 2.Şerit
203	2007	3933897	331986	Ankara	Bala-Karakeçili yolu Boyalık köyünün yol ayrımından veya TİGEM yol ayrımından 6,4. Km sağda ki tarla
204	2007	3929303	3232975	Ankara	Gölbaşı-Haymana yolu 10 Km tabelasından 1 Km sonra çeşmenin üstü, içinde 2 tane ağaç var, fare zararı var
205	2007	3927962	3228234	Ankara	Haymana-Polatlı yolu ilk köyün hizası, 150 m ilerisinde beyaz ev var yolun sağında içinde PTT direkleri var
206	2007	3927765	3225744	Ankara	Haymana-Polatlı yolu 34 Km tabelasından 1 Km sonra sırtın tam üstü, virajdaki tarla
207	2007	3928759	3221687	Ankara	Haymana-Polatlı yolu A. Kuyu köyü yol ayrımından 3,7. Km, viraj işareti var, soldaki tarla, ilaçlı tohumluk kullanılmış
208	2007	3931397	3216314	Ankara	Haymana-Polatlı yolu Şihali köyü çıkış tabelasından 2,5 Km ileride trafolu olan sağdaki tarla, benzinlikten 100 m ileride, fare zararı var, ilaçlı tohumluk kullanılmış
209	2007	3944482	32249	Ankara	Temelli-Ankara istikameti çıkış tabelası 3.9 km sağda sırttaki tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
210	2007	407806	3150516	Ankara	Beypazarı-Nallıhan yolu, Beypazarı çıkışı Nallıhan tabelasından sonra 2,5. km solda veya Ankara valiliği örnek bağ tesisinden sonra 100 m ileride soldaki tarla, çiftçi ilaçlı tohumluk kullanmış
211	2007	407209	3137317	Ankara	Beypazarı-Nallıhan yolu Davutoğlan köyü altından tarla yoluna sap, 10 m sonra sola dön 900 m sonra yolun solunda 3. tarla, enlemesine ortasından yol geçiyor
212	2007	406760	3132512	Ankara	Beypazarı-Nallıhan yolu Atça köyü dönüşten 1000 metre sonra soldaki tarla, çiftçi ilaçlı tohumluk kullanmış
213	2007	409133	3126557	Ankara	Beypazarı-Nallıhan yolu 17 km kala tabelasından 5.8 km sağa dön 100 m sonra sağda badem ağacının altı
214	2007	4010203	3114752	Ankara	Nallıhan-Sarıcakaya yolu Ö.Şeyhler köyünden sonra 1.km soldaki tarla
215	2007	40756	316624	Ankara	Nallıhan-Sarıcakaya yolu, Sarıcakaya'ya 53 km kala tabelasından 50 m önce yolun solunda 2.tarla
216	2007	3953300	301048	Bilecik	Eskişehir-Bozüyük yolu, Metris tepe İnönü Şehitleri Zafer Tepe Anıtı dönüşü 200.m, yolun sağ ve solundaki tarla
217	2007	4021220	302779	Bilecik	Osmaneli Soluca pınar köyü yolu 4. km yolun sağ altı, 1 km sonra fidanlık var, Çiftçi ilaçlı tohumluk kullanmış
218	2007	4017737	307239	Bilecik	Osmaneli-Medetli köyü girişi yolun sağ ve solundaki tarlalar
219	2007	4014603	307364	Bilecik	Osmaneli-Medetli köyü-Üyek köyü-Gölpazarı yolu, Üyek köyünden 4.7 km sonra yolun sağındaki tarla
220	2007	4015320	3018176	Bilecik	Gölpazarı-Yenipazar yolu, Gölpazarı çıkış tabelasından sonra 1850. m sağdaki tarla
221	2007	3959293	2957246	Bilecik	Pazaryeri yolu seramik fabrikasından 300 m ileride yolun sağ ve solundaki tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
222	2007	3953174	307360	Bilecik	Bozüyük-Eskişehir yolu çıkışı, yolun sağ altında ve tarla yolunda döşeme taş var ve bu taşlı yolun 1 km sonunda bulunan tarla
223	2007	4014483	3045932	Bolu	Sarıcakaya - Göynük stabilize yolu Himmetoğlu köyü yukarı mahalle girişi (Sarıcakayadan gelirken) yolun solundaki tarla Veysel bayraktar tavuk çiftliğinin karşısı
224	2007	4029832	318653	Bolu	Hacımusalar köyü çıkış tabelasından sora 16 km 680 m sonra yolun sağında Tarlanın karşısında stabilize Mundaşlar köyü yolu var
225	2007	4030666	3113826	Bolu	Mudurnu saray helvası tabelasından sonra 2100 m yolun solunda
226	2007	4042652	31298	Bolu	Abant - Bolu yolu Yumrukaya tabelasından dönüp regülatörü geçince köye girip sağa sönünce yolun altında 800 m ilerde (Hamidiye mahallesi)
227	2007	404267	3132904	Bolu	Abant Üniversitesi kampüsü- şehir merkezi Kampüs çıkışı rampayı indikten sonra köprüyü geçmeden sağa dönülür 1800 m nin sağında 2. tarla ana yoldan tarlaya girerken tümsek var.
228	2007	4043757	3133822	Bolu	Düzce - Bolu çevre yolu Bolu girişi sağda Özel Melih İlköğretim okuluna gelmeden 50 m önce yolun altında 2. tarla
229	2007	4044655	3143505	Bolu	Bolu - Ankara yolunun sağında Köroğlu betonun karşısında 100-12029 tabelasının sağında 2. trla
230	2007	4043735	324420	Bolu	Dörtdivan - Gerede yolu Dörtdivan orman işletme müdürlüğünden sonra 500 m yolun solunda Güvenal gazdan önce 2. tarla
231	2007	4045897	329276	Bolu	Dörtdivan - Gerede yolu Gerede' ye 16 km kala tabelasından sonra 8.7 km sonra yolun sağında

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
232	2007	4047164	323629	Bolu	Bolu - Yeniçağa - Mengen Bartın Zonguldak yolu Mengen' e 20 km kala tabelasının hizasında yolun solundaki tarla
233	2007	40443	3140916	Bolu	Bolu - Ankara yolu Filiz Makarna'nın yanından sağa m sonra tekrar sağa dönülür 20 m sonra soldaki tarla
234	2007	4045308	3144853	Bolu	Bolu - Ankara yolu Yeniçağa, Ankara, İstanbul, Ankara E80 yol kavşağına 1000 m kala tabelasına gelmeden 25 m önce sola dönülür ve tarla yolunda 400 m gidilir sağdaki tarla
235	2007	4045276	3143803	Bolu	Kartalkaya yol ayrımının karşısı Oğuldoruk (Kesimhane) köyü yolu 900 m sonra soldaki tarla
236	2007	4044449	3142278	Bolu	Bolu - Ankara yolu organize sanayi giriş kapısının karşı istikametinde Tarlanın yanında dur işareti var.
237	2007	4028834	3110178	Bolu	Mudurnu Nallıhan yolu Karacakaya köyü yoluna dönülür 150 m sonra yolun solundaki tarla
238	2007	372047	341535	Niğde	Ulukışla-Niğde
239	2007	372634	342038	Niğde	Kemerhisar-Niğde
240	2007	373038	3413576	Niğde	Bor-Niğde
241	2007	373427	341630	Niğde	Altunhisar-Niğde
242	2007	380590	3412349	Niğde	Yakacık-Niğde
243	2007	38053	34727	Niğde	Akçaören-Niğde
244	2007	38255	3428186	Niğde	Merkez-Niğde
245	2007	38923	3428255	Niğde	Gölcük-Niğde
246	2007	38850	35516	Kayseri	Yahyalı-Kayseri
247	2007	38527	351331	Kayseri	Yahyalı-Kayseri
248	2007	381114	351557	Kayseri	Develi-Kayseri
249	2007	381451	35275	Kayseri	Tomarza-Kayseri
250	2007	381450	353432	Kayseri	Tomarza-Kayseri
251	2007	38310	352634	Kayseri	Merkez-Kayseri
252	2007	382820	353516	Kayseri	Bünyan-Kayseri
253	2007	381836	36537	Kayseri	Tomarza-Kayseri
254	2007	381758	36178	Kayseri	Sarız-Kayseri
255	2007	382659	36160	Kayseri	Pınarbaşı-Kayseri
256	2007	3916	361950	Kayseri	Örenşehir-Kayseri

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
257	2007	383143	3628558	Kayseri	Pınarbaşı-Kayseri
258	2007	382756	371029	Sivas	Gürün-Sivas
259	2007	3908	371032	Sivas	Gürün-Sivas
260	2007	39829	37145	Sivas	Kangal-Sivas
261	2007	39925	372434	Sivas	Divriği-Sivas
262	2007	392739	37226	Sivas	Merkez-Sivas
263	2007	393111	371516	Sivas	Hafik-Sivas
264	2007	393025	372754	Sivas	Zara-Sivas
265	2007	393114	3841	Sivas	İmranlı-Sivas
266	2007	40235	381959	Sivas	Gökova-Sivas
267	2007	40446	381229	Sivas	Akıncılar-Sivas
268	2007	40738	38251	Sivas	Suşehri-Sivas
269	2007	401022	373045	Sivas	Koyulhisar-Sivas
270	2007	393421	37320	Sivas	Suşehri-Zara arası -Sivas
271	2007	39279	362856	Sivas	Yıldızeli-Sivas
272	2007	392053	37140	Sivas	Ulaş-Kovalı-Sivas
273	2007	39165	37146	Sivas	Ulaş-Tigem-Sivas
274	2007	391123	36285	Sivas	Altınyayla-Deliilyas-Sivas
275	2007	391116	361753	Sivas	Şarkışla-Sivas
276	2007	391150	361132	Sivas	Gürçayır-Sivas
277	2007	39824	3644	Sivas	Yeniçubuk-Sivas
278	2007	39136	36228	Kayseri	Akkışla-Çiftlik-Kayseri
279	2007	39249	353337	Kayseri	Sarıoğlan-Kayseri
280	2007	39429	352615	Kayseri	Özvatan-Kayseri
281	2007	39344	352032	Kayseri	Felahiye-Kayseri
282	2007	39535	351355	Yozgat	Boğazlıyan-Devecipınarı-Yozgat
283	2007	39537	35755	Yozgat	Boğazlıyan-Yozgat
284	2007	383041	35345	Kayseri	Himmetdede-Kayseri
285	2007	38235	35755	Kayseri	İncesu-Kayseri
286	2007	38147	351215	Kayseri	Merkez-Kayseri
287	2007	2933863	30725	Kütahya	Sabuncu pınarı yolu Akpınar köyünü geçince soldaki tarla tarlanın ortasından yol geçiyor ve tarlanın üst kısmında koyun agılı var
288	2007	3934258	3011491	Kütahya	Sabuncu pınar'ını geçince soldaki tarla Yolun sağında demiryolu ve direk var
289	2007	3949208	3011923	Eskişehir	Kütahya-İnönü yolu İnönü Çukurhisar yol kavşağı sağdaki tarla, Baran iplik fab karşıtı, ileride Efes Seramik var

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
290	2007	395149	306880	Eskişehir	İnönü -Bozhöyük yolu çıkışı deniz porselen karşıyolun sağında
291	2007	4019698	302928	Bilecik	Bilecik_Osmaneli yolu, osmaneli ne 6 km kala sağdaki tarla, Sizin Yemin karşı, tarlanın ortasında telefon verici var
292	2007	4017765	307226	Bilecik	Osmaneli- medetli köyüne varmadan hemen önce sağdaki tarla tarlanın 50 metre ilerisinde bahçeli ev var.
293	2007	4014562	30750	Bilecik	Medetliden sonra üvük köyünü 5 km geçince ana yola birleşince sola dönüp 1 km kadar gidince soldaki tarla, yol kenarındaki tek ağacın karşısını biraz geçince.
294	2007	3927908	31914	Eskişehir	Zaferhamit köyü giriş levhasına varmadan 3 tarla önce solda Büyük Bezostaya tarlası
295	2007	3929802	3114579	Eskişehir	Kaymaz -Sivrihisar yolu Çeşmeden sonra tepeyi aşınca yol kavşağını geçince sağdaki Bezostaya tarlası.Sivrihisar yaklaşık 28 km Tarlanın karşısında Karakaya 2km ve 3-4 adet ağaç kümesi var.
296	2007	3926820	3128765	Eskişehir	Sivrihisar'a 6 km kala levhasını geçince sağdaki Gerek-79 benzeri tarla
297	2007	3929683	3136157	Eskişehir	Sivrihasar yolundan Günyüzü yoluna girince sağdaki taşlı Gerek-79 ekili tarla, Günyüzü 28 km levhası var
298	2007	3926837	3144456	Eskişehir	Günyüzü-Hamamkarahisarı geçince Kanada kavaklarının yanındaki sağdaki tarla,yanında bahçe ve Viraj araba geçilmez levhası var
299	2007	392528	3150168	Eskişehir	Günyüzüne girmeden sağdaki Bezostaya tarlası, Köprü ve viraj işaretini geçtiktenj sonra, Tarlanın köşesinde 8-10 tane ağaç topluluğu var.
300	2007	3924546	3153370	Eskişehir	Günyüzü-Polatlı Yolu Kavuncu köyüne varmadan önce sağdaki Bezostaya tarlası

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
301	2007	3944467	3223962	Ankara	Temelli çıkış levhasından 4 km sonra sağda, Tarla içinde kuğu gölü Cafe reklam levhası var.
302	2007	3927722	3225762	Ankara	Haymana Polatlı yolu üzeri,Polatlı yaklaşık 30km. Su deposunu(P) geçince tepede viraj işaretinin sağındaki Bezostaya tarlası
303	2007	3928757	3221677	Ankara	A.Kuyu yol ayrımını 3,7 km geçince soldaki bezostaya tarlası,sağda viraj işareti ve uzakta sağda öy var.
304	2007	3931364	3216378	Ankara	Şihali köyü çıkış levhasından 2,5 km sonra United petroлу 100m geçince sağda trafolu tarla, Kılçıklı ekmeklik buğday
305	2007	3928463	3119926	Eskişehir	Sivrihasar kaymaz yolu Paşakadın kavsağından önceduarla çevrili yer, sağdaBezostaya tarlası,İleride vericiler var.
306	2007	3947340	3042160	Eskişehir	Alpu yolu -Sevinç köyünügeçince soldaki Bezostaya yarlası, Anayoldan sola iniliyor Tarlanın ortasında yol var yolun sağ tarafından örnekler alındı. İleride kanal ve büyük kavak ağaçları var.
307	2007	3946236	3056558	Eskişehir	Alpu girişi jandarmaya varmadan önce sağdaki tarla Sönmez tarlası olabilir.Yol kıyısında jandarma 156 levhası var
308	2007	3946609	316360	Eskişehir	Bozan Beylikova yolu,Bozandan 1,5 km sonra fabrikayı geçince soldakiçok büyük ekmeklik buğday tarlası
309	2007	3942243	3110455	Eskişehir	Bozandan Beylikovaya giderken hemzemin geçidi ve hızlı tren köprüsünü geçince sağdaki kılçıksız ekmeklik buğday tarlası.Yanında yonca tarlası var
310	2007	3945470	3115992	Eskişehir	Beylikova-Mihalliççık yolu,Beylikova çıkış levhasından 10 km sonra soldaki tarla

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
311	2007	3952788	3128880	Eskişehir	Mihallıççık-Nallıhan yolu, Mihallıççık çıkış levhasından 1km sonrasoldaki bezostaya tarlası tarla başında küçük söğüt ağaçları var.
312	2007	409454	3125222	Ankara	Nallıhan 10 km (Mihallıççık Nallıhan yolu) levhasından hemen sonra petrol ofisine varmadan sağdaki gerek-79 tarlası, hasata yakın.
313	2007	404877	3048902	Eskişehir	Sarıcakaya-Düz köy Kümbetler mevkiisoldaki kılçıklı ekmeclik buğday,yolun sulunda kurumuş ağaçlar var, Aydın Çiftçinin tarlasının bitişiği
314	2007	3940461	3044791	Eskişehir	Esk-Ankara yolu İmişehir kavşağıkarşısından sağa iniliyor, sağdaki Bezostaya tarlası. Tarlanın ortasında ağaç kümesi var.
315	2007	3933209	304346	Eskişehir	İmişehir kavşağından Aksaklı - Yenikent-Seyitgazi yoluna giriliyor,Yenikent köyünü 2 km geçince soldaki Bezostaya tarlası , tarlanın sol tarafında arpa tarlaları var.
316	2007	392839	3040203	Eskişehir	Seyitgazi-Eskişehir yolu Lütfü Yüksel Gıda fabrikası karşısındaki Bezostaya tarlası, Yol yapım çalışmaları var.
317	2007	3920702	3053118	Eskişehir	Seyitgaz--Çifteler yolu (Cevizli-Bardakçı köy yolları) Bardakçı köyünü geçince soldaki Gerek-79 tarlası. Ana yoldan ayrılan toprak yol var yolun sağında arpa tarlası var.Arpa tarlasının içinde tek bir ağaç var.
318	2007	3924392	311405	Eskişehir	Çifteler -Eskişehir yolu, çifteler çıkış levhasını geçince sağdaki arpa tarlası, Granist fabrikası karşısı
319	2007	391435	316446	Afyon	Çifteler -Emirdağ yolu, Beyören köyü karşısından sağa Bağlıca köy yoluna girilecek 550 metre sonra sağdaki Gerek-79 tarlası.

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
320	2007	3910129	319134	Afyon	Çifteler- Emirdağ yolu, Emirdağ 16 km levhasısının sağındaki (karşısında çifteler 24 km levhası var) bezostaya tarlası.
321	2007	3859422	318289	Afyon	Bolvadin -Emirdağ yolunun Emirdağ girişinde ışıklardan sağa girilecek iki yol ayrımı var. Tez köy yoluna girilecek 1 km sonra tepeye varmadan sağdaki makarnalık(Kızıltan-79) tarlası
322	2007	3836846	5051498	Afyon	Çay- Afyon yolu Pazarağaç köprüsünü geçince sağdaki Bezostaya tarlası, yolun devamında viraj ve Oruçoğlu reklam panosu ve ev var
323	2007	3842752	3036964	Afyon	Çay -Afyon yolu Afyon girişinde Askeri havalanının karşısında soldaki makarnalık buğday tarlası, Devlet parından 100 metre önce
324	2007	3818659	3011521	Afyon	Sandıklı -Dinar yolu, Mentеш yol ayrımına dönünce sağdaki Bezostaya tarlası
325	2007	3839349	295120	Afyon	Sandıklı -Banaz yolu, Düz kışla köy yolu ayrımını geçtikten sonra 700 metre ilerideki makarnalık buğday tarlası, banaz yaklaşık 18 km kadar karşısında arpa tarlasıvar. Tarla içinde elektrik direği ve ağaçlar var.İleride tepede Banaz 17 km levhası var
326	2007	3846305	2948356	Uşak	Banaz- Afyon yolu, banazı yaklaşık 10 km çıkınca soldaki makarnalık buğday tarlası, Yol kenarında karayollarının 30006/039 levhası var. tarla içinde tek bir kavak ağacı var.
327	2007	39,96188	33,2012	Ankara	Ankara Elmadağ Yeşildere köyü
328	2007	39,8721	33,56855	Kırıkkale	Kırıkkale Çorum yolu Yenice köyü girişi
329	2007	39,93975	33,86597	Kırıkkale	Kırıkkale Çorum yolu şöförler cemiyeti karşısı
330	2007	39,88143	34,04153	Kırıkkale	Kırıkkale Yozgat yolu Çerikli kasabasından çıkınca Delica çayına varmadan

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
331	2007	39,74723	34,24375	Yozgat	Kırıkkale Yerköy' e 29 km kala tabelasından Sekili girişi
332	2007	39,66022	34,42527	Yozgat	Yerköy İLCİ TİM (Tarım işletme müdürlüğü) Ankara TARM zero till denemesi direk ekim
333	2007	39,65303	34,41105	Yozgat	Yerköy İLCİ TİM (Tarım işletme müdürlüğü) -
334	2007	39,69065	34,66033	Yozgat	Yerköy Yozgat arası Yozgata 20 km kala tabelasının yanındaki tarla
335	2007	40,07453	34,57612	Çorum	Boğazkale Alacahöyük Buda köyü köprüsünün altında
336	2007	40,14833	34,85663	Çorum	Alaca çıkışı
337	2007	39,90203	34,93732	Yozgat	Yozgat Çorum yolu Alaca yol ayrımından 5-6 km sonra
338	2007	39,7972	35,22533	Sivas	Sivas Sorgun yolu Sorgun' un hemen çıkışı
339	2007	39,62437	35,23927	Sivas	Yozgat Sivas yolu Sarıkaya' ya dönüldü - Sarıkaya' ya 20 km kala Karaveli köyü çıkışı
340	2007	39,56425	35,38555	Sivas	Yozgat Sarıkaya çıkışı
341	2007	39,67175	35,52775	Sivas	Yozgat Sivas yolu Saraykent çıkışı
342	2007	39,75003	35,92793	Sivas	Akdağmadeni' ne 35 km kala Yozgat Sivas yolu Akdağmadeni Yedişehir köyü çıkışı
343	2007	39,81422	36,11468	Sivas	Yozgat Sivas yolu Akdağmadeninden 20 km sonra - Şevket Beşikçi dinlenme parkı üzerindeki tarla
344	2007	39,83512	36,4294	Sivas	Yozgat Sivas yolu Yıldızeline 15 km kala
345	2007	39,7658	36,75243	Sivas	Yozgat Sivas yolu Sivasa 30 km kala tabelasını geçince Yıldızeli' ni geçince 20 km sonra Sıcak çermik kaplıcasının altı
346	2007	39,7213	36,92773	Sivas	Sivas girişi
347	2007	39,83278	37,30362	Sivas	Sivas Hafik arası
348	2007	39,8737	37,68055	Sivas	Sivas Zara' ya 5 km kala
349	2007	40,17055	38,11647	Sivas	Sivas Suşehri
350	2007	40,16825	38,12767	Sivas	Sivas Suşehri
351	2007	39,91515	37,79165	Sivas	Sivas Suşehri Zara arası Zaraya 1 km kala
352	2007	39,6665	37,76232	Sivas	Sivas Zara Bulacan yolu

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
353	2007	39,53478	37,76307	Sivas	Sivas Bulacan Divriği yolu Divriği' ye 50 km kala
354	2007	39,46823	37,89368	Sivas	Sincan Divriği gidişi
355	2007	39,4569	37,755	Sivas	Divriği Kangal arası Kangala 60 km kala
356	2007	39,30752	37,6741	Sivas	Divriği Kangal arası Kangala 30 km kala Kabak Çevliği köyüne 2 km kala
357	2007	39,19535	37,28788	Sivas	Kangal Ulaş yolu Kangal çıkışı 8 km sonra
358	2007	39,38398	37,10508	Sivas	Kangal Ulaş yolu Kangal çıkışı Ulaşa 10 km kala (Sivas Kayseri yolu)
359	2007	39,56905	36,98795	Sivas	Ulaş Kayseri yolu döndükten sonra Şarkışlaya 60 km kala
360	2007	39,45482	36,64878	Sivas	Sivas Kayseri yolu Şarkışlaya 25 km kala Bedirli Direkli yol ayrımından sonra
361	2007	39,33613	36,37208	Sivas	Sivas Kayseri yolu Şarkışla çıkışı
362	2007	39,16775	36,08463	Sivas	Gemerek Kayseri yolu Gemerek çıkışı levhasının yanındaki tarla
363	2007	38,98775	35,90838	Kayseri	Sarioğlan' ı geçince Palas kasabası çıkışı
364	2007	38,72732	35,98145	Kayseri	Kayseri Malatya yolu üzerinde Bünyan çıkışı 5-6 km sonra
365	2007	38,61102	35,86945	Kayseri	Kayseri Elbaşı Tomarza yolu
366	2007	38,41495	35,7539	Kayseri	Kayseri Tomarza çıkışı
367	2007	38,37043	35,45662	Kayseri	Develi Kayseri çıkışı
368	2007	38,64053	35,20435	Kayseri	Develi İncesu yolu İncesu çıkışı
369	2007	38,77128	35,28612	Kayseri	Kayseri Merkez Ankara çıkışı
370	2007	38,92057	35,08215	Kayseri	Kayseri Himmetdede
371	2007	38,96273	34,55703	Kırşehir	Kırşehir Hacıbektaş
372	2007	39,2919	34,35975	Kırşehir	Malya tarım işletmesi müdürlüğü 42. parsel Kırşehir
373	2007	39,31022	34,09115	Kırşehir	Kırşehir ankara yolu Kırşehir çıkışı şoförler cemiyeti yanı
374	2007	39,43252	33,96037	Kırşehir	Akpınar Kaman çıkışı
375	2007	39,26938	33,68562	Kırşehir	Kaman Savcılı yolu Savcılı girişi
376	2007	39,26938	33,68562	Kırşehir	Kaman Keskin yolu Kesnkine 10 - 15 km kala
377	2007	39,64975	33,04972	Ankara	Bala
378	2007	3635169	3856262	Ankara	Ankara Bezirhane
379	2007	399886	337327	Konya	Kulu Konya

Ek Çizelge 1 devamı

Sıra No	Yıl	Kuzey Enlemi (° ' ")	Doğu boylamı (° ' ")	Örneğin alındığı şehir	Lokasyon
380	2007	394796	3257793	Konya	Kozanlı(Konya) Karacadağ
381	2007	390205	3255685	Konya	Konya(Celep)
382	2007	385682	3245615	Konya	Konya (Yeniceoba)
383	2007	3840832	3255281	Konya	Cihanbeyli Kulu çıkışısüt fabrikasının karşısındaki su deposunun kulu tarafında uzun tarlayı geçince ilk tarla petrolün karşısı
384	2007	3835546	3254585	Konya	Nurtaş -Taşocağı arası sağdaki tarla
385	2007	3823500	3247959	Konya	Ankara'da Konya yolu 70. km
386	2007	3816259	3256586	Konya	Altinekin Mantar köyü arası Akçaşarı geçince Mantar'a varmadan soldaki ilk rafo ve kuyuların bulunduğu yol arasındaki yolun kenarındaki tarla
387	2007	387550	3243642	Konya	Konya giriş taş ocakları yanı yamaç yukarı
388	2007	3816550	3228252	Konya	Konya Başhüyük tabelası karşısı
389	2007	3816245	3225161	Konya	Sarayönü MYO
390	2007	3819897	3242204	Konya	Dedeler köyü Sarayönü yoluna doğru çıkış sağdaki tarla
391	2007	3825378	32996	Konya	Atlantı' dan Polatlı' ya doğru Atlantı girişi (1 km kala)viraj altı sağ tarla
392	2007	3816963	3211431	Konya	Yaylayaka köyü'ne 600 m kala
393	2007	3815452	329376	Konya	Tosunoğlu
394	2007	3827323	3139150	Konya	Tuzlukçu-Çöğürlü
395	2007	3825221	313225	Konya	Yazlak köyü (eski Absarı)
396	2007	3849106	3146443	Konya	Yunak
397	2007	390202	3147886	Konya	Çeltik girişi taban arası Söğüt altı sol taraf
398	2007	3847362	327666	Konya	Altınova' ya doğru Konya'ya giderken
399	2007	37415	3251509	Konya	Çumra-Karkın Küçükköy arası Küçükköy' e 1 km kala.
400	2007	3744907	3255365	Konya	Konya Karapınar yolundan Çumra yoluna dönülecek Ovakavağı tabelasının karşısı.
401	2007	3744152	33414	Konya	Konya Karapınar yolu ismil mevki
402	2007	3742762	3323346	Konya	Konya Karapınar yolu Karapınar' a varmadan Alp petrolden sonraki soldaki tarla
403	2007	375378	3351864	Konya	Karapınar-Emirgazi istikametinden Emirgazi' yi 2 km geçince sağda 42-28-038 nolu tabela'nın yanındaki tarla

Ek Çizelge 2. Sörvey örneklerinde bulunana bitki paraziti nematod cinsleri ve serbest yaşayan nematodların beslenme gruplarına göre dağılımı.

Örne k No	Örnekl eme yılı	Örneğin alındığı şehir	<i>Heterodera</i> sp. kist	<i>Heterodera</i> sp. larva	<i>Pratylenchus</i> sp.	ve <i>Pratylenchus</i> sp. birlikte	<i>Pratylenchoides</i> sp.	<i>Geocenamus</i> sp.	<i>Paratylenchus</i> sp.	<i>Helicotylench</i> us sp.	<i>Trophurus</i> sp.	<i>Tylenchorrync</i> hus sp.	<i>Ditylenchus</i> sp.	<i>Tylenchida</i> takımına ait nematodlar	Toplam hareketli bitki paraziti nematodlar	Toplam fungivor	Toplam bakterivor nematodlar	Toplam predatör ve omnivor nematodlar
1	2005	Eskisehir	1	0	0	0	140	40	0	0	0	100	220	200	700	0	0	0
2	2005	Eskisehir	12	0	20	1	180	40	0	0	0	0	60	40	340	20	80	0
3	2005	Eskisehir	14	0	40	1	20	0	0	0	0	0	60	140	260	80	0	0
4	2005	Eskisehir	19	0	0	0	20	300	0	0	0	20	720	0	1060	160	340	0
5	2005	Eskisehir	0	0	20	0	20	0	0	0	0	0	180	60	280	300	200	0
6	2005	Eskisehir	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	40	20	160	0
7	2005	Eskisehir	42	0	100	1	0	80	0	0	0	0	60	0	240	0	200	0
8	2005	Eskisehir	33	0	40	1	0	0	0	20	0	0	40	0	100	20	100	0
9	2005	Eskisehir	3	0	80	1	0	0	0	0	0	0	280	0	360	300	200	0
10	2005	Eskisehir	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	40	40	0	0
11	2005	Eskisehir	3	0	0	0	40	380	40	60	0	0	40	0	560	40	0	0
12	2005	Eskisehir	2	0	40	1	0	20	20	20	0	20	60	40	220	0	160	0
13	2005	Eskisehir	38	0	20	1	0	60	0	0	0	0	40	0	120	40	0	0
14	2005	Eskisehir	46	0	0	0	0	40	0	0	0	100	40	20	200	440	140	0
15	2005	Eskisehir	3	0	100	1	180	300	0	0	0	0	160	20	760	140	160	0
16	2005	Eskisehir	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	2005	Eskisehir	0	0	0	0	20	40	0	0	0	0	500	100	660	260	0	0
18	2005	Kütahya	0	0	20	0		60	0	0	0	0	180	0	260	260	0	0
19	2005	Kütahya	0	0	0	0	40	60	0	20	0	0	340	40	500	140	60	0
20	2005	Kütahya	3	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	20	0	40	0
21	2005	Kütahya	5	0	40	1	40	0	80	80	0	100	40	0	380	80	0	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

22	2005	Kütahya	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
23	2005	Kütahya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	2005	Kütahya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	2005	Kütahya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	2005	Kütahya	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	0	0
28	2005	Kütahya	10	0	0	0	0	60	0	0	0	0	140	20	220	220	0	0
29	2005	Kütahya	6	0	40	1	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	0	0
30	2005	Kütahya	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	2005	Afyon	1	0	60	1	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0
32	2005	Afyon	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	2005	Afyon	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
34	2005	Afyon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	2005	Afyon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	2005	Afyon	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	2005	Afyon	6	0	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
38	2005	Afyon	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	2005	Afyon	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
40	2005	Afyon	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	2005	Afyon	2	0	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
42	2005	Afyon	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	2005	Afyon	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	2005	Afyon	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	2005	Afyon	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	2005	Afyon	22	0	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
47	2005	Afyon	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	2005	Konya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240	40	280	940	60	0
49	2005	Konya	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	140	40	180	640	0	0
50	2005	Konya	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	160	0	160	400	0	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

78	2005	Konya	.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	2005	Konya	39	0	20	1	20	0	0	0	0	220	0	260	300	420	0	0
80	2005	Konya	1	0	40	1	0	20	0	0	0	40	0	100	80	0	0	0
81	2005	Konya	7	0	360	1	0	380	260	0	0	0	620	0	1620	840	0	0
82	2005	Konya	0	0	40	0	0	20	0	0	0	0	0	0	60	240	20	0
83	2005	Konya	37	0	0	0	0	20	0	0	0	120	220	80	440	160	0	0
84	2005	Konya	18	0	0	0	0	80	0	0	0	0	20	100	200	300	0	0
85	2005	Konya	25	0	0	0	0	240	0	0	0	0	140	0	380	720	0	0
86	2005	Konya	12	0	40	1	140	40	0	0	0	0	180	80	480	20	0	0
87	2005	Konya	5	0	60	1	40	0	40	0	0	0	40	0	180	0	0	0
88	2005	Konya	12	0	120	1	0	0	300	0	0	0	160	0	580	160	500	0
89	2005	Konya	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	60	40	840	0
90	2005	Konya	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	20	0	0	0
91	2005	Konya	7	0	180	1	0	0	0	0	0	80	80	0	340	420	760	0
92	2005	Konya	0	0	520	0	0	180	0	80	0	0	180	0	960	380	400	0
93	2005	Konya	0	0	20	0	0	0	0	240	0	0	440	0	700	0	260	0
94	2005	Konya	1	0	80	1	80	60	0	0	0	0	240	0	460	340	300	0
95	2005	Konya	0	0	0	0	40	40	0	60	0	0	0	0	140	140	80	0
96	2005	Konya	0	0	0	0	0	60	0	20	0	0	0	0	80	500	0	0
97	2005	Konya	4	0	0	0	20	0	0	0	0	0	140	0	160	20	0	0
98	2005	Konya	1	0	0	0	0	60	0	0	0	0	80	80	220	80	0	0
99	2005	Konya	61	0	0	0	0	0	40	40	0	0	300	80	460	420	0	0
100	2006	Isparta	6	0	0	0	460	200	0	240	0	0	40	0	940	940	0	0
101	2006	Isparta	71	0	0	0	0	0	40	0	0	60	40	0	140	20	60	0
102	2006	Isparta	13	0	0	0	20	20	0	0	0	0	120	0	160	0	0	0
103	2006	Isparta	4	0	0	0	20	0	0	80	0	0	100	0	200	220	40	0
104	2006	Isparta	4	20	0	0	0	80	0	60	0	0	80	20	260	0	20	0
105	2006	Isparta	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	0	80	60	0	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

106	2006	Isparta	10	0	80	1	220	60	240	0	0	0	280	0	880	180	140	0
107	2006	Burdur	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	100	300	360	500	0
108	2006	Burdur	1	0	0	0	80	0	0	0	0	0	60	0	140	40	180	0
109	2006	Burdur	11	0	40	1	0	0	0	0	0	0	80	0	120	0	40	0
110	2006	Burdur	3	0	0	0	120	40	0	20	0	0	180	40	400	300	100	0
111	2006	Burdur	1	0	0	0	40	20	0	0	0	0	20	0	80	0	40	0
112	2006	Denizli	2	0	60	1	100	20	0	40	0	0	180	40	440	120	60	0
113	2006	Denizli	1	0	20	1	0	0	0	0	0	0	80	0	100	140	40	0
114	2006	Denizli	0	0	0	0	120	0	40	0	0	0	200	20	380	140	420	0
115	2006	Denizli	11	0	20	1	0	0	0	0	0	0	160	0	180	60	180	0
116	2006	Denizli	1	0	0	0	20	0	0	0	0	0	20	0	40	20	20	0
117	2006	Denizli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	180	0	180	0	80	0
118	2006	Denizli	3	0	0	0	20	0	0	0	0	0	80	20	120	40	160	0
119	2006	Denizli	0	0	20	0	80	0	0	0	0	0	60	0	160	0	120	0
120	2006	Denizli	23	20	20	1	0	80	40	0	0	0	260	0	420	40	380	0
121	2006	Denizli	0	0	120	1	0	20	0	20	0	0	40	300	500	160	0	0
122	2006	Denizli	0	0	0	0	0	0	0	220	0	0	0	0	220	220	0	0
123	2006	Denizli	1	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	60	80	60	40	0
124	2006	Denizli	17	0	120	1	220	60	0	100	0	0	80	140	720	360	60	0
125	2006	Denizli	5	0	20	1	200	0	20	0	0	0	180	60	480	0	40	0
126	2006	Denizli	6	0	80	1	760	0	0	40	0	0	40	80	1000	400	0	0
127	2006	Denizli	0	0	0	0	80	0	0	0	0	0	40	60	180	0	0	0
128	2006	Uşak	12	0	20	1	80	20	40	60	0	0	0	0	220	0	60	0
129	2006	Uşak	2	0	20	1	0	0	100	20	0	0	0	20	160	60	60	0
130	2006	Uşak	2	0	0	0	0	0	40	0	0	0	20	0	60	80	100	0
131	2006	Uşak	0	0	0	0	0	140	0	0	0	0	0	0	140	100	500	0
132	2006	Uşak	61	40	80	1	0	220	40	0	0	0	140	80	600	340	360	0
133	2006	Uşak	12	0	0	0	100	220	0	0	0	0	40	0	360	0	80	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

134	2006	Uşak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	0
135	2006	Uşak	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	60	100	0	0
136	2006	Uşak	3	0	0	0	60	40	0	0	0	0	40	0	140	80	0	0
137	2006	Uşak	0	0	0	0	20	20	0	20	0	0	20	20	100	20	0	0
138	2006	Uşak	2	0	100	1	220	180	0	500	0	0	480	180	1660	360	0	0
139	2006	Kırşehir	48	20	220	1	0	140	120	0	0	40	220	140	900	640	180	0
140	2006	Kırşehir	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	100	420	380	0
141	2006	Kırşehir	89	0	0	0	0	20	0	0	0	0	40	0	60	0	0	0
142	2006	Kırşehir	44	0	40	1	0	140	40	0	0	0	60	140	420	20	60	0
143	2006	Kırşehir	15	0	60	1	0	40	40	100	0	0	20	0	260	0	60	0
144	2006	Kırşehir	38	0	0	0	0	40	0	0	0	0	40	0	80	20	60	0
145	2006	Yozgat	11	0	0	0	40	120	0	0	0	40	520	40	760	140	60	0
146	2006	Yozgat	14	0	0	0	0	100	0	0	0	0	40	0	140	80	0	0
147	2006	Yozgat	11	0	20	1	0	0	0	0	0	0	60	0	80	120	240	0
148	2006	Yozgat	69	200	0	0	0	200	0	0	0	0	80	40	520	60	500	0
149	2006	Yozgat	52	0	0	0	0	80	0	0	0	0	100	40	220	120	300	0
150	2006	Yozgat	.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	40	0	60	0
151	2006	Yozgat	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
152	2006	Yozgat	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	20	180	220	0	20	0
153	2006	Yozgat	5	20	0	0	20	40	0	0	0	0	0	40	120	40	320	0
154	2006	Yozgat	10	0	0	0	0	0	40	0	0	0	0	0	40	0	80	0
155	2006	Yozgat	212	0	40	1	0	100	0	0	0	20	180	20	360	360	380	0
156	2006	Yozgat	16	0	0	0	60	60	20	0	0	0	60	40	240	0	160	0
157	2006	Yozgat	0	0	20	0	780	100	0	320	0	0	40	60	1320	40	220	0
158	2006	Yozgat	1	0	20	1	0	0	0	160	0	0	40	80	300	200	80	0
159	2006	Yozgat	18	0	0	0	0	200	0	340	0	0	40	60	1960	200	300	0
160	2006	Çorum	6	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	20	40	100	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

161	2006	Çorum	3	0	0	0	40	140	0	0	0	0	40	0	220	120	60	0
162	2006	Çorum	14	0	0	0	40	40	0	0	0	0	40	0	120	0	0	0
163	2006	Çorum	20	0	0	0	120	120	0	40	0	0	100	0	380	20	100	0
164	2006	Çorum	0	0	40	0	0	0	0	80	0	0	80	140	340	20	180	0
165	2006	Çorum	1	0	0	0	280	200	0	0	0	0	0	20	500	0	80	0
166	2006	Çorum	35	0	0	0	0	180	0	40	0	0	0	80	300	40	100	0
167	2006	Çorum	0	0	0	0	380	660	0	0	0	0	40	200	1280	100	360	0
168	2006	Çorum	2	0	0	0	80	120	0	60	0	0	160	0	420	240	80	0
169	2006	Çorum	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0
170	2006	Çorum	4	0	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	40	120	260	0
171	2006	Çorum	1	0	80	1	0	0	0	20	0	0	40	0	140	40	240	0
172	2006	Çorum	0	0	20	0	40	0	0	0	0	0	0	0	60	0	20	0
173	2006	Çorum	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	0	80	0	0	0
174	2006	Çorum	1	0	20	1	340	240	0	20	0	0	20	100	740	0	20	0
175	2006	Çorum	2	0	0	0	80	140	0	20	0	0	80	60	380	120	20	0
176	2006	Çorum	14	100	20	1	120	320	60	60	0	0	80	0	760	60	40	0
177	2006	Çorum	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	20	80	200	60	100	0
178	2006	Çorum	0	0	0	0	0	80	0	0	0	0	0	0	80	0	0	0
179	2006	Çorum	0	0	0	0	0	100	0	20	0	0	100	60	280	0	0	0
180	2006	Kırıkkale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	60	40	0	0
181	2006	Kırıkkale	2	0	0	0	0	120	0	0	0	0	0	0	120	40	40	0
182	2006	Kırıkkale	1	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	100	0	40	0
183	2006	Kırıkkale	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	40	40	20	0
184	2006	Kırıkkale	1	0	0	0	0	60	0	0	0	0	0	0	60	0	40	0
185	2006	Kırıkkale	0	0	0	0	40	60	0	0	0	0	0	0	100	60	20	0
186	2006	Kırıkkale	86	0	0	0	0	40	100	0	0	0	20	0	160	40	0	0
187	2006	Ankara	73	40	0	0	0	80	0	0	0	0	40	0	160	0	140	0
188	2007	Ankara	21	0	40	1	1	20	20	10	0	0	0	30	121	170	0	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

189	2007	Ankara	0	0	130	0	20	20	0	0	0	0	290	0	460	90	170	0
190	2007	Ankara	20	80	10	1	30	90	20	0	0	0	120	20	370	30	300	0
191	2007	Ankara	1	0	130	1	100	100	0	0	0	0	70	20	420	80	240	0
192	2007	Ankara	0	0	0	0	0	10	50	0	0	0	190	10	260	30	70	0
193	2007	Ankara	3	0	40	1	0	0	0	0	0	0	0	0	40	10	120	0
194	2007	Ankara	1	0	0	0	180	10	0	0	0	0	0	0	190	20	200	0
195	2007	Ankara	3	0	30	1	30	100	0	10	0	0	60	120	350	50	0	0
196	2007	Ankara	20	0	0	0	0	0	0	20	0	0	40	0	60	0	60	0
197	2007	Ankara	16	0	0	0	10	30	0	0	0	0	30	20	90	10	10	0
198	2007	Ankara	0	0	0	0	460	30	0	0	10	0	260	20	780	300	170	0
199	2007	Ankara	16	10	10	1	0	0	0	10	0	0	10	10	50	10	280	0
200	2007	Ankara	19	0	20	1	0	30	0	10	0	0	20	0	80	0	150	0
201	2007	Ankara	12	0	20	1	10	40	30	10	0	0	160	20	290	120	200	0
202	2007	Ankara	11	0	40	1	0	20	0	20	0	0	10	10	100	0	40	0
203	2007	Ankara	12	10	20	1	40	20	30	0	0	0	70	20	210	0	620	0
204	2007	Ankara	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	0	0	0
205	2007	Ankara	1	0	60	1	130	30	30	20	0	0	140	0	410	30	20	0
206	2007	Ankara	3	0	0	0	90	20	20	50	0	0	130	10	320	0	20	0
207	2007	Ankara	19	10	0	0	20	0	10	0	0	0	10	10	60	10	140	0
208	2007	Ankara	27	40	0	0	0	230	0	10	0	0	0	10	290	10	60	0
209	2007	Ankara	53	0	0	0	20	90	80	10	0	0	10	0	210	110	200	0
210	2007	Ankara	3	0	30	1	20	10	30	0	0	0	10	0	100	0	90	0
211	2007	Ankara	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	100	0	110	0
212	2007	Ankara	55	0	20	1	10	150	20	20	0	0	90	10	320	200	220	0
213	2007	Ankara	0	0	0	0	240	230	0	80	0	0	100	0	650	50	190	0
214	2007	Ankara	1	0	0	0	10	30	0	50	0	0	20	20	130	40	10	0
215	2007	Ankara	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
216	2007	Bilecik	7	0	0	0	50	110	0	10	0	0	20	30	220	0	90	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

217	2007	Bilecik	2	0	10	1	0	0	0	0	0	0	10	40	60	20	180	0
218	2007	Bilecik	7	0	0	0	220	50	0	0	0	0	40	40	350	30	140	0
219	2007	Bilecik	16	0	20	1	40	0	0	0	0	0	0	0	60	30	0	0
220	2007	Bilecik	5	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	20	40	0	10	0
221	2007	Bilecik	4	0	50	1	30	100	0	0	0	0	0	90	270	0	120	0
222	2007	Bilecik	10	0	70	1	10	80	0	0	0	0	20	50	230	50	110	0
223	2007	Bolu	42	0	10	1	10	0	0	10	250	0	0	50	330	20	80	0
224	2007	Bolu	1	0	0	0	0	10	0	0	10	0	0	0	20	30	30	0
225	2007	Bolu	2	0	0	0	0	0	0	10	10	0	0	20	40	30	420	0
226	2007	Bolu	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10	20	0	50	0
227	2007	Bolu	1	0	0	0	10	0	10	0	0	0	0	0	20	0	10	0
228	2007	Bolu	0	0	40	0	0	30	10	0	0	0	0	250	330	40	350	0
229	2007	Bolu	0	0	20	0	10	60	50	0	20	0	100	150	410	70	350	20
230	2007	Bolu	6	0	30	1	0	0	10	0	0	0	0	20	60	50	200	50
231	2007	Bolu	5	0	20	1	0	0	10	30	50	0	0	0	110	70	0	0
232	2007	Bolu	6	0	0	0	40	10	0	0	30	0	0	110	190	0	230	0
233	2007	Bolu	1	0	10	1	60	10	10	10	60	0	30	120	310	70	110	0
234	2007	Bolu	13	10	10	1	10	30	0	20	50	0	10	150	290	10	190	0
235	2007	Bolu	6	0	0	0	0	20	30	0	70	0	20	0	140	50	0	0
236	2007	Bolu	0	0	10	0	20	40	0	0	30	0	30	150	280	20	80	0
237	2007	Bolu	3	0	20	1	10	0	0	10	10	0	0	0	50	40	50	0
238	2007	Niğde	2	0	30	1	0	70	20	30	0	20	110	90	370	80	290	0
239	2007	Niğde	22	0	0	0	0	280	0	0	0	0	90	20	390	20	110	0
240	2007	Niğde	94	230	0	0	0	0	0	0	0	0	100	10	340	100	290	0
241	2007	Niğde	11	0	430	1	10	160	30	20	0	0	0	70	720	180	140	0
242	2007	Niğde	0	0	50	0	0	30	0	0	0	0	120	40	240	1760	360	0
243	2007	Niğde	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	10	10	40	150	60	0
244	2007	Niğde	7	0	60	1	0	40	0	0	0	0	30	0	130	20	180	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

245	2007	Niğde	59	0	140	1	0	220	40	0	0	0	120	0	520	40	260	0
246	2007	Kayseri	30	0	60	1	0	40	0	0	60	0	280	0	440	800	520	20
247	2007	Kayseri	0	0	0	0	0	0	20	40	0	0	220	0	280	120	20	40
248	2007	Kayseri	27	0	20	1	0	0	0	0	0	0	140	0	160	160	620	60
249	2007	Kayseri	2	0	130	1	30	100	20	10	0	0	150	0	440	180	290	10
250	2007	Kayseri	13	0	0	0	0	0	0	100	0	0	20	0	120	10	0	0
251	2007	Kayseri	12	0	50	1	20	70	10	10	0	0	60	0	220	90	850	0
252	2007	Kayseri	30	0	60	1	0	20	260	0	0	0	80	0	420	40	240	0
253	2007	Kayseri	18	0	60	1	10	50	50	20	0	0	70	0	260	80	210	0
254	2007	Kayseri	4	20	30	1	20	0	10	0	0	0	50	0	130	140	80	0
255	2007	Kayseri	0	0	80	0	130	90	0	10	0	0	190	0	500	260	470	0
256	2007	Kayseri	1	0	10	1	10	40	0	10	0	0	60	0	130	20	60	0
257	2007	Kayseri	0	0	20	0	40	30	0	20	0	0	130	0	240	110	60	0
258	2007	Sivas	73	0	20	1	0	70	70	30	0	0	150	0	340	140	170	0
259	2007	Sivas	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
260	2007	Sivas	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
261	2007	Sivas	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
262	2007	Sivas	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
263	2007	Sivas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
264	2007	Sivas	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
265	2007	Sivas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
266	2007	Sivas	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
267	2007	Sivas	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
268	2007	Sivas	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
269	2007	Sivas	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
270	2007	Sivas	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
271	2007	Sivas	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
272	2007	Sivas	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

273	2007	Sivas	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
274	2007	Sivas	6	0	380	1	0	150	0	10	0	20	20	20	600	70	150	0
275	2007	Sivas	6	0	110	1	0	30	10	10	90	0	70	40	360	340	220	0
276	2007	Sivas	1	0	30	1	320	150	0	10	10	0	130	90	740	160	680	0
277	2007	Sivas	0	0	130	0	0	90	10	0	0	0	10	30	270	50	240	10
278	2007	Kayseri	11	20	50	1	0	30	0	10	10	0	90	60	270	130	160	30
279	2007	Kayseri	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0
280	2007	Kayseri	18	20	10	1	10	40	20	50	0	0	50	40	240	200	250	0
281	2007	Kayseri	0	0	10	0	0	60	0	30	0	0	80	90	270	660	520	20
282	2007	Yozgat	1	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	30	40	70	100	10
283	2007	Yozgat	9	0	60	1	0	70	0	0	0	0	0	30	160	17	49	0
284	2007	Kayseri	15	0	20	1	0	30	10	20	0	0	20	0	100	20	280	0
285	2007	Kayseri	33	0	10	1	0	70	0	0	0	0	30	0	110	90	180	0
286	2007	Kayseri	20	0	0	0	0	50	0	0	0	0	10	10	70	60	50	0
287	2007	Kütahya	8	0	0	0	0	40	0	20	20	0	60	40	180	200	460	0
288	2007	Kütahya	14	0	0	0	0	20	0	0	0	0	40	40	100	80	360	40
289	2007	Eskişehir	11	0	0	0	0	80	0	0	0	0	240	0	320	80	200	0
290	2007	Eskişehir	4	0	40	1	220	20	0	0	0	0	240	60	580	840	1680	0
291	2007	Bilecik	7	0	40	1	20	0	40	0	0	0	360	60	520	60	260	0
292	2007	Bilecik	17	0	0	0	440	20	0	0	0	0	180	80	720	460	1080	0
293	2007	Bilecik	0	0	0	0	80	0	0	0	0	0	40	20	140	320	560	20
294	2007	Eskişehir	13	0	0	0	0	20	0	0	0	0	180	40	240	100	200	0
295	2007	Eskişehir	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	300	60	0
296	2007	Eskişehir	10	0	140	1	0	20	0	0	0	0	40	0	200	420	220	0
297	2007	Eskişehir	23	20	40	1	0	0	40	0	0	0	80	20	200	120	160	0
298	2007	Eskişehir	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	40	20	80	0	120	0
299	2007	Eskişehir	28	0	0	0	0	60	0	20	0	0	0	0	80	100	380	0
300	2007	Eskişehir	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	0	80	60	180	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

301	2007	Ankara	91	0	0	0	0	0	20	0	0	0	20	0	40	20	60	0
302	2007	Ankara	9	60	0	0	140	0	20	0	0	0	180	0	400	360	200	0
303	2007	Ankara	37	20	0	0	0	20	0	0	0	0	340	20	400	300	640	0
304	2007	Ankara	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	100	80	0	0
305	2007	Eskişehir	23	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	20	100	200	0
306	2007	Eskişehir	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	100	120	60	120	0
307	2007	Eskişehir	5	0	0	0	20	20	0	20	0	0	60	20	140	80	280	0
308	2007	Eskişehir	2	0	0	0	0	60	20	0	0	0	20	20	120	180	100	20
309	2007	Eskişehir	19	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	20	0	100	0
310	2007	Eskişehir	23	0	0	0	40	0	20	20	0	0	140	20	240	40	100	0
311	2007	Eskişehir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
312	2007	Ankara	3	0	0	0	0	20	20	0	0	0	60	20	120	160	300	0
313	2007	Eskişehir	24	0	160	1	60	20	0	0	0	0	0	0	240	0	280	0
314	2007	Eskişehir	0	0	40	1	0	0	60	0	0	0	140	40	280	80	140	0
315	2007	Eskişehir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	40	60	0	0	0
316	2007	Eskişehir	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0
317	2007	Eskişehir	11	0	40	1	0	0	0	40	0	0	0	0	80	0	0	0
318	2007	Eskişehir	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	0	80	0	40	0
319	2007	Afyon	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	40	100	0	100	0
320	2007	Afyon	6	0	160	1	0	160	0	0	0	0	40	20	380	60	100	0
321	2007	Afyon	20	0	0	0	0	20	0	20	0	0	0	0	40	0	20	0
322	2007	Afyon	22	0	100	1	40	0	0	40	0	0	60	20	260	140	280	0
323	2007	Afyon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	0	120	0
324	2007	Afyon	0	0	0	0	20	0	20	40	0	0	0	0	80	0	80	0
325	2007	Afyon	4	0	40	1	0	40	0	0	0	0	20	20	120	20	80	0
326	2007	Ankara	12	0	440	1	20	180	120	20	0	0	120	0	900	20	320	0
327	2007	Kırıkkale	1	0	380	1	0	500	60	60	0	0	80	40	1120	80	880	60
328	2007	Kırıkkale	40	0	20	1	0	100	220	0	0	0	40	40	420	20	100	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

329	2007	Kırıkkale	87	0	0	0	0	80	0	40	0	0	0	40	160	200	320	0
330	2007	Yozgat	1	0	0	0	0	40	0	0	0	0	20	40	100	0	280	0
331	2007	Yozgat	12	0	0	0	40	120	0	0	0	0	40	80	280	0	440	0
332	2007	Yozgat	7	160	40	1	560	60	20	0	0	0	0	40	880	0	220	0
333	2007	Yozgat	5	0	0	0	0	40	0	0	0	0	0	0	40	20	0	0
334	2007	Çorum	3	0	0	0	60	240	0	0	0	0	60	20	380	0	240	0
335	2007	Çorum	5	0	20	1	40	60	60	20	0	0	20	40	260	20	60	0
336	2007	Yozgat	23	0	0	0	0	100	0	20	0	0	0	40	160	0	120	0
337	2007	Sivas	7	0	80	1	400	160	0	0	0	0	40	100	780	40	320	20
338	2007	Sivas	26	20	60	1	200	100	0	20	0	0	20	40	460	60	380	0
339	2007	Sivas	2	0	80	1	20	180	0	0	0	0	340	120	740	20	860	0
340	2007	Sivas	10	0	40	1	80	120	220	80	0	0	40	0	580	60	420	0
341	2007	Sivas	11	0	20	1	20	0	0	0	0	0	0	0	40	0	0	0
342	2007	Sivas	58	0	60	1	40	0	40	0	0	0	0	40	180	0	140	0
343	2007	Sivas	5	0	0	0	40	60	0	0	0	0	0	60	160	20	200	0
344	2007	Sivas	0	0	0	0	100	20	100	0	0	0	40	60	320	0	80	0
345	2007	Sivas	23	0	20	1	0	60	20	0	0	0	80	120	300	200	380	0
346	2007	Sivas	0	0	0	0	260	340	60	20	0	0	160	20	860	140	1920	0
347	2007	Sivas	0	0	0	0	0	100	80	0	0	0	280	60	520	100	220	0
348	2007	Sivas	2	0	0	0	0	80	0	0	0	0	20	60	160	0	180	0
349	2007	Sivas	2	0	20	1	20	0	40	0	0	0	40	20	140	20	180	0
350	2007	Sivas	2	0	0	0	0	20	660	20	0	0	20	20	740	160	160	0
351	2007	Sivas	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	20	0	60	0
352	2007	Sivas	4	0	20	1	0	140	0	0	0	0	20	40	220	0	60	0
353	2007	Sivas	8	0	140	1	240	140	340	60	0	0	120	40	1080	140	200	0
354	2007	Sivas	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	40	120	180	240	0
355	2007	Sivas	7	0	0	0	0	20	0	20	0	0	0	20	60	20	20	0
356	2007	Sivas	68	20	0	0	0	80	0	0	0	0	40	0	140	320	120	0

Ek Çizelge 2' nin devamı

357	2007	Sivas	3	0	0	0	0	0	60	0	0	0	40	20	120	60	40	0
358	2007	Sivas	0	0	0	0	100	60	100	0	0	0	60	40	360	80	80	0
359	2007	Sivas	2	0	180	1	0	0	0	0	0	0	20	0	200	40	180	0
360	2007	Sivas	33	0	0	0	0	20	0	0	0	0	140	100	260	80	300	0
361	2007	Sivas	4	0	100	1	20	160	100	40	0	0	80	20	520	140	220	0
362	2007	Kayseri	13	0	360	0	0	240	0	0	0	0	40	40	640	20	260	0
363	2007	Kayseri	32	0	20	1	0	20	0	0	0	60	20	60	180	420	1080	0
364	2007	Kayseri	3	0	0	0	0	20	0	0	0	0	20	40	80	240	180	0
365	2007	Kayseri	0	0	20	0	20	80	0	0	0	0	60	20	200	40	480	0
366	2007	Kayseri	4	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	40	140	0	340	0
367	2007	Kayseri	13	0	0	0	40	40	0	0	0	0	20	0	100	20	60	0
368	2007	Kayseri	26	0	0	0	0	40	0	0	0	0	20	100	160	180	1080	0
369	2007	Kayseri	74	0	20	1	0	140	0	0	0	0	80	20	260	260	580	0
370	2007	Kırşehir	60	0	0	0	0	0	40	0	0	0	20	0	60	0	240	0
371	2007	Kırşehir	34	20	80	1	0	40	0	0	0	0	20	40	200	100	500	0
372	2007	Kırşehir	38	0	0	0	60	0	20	0	0	0	60	120	260	80	520	0
373	2007	Kırşehir	6	20	0	0	80	100	40	0	0	0	120	40	400	0	320	0
374	2007	Kırşehir	12	0	0	0	0	140	0	0	0	0	20	20	180	60	800	0
375	2007	Kırşehir	2	0	60	1	20	80	0	0	0	0	0	0	160	160	200	0
376	2007	Kırıkkale	10	0	80	1	0	20	20	0	0	0	0	0	120	40	400	20
377	2007	Ankara	73	0	0	0	160	160	20	0	0	0	40	60	440	0	440	60
378	2007	Ankara	59	20	20	1	0	60	40	0	0	0	20	20	180	60	260	0
379	2007	Konya	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	120	0
380	2007	Konya	5	0	40	1	0	0	0	0	0	0	0	0	40	20	120	0
381	2007	Konya	4	0	20	1	0	0	20	0	0	0	40	40	120	80	60	0
382	2007	Konya	58	20	20	1	0	0	0	0	0	0	40	20	100	0	160	0
383	2007	Konya	25	20	0	0	0	20	0	0	0	0	140	0	180	80	900	0
384	2007	Konya	10	0	140	1	0	120	0	0	0	0	420	0	680	80	800	160

Ek Çizelge 2' nin devamı

385	2007	Konya	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20	0	60	0
386	2007	Konya	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	160	0
387	2007	Konya	24	0	0	0	0	120	0	0	0	0	40	20	180	180	220	0
388	2007	Konya	17	20	0	0	40	80	20	0	0	0	20	40	220	0	60	0
389	2007	Konya	0	0	420	0	20	0	20	20	0	0	60	40	580	140	40	0
390	2007	Konya	5	0	20	1	0	0	0	0	0	0	100	0	120	20	140	0
391	2007	Konya	3	0	20	1	60	20	0	0	0	0	60	0	160	20	120	0
392	2007	Konya	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	100	0
393	2007	Konya	4	0	20	1	20	60	0	20	0	0	240	60	420	240	220	0
394	2007	Konya	77	0	0	0	0	0	0	0	0	0	160	0	160	20	60	0
395	2007	Konya	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	0	180	0
396	2007	Konya	2	0	80	1	0	20	200	0	0	0	80	20	400	20	60	0
397	2007	Konya	1	0	0	0	0	60	0	0	0	0	20	120	200	320	280	0
398	2007	Konya	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
399	2007	Konya	3	0	60	1	0	0	0	0	0	0	20	20	100	20	320	0
400	2007	Konya	39	0	60	1	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	60	0
401	2007	Konya	38	0	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	0
402	2007	Konya	40	0	140	1	0	40	0	0	0	0	20	40	240	60	100	0
403	2007	Konya	16	0	180	1	0	0	0	0	0	0	60	0	240	40	100	0

Ek Çizelge 3. Sürvey örneklerinde bulunan hareketli ve tahıl kist nematodlarını içeren bitki paraziti, saprofit ve zayıf bitki paraziti nematodların türleri.

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
1		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>Aphelenchus avenae</i> , <i>Ditylenchus myceliophagus</i>
2			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
3	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides ritteri</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
4			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
5			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
6			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
7			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
8		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
9			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
10			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
11			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
12			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
13			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
14		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
15	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>P. scripneri</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Tylenchorhynchus parvus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
16			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
17			Sn, <i>A. Avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
18			Sn, <i>A. Avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
19			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
20			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
21	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Scutylenechus rugosus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
22			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
23			Sn, <i>A. Avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
24			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
25			Sn, <i>A. Avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
26			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
27			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
28			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
29			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
30			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
31	<i>Pratylenchoides ritteri</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
32			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
33			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
34			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
35			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
36		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. Avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
37			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
38			Sn, A. AvenaeD. myceliophagus
39			Sn, A. avenae,D. myceliophagus
40			Sn, A. avenae,D. myceliophagus
41			Sn, A. avenae,D. myceliophagus
42		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae,D. myceliophagus
43			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
44			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
45			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
46			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
47			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
48			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
49		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae, D. myceliophagus
50			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
51			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
52		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae, D. myceliophagus
53			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
54			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
55	<i>Pratylenchus thornei,</i> <i>Paratrophorus striatus</i>		Sn, A. avenae, D. myceliophagus
56			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
57		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae, D. myceliophagus

Ek Çizelge 3' ün devamı

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
58		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae, D. myceliophagus
59	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides variabilis</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>		Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
60			Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
61	<i>Geocenamus brevidens</i> , <i>Tylenchorhynchus latus</i>		Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
62			Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
63			Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
64			Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
65			Sn, A. Avenae, D. myceliophagus
66			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
67			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
68		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae, D. myceliophagus
69			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
70			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
71	<i>Pratylenchus thornei</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, A. avenae, D. myceliophagus
72			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
73	<i>Pratylenchus thornei</i>		Sn, A. avenae, D. myceliophagus
74			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
75			Sn, A. avenae, D. myceliophagus
76	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Geocenamus brevideus</i>		Sn, A. avenae, D. myceliophagus

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
77			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
78			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
79		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
80			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
81	<i>Tylenchorhynchus latus</i> , <i>Scutylenchus parvus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
82			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
83			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
84			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
85			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
86	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Plecirotylenchus striaticeps</i> <i>Pratylenchoides</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
87	<i>erzurumensis</i> , <i>Geosenamus brevidens</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
88	<i>Rotylenchus cypriensis</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
89			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
90			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
91		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
92			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
93			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
94			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
95			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
96			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
97			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
98			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
99		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
100	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Paratrophorus striatus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
101	<i>Geocenamus brevidens</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
102		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
103			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
104			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
105			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
106	<i>Pratylenchoides alkani</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
107	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
108			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
109	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Geocenamus brevideus</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
110	<i>Pratylenchoides variabilis</i> , <i>Scutylenchus mamillatus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
111			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
112	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides crenicauda</i> ,		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
113			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
114	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
115	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
116	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
117	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Geosenamus brevidens</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
118			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
119	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
120	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Paratrophorus striatus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
121	<i>Pratylenchus thornei</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
122			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
123	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides ritteri</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
124	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i> , <i>Geocenamus brevidens</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
125	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Scutylenchus tumensis</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
126	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
127	<i>Pratylenchoides ritteri</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
128		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
129		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
130			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
131			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
132		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
133		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
134			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
135			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
136		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
137			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
138	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
139	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
140		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
141		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
142	<i>Scutylenchus rugosus</i> , <i>Tylenchorhynchus mamillatus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
143	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Tylenchorhynchus mamillatus</i> , <i>Trophurus impar</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
144		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
145		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
146		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
147	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
148		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
149		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
150			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
151	<i>Trophurus impar</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
152			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
153			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
154			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
155	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
156		<i>Heterodera latipons</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
157	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Tylenchorhynchus parvus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
158	<i>Pratylenchus thornei</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
159		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
160		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
161			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
162			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
163		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
164			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
165			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
166			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
167	<i>Pratylenchoides ritteri</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
168			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
169			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
170			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
171	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
172	<i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
173			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
174	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Tylenchorhynchus parvus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
175			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
176	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Trophurus impar</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
177			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
178			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
179			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
180			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
181	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Paratrophorus striatus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
182	<i>Geocenamus microdorus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
183		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
184			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
185	<i>Pratylenchus thornei</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
186		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
187	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i> , <i>Tylenchorhynchus striatus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
188		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
189	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
190	<i>Pratylenchoides alkani</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
191	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
192			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
193			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
194			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
195	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
196		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
197		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
198	<i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
199		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
200		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
201		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
202	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus loosi</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
203	<i>Pratylenchus crenatus</i> , <i>Pratylenchus loosi</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
204			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
205			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
206			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
207		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
208	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
209		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
210			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
211			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
212		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
213	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
214			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
215			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
216		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
217			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
218		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
219	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
220		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
221	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
222	<i>Pratylenchus thornei</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
223	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
224			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
225	<i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
226	<i>Pratylenchoides alkani</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
227	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
228	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
229	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Geocenamus microdorus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
230	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>P. crenatus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
231	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Zygotylenchus guevarai</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
232	<i>Pratylenchus scribneri</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
233	<i>Pratylenchoides alkani</i> , <i>Pratylenchoides erzurumensis</i> , <i>Geocenamus microdorus</i> , <i>Paratrophorus striatus</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
234	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Scutylenechus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
235	<i>Pratylenchus thornei</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
236			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
237	<i>Pratylenchus thornei</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
238			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
239		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
240		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
241		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
242			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
243			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
244	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
245	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Scutylenchus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
246		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
247		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
248		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
249		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
250		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
251	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
252	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
253		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
254		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
255	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
256			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
257		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
258	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
259		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
260			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
261		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
262		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
263			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
264			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
265			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
266			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
267		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
268		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
269		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
270		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
271		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
272			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
273		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
274	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchus thornei</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
275		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
276	<i>Pratylenchoides alkani</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
277	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Pratylenchus thornei</i>		Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
278			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
279		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
280		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
281	<i>Pratylenchus neglectus</i> , <i>Scutylenechus rugosus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
282			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
283	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
284		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
285		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
286		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
287			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
288			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
289		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
290			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
291			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
292			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
293			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
294			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
295			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
296			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
297			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
298			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
299			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
300		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
301		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
302			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
303		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
304		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
305			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
306			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
307			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
308			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
309		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
310			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
311			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
312			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
313			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
314			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
315			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
316		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
317		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
318		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
319		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
320			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
321		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
322		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
323			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
324			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
325			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
326			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
327			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
328		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
329		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
330			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
331		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
332		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
333			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
334			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
335		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
336			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
337			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
338		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
339			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
340		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
341		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
342		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
343		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
344			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
345			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
346			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
347			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
348			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
349	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
350			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
351			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
352		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
353		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
354			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
355		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
356		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
357			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
358			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
359		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
360	<i>Pratylenchus neglectus</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
361			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
362		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
363		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
364			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
365			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
366			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
367		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
368			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
369		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
370		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
371		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
372			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. Myceliophagus</i>
373			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
374		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
375			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
376			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
377		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
378		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
379		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
380			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
381			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
382		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
383			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
384		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
385			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
386			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
387		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
388			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
389			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
390			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
391			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
392			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
393			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
394		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
395		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
396			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Örnek No	Önemli Bitki Paraziti Nematod Türleri		Saprofit Nematodlar, Zayıf Bitki Parazitleri
	Hareketli nematodlar	Kist Nematodları	
397			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
398		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
399			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
400	<i>Pratylenchus thornei</i>	<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
401		<i>Heterodera filipjevi</i>	Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
402			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>
403			Sn, <i>A. avenae</i> , <i>D. myceliophagus</i>

Ek Çizelge 4. Orta Anadolu ve civarı illerde yürütülen sürvey çalışmalarında toplanan toprak örneklerinin bazı kimyasal ve fiziksel özellikleri

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
1	2005	43 *	8,10	1,83	4,08	0,53	25,32	31,99	42,69
2	2005	39 *	6,90	1,97	4,54	2,46	31,97	27,64	40,39
3	2005								
4	2005	66	7,10	1,82	2,04	0,33	61,65	17,01	21,34
5	2005	39 *	7,20	1,68	6,40	0,73	35,41	17,36	47,23
6	2005	70	7,1	1,37	2,54	0,42	37,34	25,92	36,73
7	2005	39 *	7,6	1,94	3,44	0,47	40,72	25,39	33,89
8	2005	68	7,3	1,94	1,64	0,21	28,84	34,43	36,73
9	2005	55	7,3	1,54	1,04	0,41	47,96	26,96	25,08
10	2005	55	7,4	1,38	0,58	0,21	56,52	30,79	12,70
11	2005	64	7,4	1,80	1,62	0,18	47,31	25,22	27,46
12	2005	66	7,4	2,11	1,66	0,21	36,86	30,92	32,22
13	2005	55	7,4	0,46	0,48	0,18	64,58	16,05	19,37
14	2005	55	7,4	1,58	0,48	0,18	62,46	20,19	17,35
15	2005	31 *	7,2	1,49	1,12	0,30	46,03	28,40	25,57
16	2005	39 *	7,4	2,38	2,10	0,49	40,63	20,63	38,74
17	2005	84	7,4	1,87	2,58	0,32	28,24	16,87	54,89

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
18	2005	69	7,9	2,00	0,18	0,23	44,91	24,80	30,29
19	2005	55	7,6	1,80	2,70	0,26	41,95	28,39	29,66
20	2005	63	7,5	2,24	1,96	1,94	29,59	42,79	27,62
21	2005	66	7,5	1,58	2,38	0,36	43,18	25,97	30,85
22	2005	55	7,4	0,09	2,06	0,41	51,61	21,97	26,43
23	2005	58	7,6	2,95	2,82	0,93	45,75	30,04	24,21
24	2005	58	7,4	1,59	4,78	0,32	39,48	34,21	26,31
25	2005	61	7,6	2,41	4,28	0,76	39,24	34,34	26,42
26	2005	38 *	7,5	1,83	4,94	0,32	25,41	20,29	54,30
27	2005	61	7,5	1,93	2,60	0,48	28,21	34,69	37,11
28	2005	59	7,5	1,01	2,34	0,43	34,47	30,51	35,02
29	2005	39 *	7,5	1,65	2,58	0,53	24,97	21,00	54,03
30	2005	55	7,4	2,63	0,74	0,22	34,07	34,89	31,03
31	2005	73	7,6	1,81	0,20	0,38	28,08	34,75	37,17
32	2005	57	7,3	2,61	4,66	0,38	45,76	28,72	25,52
33	2005	55	6,8	3,23	16,16	0,24	52,32	30,51	17,17
34	2005	57	6,9	1,19	10,44	0,35	43,03	22,84	34,13
35	2005	66	6,8	2,37	9,94	4,17	33,86	21,04	45,11
36	2005	68	7,2	2,46	5,20	1,10	33,47	31,74	34,79
37	2005	67	7,4	2,28	6,72	0,83	40,49	23,02	36,49
38	2005	55	7,3	0,88	5,14	0,36	45,77	28,71	25,51
39	2005	57	7,4	1,42	5,24	0,16	42,29	38,55	19,15
40	2005	.	.	.	2,73	0,63	50,84	24,87	24,29
41	2005	55	7,4	0,29	2,12	2,90	45,01	29,11	25,87
42	2005	69	7,4	1,79	2,98	0,25	31,13	29,72	39,15
43	2005	55	7,4	1,15	3,02	0,31	45,59	26,37	28,04
44	2005	63	7,5	2,28	4,64	0,69	43,73	22,11	34,16
45	2005	55	7,4	1,70	0,96	0,23	39,15	30,47	30,06
46	2005	55	7,3	0,32	0,00	0,13	62,54	17,90	19,56
47	2005	31*	7,5	0,43	1,68	0,16	28,79	31,52	39,70
48	2005	61	7,7	0,84	3,82	0,76	22,13	70,65	7,22
49	2005	66	7,5	0,61	9,20	0,20	21,26	25,40	53,34
50	2005	59	7,6	0,34	1,16	0,86	33,29	28,36	38,34
51	2005	.	.	0,38	0,68	0,15	24,25	40,10	35,37
52	2005	27*	7,3	0,11	1,24	0,17	52,46	30,16	17,39
53	2005	55	7,5	0,07	0,56	0,86	48,35	26,03	25,62
54	2005	68	7,4	1,05	4,00	1,33	25,84	29,68	44,48
55	2005	64	7,6	1,46	5,30	3,39	36,78	27,48	35,74
56	2005	.	.	0,98	1,90	0,25	27,98	30,94	41,08
57	2005	57	7,6	0,02	9,54	3,14	33,11	36,78	30,11
58	2005	59	7,6	0,03	0,50	2,38	35,01	24,34	40,65

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
59	2005	64	7,5	0,47	1,38	0,36	43,39	27,44	29,17
60	2005	.	.	.	3,96	0,36	40,36	21,51	38,121
61	2005	66	7,4	0,39	0,12	1,16	36,52	27,59	35,89
62	2005	58	7,5	1,58	2,16	0,19	23,14	31,19	45,67
63	2005	64	7,5	1,48	0,00	4,24	28,33	32,89	38,78
64	2005	55	7,6	0,52	0,64	0,50	39,69	23,27	37,04
65	2005	.	.	2,52	6,28	1,04	30,47	27,78	41,75
66	2005	32*	7,4	1,54	2,10	0,45	28,83	35,87	35,30
67	2005	55	7,5	1,13	0,00	0,28	68,40	17,11	14,49
68	2005	55	7,6	1,80	0,00	0,11	57,60	25,64	16,76
69	2005	55	7,3	1,40	0,00	0,37	53,34	25,70	20,96
70	2005	34	7,4	0,19	0,00	0,00	78,81	14,94	6,25
71	2005	55	7,1	1,74	0,00	1,59	66,41	21,17	12,42
72	2005	51	7,2	0,31	0,14	0,15	60,06	23,34	16,60
73	2005	51	7,1	0,32	0,00	0,31	53,98	31,50	14,52
74	2005	51	7,3	0,83	0,00	0,10	58,46	24,08	17,46
75	2005	55	7,3	0,48	0,00	0,08	58,27	15,88	25,85
76	2005	55	7,2	2,80	0,00	0,87	47,78	28,40	23,82
77	2005	61	7,3	3,84	0,00	0,09	41,08	28,62	30,30
78	2005	61	7,4	2,20	0,00	0,25	33,34	33,54	33,12
79	2005	.	.	.	.	.	.	.	.
80	2005	66	7,3	1,89	0,00	0,15	44,46	24,79	30,75
81	2005	59	7,2	3,55	0,54	0,50	41,02	30,75	28,23
82	2005	.	.	.	1,94	0,22	67,31	16,64	16,05
83	2005	55	7,4	1,26	0,00	0,96	66,74	15,80	17,46
84	2005	64	7,3	0,71	0,00	0,50	51,00	24,71	24,29
85	2005	67	7,4	0,19	0,00	0,94	44,03	27,13	28,84
86	2005	51	7,7	0,20	4,07	0,18	65,46	22,36	12,19
87	2005	55	7,7	0,03	4,76	0,81	44,00	23,42	32,58
88	2005	55	7,6	2,84	3,39	0,50	41,77	31,07	27,16
89	2005	55	7,5	0,29	4,34	0,49	35,94	32,92	31,15
90	2005	55	7,5	0,02	5,30	0,45	37,23	32,25	30,52
91	2005	61	7,7	0,20	6,84	0,33	25,25	38,29	36,46
92	2005	55	7,5	0,36	2,39	0,52	37,74	29,86	32,40
93	2005	59	7,2	1,48	5,57	0,48	42,54	32,75	24,71
94	2005	77	7,5	2,59	3,43	0,43	34,32	29,19	36,49
95	2005	61	7,4	0,94	2,51	0,33	31,03	41,76	27,21
96	2005	66	7,2	2,76	7,86	0,57	33,01	25,86	41,12
97	2005	58	8,2	2,29	2,76	0,30	36,59	39,25	24,16
98	2005	61	7,4	1,53	3,50	1,40	35,95	22,03	42,03
99	2005	.	.	1,62	1,72	0,36	37,84	23,51	38,65

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
100	2005	61	7,6	1,36	0,97	0,30	37,31	32,34	30,35
101	2006	69	7,5	0,44	5,15	0,51	38,16	19,82	42,02
102	2006	61	7,4	1,43	4,96	0,34	28,35	28,16	43,49
103	2006	70	7,5	1,41	6,35	0,66	17,56	27,42	55,02
104	2006	55	7,4	1,79	4,26	0,29	38,39	29,66	31,95
105	2006	71	7,5	0,95	6,45	0,63	29,31	24,24	46,45
106	2006	51	6,7	0,02	15,47	0,48	31,85	30,53	37,62
107	2006	55	7,1	0,64	1,83	0,41	22,73	35,05	42,22
108	2006	55	7,1	1,29	5,13	0,84	27,62	27,23	45,15
109	2006	55	7,2	1,31	4,07	0,35	31,83	42,91	25,27
110	2006	61	7,6	0,58	2,34	0,36	25,22	36,93	37,84
111	2006	59	7,6	0,84	1,51	0,27	34,46	27,03	38,50
112	2006	68	7,7	0,19	1,66	0,49	22,23	27,63	50,14
113	2006	72	7,6	0,26	1,66	0,24	21,04	25,87	53,09
114	2006	55	7,7	0,68	1,99	0,26	47,33	24,82	27,85
115	2006	.	.	.	6,92	0,24	43,34	31,81	24,85
116	2006	66	7,4	0,03	3,95	0,27	18,59	23,13	58,28
117	2006	68	7,2	0,06	7,15	0,53	20,57	36,74	42,69
118	2006	71	7,2	0,03	6,67	0,33	21,28	17,93	60,80
119	2006	66	7,3	0,05	2,41	0,33	27,07	30,31	42,62
120	2006	55	7,4	0,25	1,12	0,55	41,32	33,69	25,00
121	2006	51	7,5	0,49	0,00	0,17	52,45	33,14	14,41
122	2006	66	7,7	0,30	1,85	0,30	22,58	29,59	47,83
123	2006	.	.	.	7,1	0,26	72,34	20,16	7,5
124	2006	66	7,9	0,02	0,46	0,13	28,33	38,13	33,54
125	2006	59	7,6	0,04	1,81	0,17	31,68	30,15	38,17
126	2006	61	7,6	0,09	0,84	0,25	29,67	36,43	33,90
127	2006	68	7,7	0,65	1,94	0,19	25,96	34,09	39,95
128	2006	.	.	.	2,47	0,22	26,02	43,49	30,48
129	2006	55	7,6	3,34	1,19	0,26	30,43	41,23	28,34
130	2006	64	7,6	2,23	0,77	0,55	38,15	31,13	30,71
131	2006	66	7,6	0,62	1,66	0,31	31,84	21,29	46,87
132	2006	64	7,6	2,27	2,49	1,03	28,16	37,17	34,67
133	2006	68	7,6	0,98	0,00	0,19	31,64	23,52	44,83
134	2006	66	7,7	1,59	0,00	0,28	34,19	21,23	44,58
135	2006	55	7,7	1,07	0,98	0,30	48,57	22,77	28,66
136	2006	66	7,4	0,24	0,70	0,34	43,35	12,47	44,18
137	2006	68	7,5	0,07	2,90	0,38	38,66	23,34	38,01
138	2006	55	7,3	0,10	9,62	0,39	55,77	22,32	21,91
139	2006	66	7,5	0,48	3,10	0,25	30,22	35,79	33,99
140	2006	55	7,4	2,60	1,54	0,50	45,14	36,60	18,26

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
141	2006	55	7,3	0,83	3,08	0,72	48,65	30,76	20,59
142	2006	61	7,4	1,89	2,62	0,50	29,22	29,76	41,02
143	2006	51	7,6	0,12	3,00	0,40	69,78	11,80	18,42
144	2006	59	7,5	1,62	2,90	0,42	52,16	18,42	29,42
145	2006	59	7,5	2,61	1,84	0,48	47,21	22,98	29,81
146	2006	55	7,6	0,91	1,86	0,51	55,09	17,65	27,26
147	2006	66	7,5	2,50	1,46	0,49	42,75	20,11	37,14
148	2006	64	7,5	1,64	1,88	0,40	50,43	18,27	31,30
149	2006	55	7,7	0,47	0,32	0,55	58,31	26,72	14,97
150	2006	57	7,7	1,19	0,00	0,28	46,83	31,49	21,68
151	2006	61	7,8	1,11	0,72	0,45	48,38	29,68	21,94
152	2006	71	7,6	1,45	0,04	0,50	38,75	25,72	35,53
153	2006	55	7,1	1,50	8,68	0,61	47,74	26,72	25,54
154	2006	59	6,6	1,24	16,48	0,40	46,54	23,01	30,45
155	2006	63	7,1	0,68	2,66	0,22	56,56	23,44	20,00
156	2006	68	7,5	0,22	1,18	0,53	39,24	27,70	33,05
157	2006	63	7,5	2,28	1,00	0,69	43,93	26,52	29,54
158	2006	66	7,5	2,54	0,94	0,68	39,33	26,70	33,97
159	2006	59	7,7	0,87	1,10	0,39	31,04	35,83	33,13
160	2006	64	7,5	0,98	0,32	0,20	26,37	30,57	43,06
161	2006	79	8	0,39	3,46	0,55	18,88	22,09	59,03
162	2006	69	7,6	1,79	0,24	0,66	33,22	21,74	45,04
163	2006	71	7,7	1,42	0,86	0,44	32,69	19,72	47,59
164	2006	68	7,6	1,38	0,08	0,23	35,53	19,52	44,95
165	2006	66	7,6	3,56	8,02	0,40	34,05	27,91	38,04
166	2006	63	7,6	1,89	0,82	0,43	31,35	35,67	32,98
167	2006	73	7,9	2,13	1,90	0,23	18,25	28,18	53,58
168	2006	55	7,7	0,30	0,00	0,27	61,23	24,85	13,92
169	2006	70	7,8	0,56	0,70	0,40	27,53	25,48	46,99
170	2006	67	7,6	0,67	0,00	0,18	15,37	30,29	54,35
171	2006	74	7,5	0,90	0,00	0,33	22,17	28,82	49,01
172	2006	70	7,6	0,78	0,00	0,72	28,64	32,42	38,94
173	2006	70	7,6	2,54	0,00	0,85	31,23	32,23	36,54
174	2006	79	7,7	0,79	0,02	0,50	39,19	26,02	34,78
175	2006	72	7,7	1,12	5,30	0,35	18,47	34,28	47,24
176	2006	68	7,6	1,38	0,00	0,90	27,84	32,79	39,38
177	2006	68	7,5	1,36	0,08	0,31	26,14	28,17	45,70
178	2006	74	7,7	1,48	0,00	0,30	29,52	26,35	44,14
179	2006	69	7,6	1,41	1,88	0,48	37,69	27,91	34,40
180	2006	74	7,6	2,60	0,56	0,35	48,43	45,41	6,16
181	2006	62	7,7	0,04	0,00	0,26	27,56	33,88	38,56

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
182	2006	68	7,8	0,45	0,28	0,59	25,16	33,98	40,85
183	2006	55	7,6	0,66	0,00	0,31	67,70	13,89	18,41
184	2006	45	7,6	0,30	0,52	0,49	74,51	17,70	7,79
185	2006	55	7,6	0,92	2,84	0,38	61,29	20,23	18,47
186	2006	55	7,3	1,45	4,68	0,29	48,44	16,80	34,75
187	2006	55	7,6	0,95	2,92	0,39	52,91	22,42	24,87
188	2006	55	7,5	0,90	2,38	0,14	46,29	47,29	6,42
189	2006	55	7,5	1,17	5,02	0,36	41,84	31,03	27,13
190	2007	70	7,40	1,14	6,14	0,97	29,93	21,11	48,96
191	2007	66	7,70	1,10	6,62	1,04	30,83	26,49	42,67
192	2007	66	7,60	2,27	11,32	0,60	31,05	30,59	38,36
193	2007	55	7,70	0,48	2,22	0,60	47,70	20,17	32,13
194	2007	65	7,60	0,09	2,84	0,24	40,25	22,71	37,05
195	2007	71	7,50	0,20	2,80	0,76	27,33	21,23	51,44
196	2007	66	7,50	0,58	3,02	0,94	42,37	22,71	34,92
197	2007	77	7,90	1,35	2,16	0,59	25,63	23,27	51,10
198	2007	66	7,60	0,39	1,44	0,57	32,03	30,34	37,63
199	2007	55	7,60	0,83	2,10	0,58	53,24	20,91	25,85
200	2007	68	7,70	1,04	2,10	0,57	31,91	19,54	48,55
201	2007	69	7,90	2,63	3,72	0,50	28,31	27,94	43,75
202	2007	73	7,70	2,62	2,74	0,36	36,75	23,70	39,55
203	2007	55	7,70	1,64	2,92	0,49	31,91	27,36	40,74
204	2007	55	7,70	0,98	2,64	0,34	66,17	14,47	19,35
205	2007	55	7,70	0,34	2,44	1,17	51,50	22,84	25,66
206	2007	62	7,80	0,78	3,74	0,45	31,59	27,48	40,93
207	2007	60	7,70	0,91	4,52	0,45	22,18	39,58	38,24
208	2007	71	7,50	3,16	3,76	0,42	25,72	25,94	48,34
209	2007	71	7,50	0,46	4,88	0,84	30,60	23,59	45,81
210	2007	66	7,80	1,19	4,38	0,94	24,07	37,59	38,34
211	2007	59	7,70	1,58	2,54	0,33	39,48	27,74	32,78
212	2007	66	7,90	1,35	1,64	1,04	27,17	26,20	46,63
213	2007	55	7,70	0,10	8,04	1,15	58,19	30,80	11,01
214	2007	64	7,60	0,71	1,88	0,34	42,02	38,14	19,83
215	2007	65	7,70	0,24	2,82	0,53	37,59	21,26	41,15
216	2007	67	7,30	0,84	4,71	0,69	33,31	19,77	46,92
217	2007	67	7,50	1,34	3,01	0,49	41,73	27,69	30,58
218	2007	60	7,40	1,10	11,38	0,90	30,01	41,20	28,78
219	2007	60	7,50	0,26	5,10	0,58	32,80	34,56	32,65
220	2007	60	7,50	1,66	3,56	0,89	27,89	24,43	47,68
221	2007	66	7,50	1,57	4,02	0,62	37,73	20,44	41,82
222	2007	58	7,60	0,15	3,74	0,49	36,24	28,64	35,11

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
223	2007	55	7,50	1,68	10,70	0,80	51,61	26,18	22,20
224	2007	66	7,60	1,72	8,02	1,04	40,44	30,75	28,81
225	2007	55	7,60	0,27	2,42	1,12	60,12	21,92	17,96
226	2007	70	7,50	1,79	9,78	1,07	35,1138	32,36	32,53
227	2007	71	7,50	0,76	8,24	1,73	31,5129	32,11	36,38
228	2007	61	6,10	1,82	81,00	1,22	39,83	30,37	29,79
229	2007	60	7,10	1,03	10,42	2,49	38,06	38,48	23,45
230	2007	55	6,60	0,82	54,68	4,13	40,13	38,48	21,39
231	2007	71	7,00	0,24	4,94	0,65	37,89	24,93	37,18
232	2007	51	4,90	0,01	42,10	0,75	73,70	19,50	6,80
233	2007	77	6,40	1,53	13,94	1,30	26,80	19,16	54,03
234	2007	61	7,10	0,73	8,64	0,96	39,35	28,53	32,13
235	2007	68	7,20	1,57	4,00	1,07	33,78	29,14	37,09
236	2007	71	7,30	1,82	10,60	3,35	25,64	28,98	45,38
237	2007	71	7,40	0,03	6,16	1,62	26,91	27,17	45,92
238	2007	73	7,50	2,90	4,46	0,73	33,16	29,41	37,43
239	2007	61	7,40	1,68	10,12	0,37	20,94	32,54	46,52
240	2007	55	7,50	0,12	2,35	0,88	45,59	24,36	30,05
241	2007	51	7,60	0,17	2,99	0,89	54,63	30,19	15,18
242	2007	65	7,70	1,56	1,95	0,38	58,11	22,29	19,60
243	2007	49	7,60	0,26	2,06	0,24	73,11	17,87	9,02
244	2007	49	7,60	0,12	1,86	0,39	67,33	21,72	10,94
245	2007	49	7,50	0,01	1,94	0,81	75,59	15,54	8,87
246	2007	55	6,80	0,62	8,41	0,48	64,75	19,99	15,26
247	2007	55	7,30	1,07	1,57	0,80	65,20	23,83	10,97
248	2007	82	7,50	1,40	3,30	0,57	24,92	21,29	53,79
249	2007	63	7,60	1,55	2,68	1,95	35,59	36,65	27,76
250	2007	55	6,70	0,19	10,64	0,83	50,53	26,36	23,11
251	2007	64	6,70	0,26	3,29	0,56	48,97	16,43	34,59
252	2007	49	7,30	0,99	2,20	0,31	67,51	19,92	12,56
253	2007	55	7,40	0,17	2,41	0,51	50,22	24,43	25,35
254	2007	64	7,40	0,15	2,86	0,57	37,41	27,55	35,04
255	2007	69	6,70	0,29	7,25	0,47	40,18	20,80	39,02
256	2007	58	7,30	0,47	5,65	0,49	41,62	28,73	29,65
257	2007	76	7,30	0,30	3,67	0,72	36,10	27,18	36,72
258	2007	77	7,30	2,48	3,02	0,35	43,62	22,45	33,93
259	2007	70	7,20	1,61	8,95	0,45	44,96	16,35	38,69
260	2007	60	7,40	0,55	3,27	0,41	34,42	37,22	28,36
261	2007	55	7,30	0,46	5,61	1,67	50,95	24,74	24,31
262	2007	68	7,50	0,24	2,23	0,47	36,55	27,58	35,87
263	2007	55	7,50	0,64	5,66	0,64	56,29	24,14	19,58

Ek Çizelge 4' ün devamı

Sıra No	Örnekleme Yılı	Doymuşluk (%)	pH	% Organik madde	Fe ppm	Zn ppm	% Kum	% Silt	% Kil
264	2007	58	7,50	0,37	61,04	0,34	22,63	49,32	28,04
265	2007	62	7,60	0,45	5,99	0,69	33,51	27,04	39,45
266	2007	60	7,50	0,85	5,66	0,26	30,21	33,00	36,79
267	2007	75	7,40	2,52	10,13	0,90	39,20	25,21	35,60
268	2007	80	7,40	2,81	7,79	0,64	35,82	21,28	42,90
269	2007	65	7,50	0,12	4,63	0,47	39,95	27,03	33,02
270	2007	57	7,90	0,46	6,22	0,43	47,39	25,17	27,44
271	2007	66	7,80	0,05	4,84	0,29	40,08	19,20	40,71
272	2007	55	7,70	0,62	7,96	0,58	64,50	20,78	14,72
273	2007	68	7,60	3,69	10,85	2,37	33,64	29,89	36,47
274	2007	66	7,60	1,14	4,07	0,22	34,95	23,79	41,26
275	2007	55	7,50	0,18	4,75	2,07	47,81	27,05	25,14
276	2007	59	7,70	2,70	7,67	0,33	38,80	31,57	29,63
277	2007	55	7,70	0,67	5,12	0,23	41,21	35,59	23,20
278	2007	61	7,50	1,47	3,46	0,28	44,33	25,62	30,06
279	2007	60	7,60	0,44	2,84	0,33	31,52	34,15	34,32
280	2007	55	7,80	0,68	3,63	0,41	57,90	26,67	15,43
281	2007	55	7,60	0,26	3,12	0,57	50,08	26,37	23,55
282	2007	45	7,60	0,25	1,97	0,38	67,12	23,97	8,92
283	2007	66	7,50	1,06	3,78	0,41	25,72	33,29	41,00
284	2007	75	7,60	0,27	3,66	12,26	32,59	23,25	44,16
285	2007	59	7,30	0,20	2,80	1,09	35,48	25,14	39,38
286	2007	66	7,60	0,27	3,07	1,55	40,32	24,91	34,77
287	2007	70	7,50	0,51	2,45	0,41	35,86	33,52	30,62
288	2007	35	7,50	0,53	2,45	1,34	71,28	11,67	17,05
289	2007	35	7,50	0,56	1,70	0,62	81,68	15,58	2,74